

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กรมการศาสนา

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ผู้จัดทำพิมพ์ กรมการศาสนา
ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๖๕
จำนวนพิมพ์ ๔,๖๕๐ เล่ม

ที่ปรึกษา

นายวิเชนุ เครืองาม	ประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นายอิทธิพล คุณปลื้ม	รองประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นายกมล สุมนะกุล	ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑
ศาสตราจารย์อภิชาติ พันธเสน	ประธานอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย
นายกิตติพันธ์ ใจดี	ประธานอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย
นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร	ประธานอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม
นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์	อธิบดีกรมการศาสนา
รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี	ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
นายสำรวย นักการเขียน	รองอธิบดีกรมการศาสนา
นางสาวฐิติมา สุภักค์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นางสุรีย์ เกาศล	เลขาธิการกรมการศาสนา
นายพจนาน ปัญญาศิลป์	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์

คณะผู้จัดทำ

นายอนุชา ตระระหนี่	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นายชนพล พรหมสูงษ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรม
นางสาววาสนา เพ็งสะและ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นางสาวมนพัทธ์ ปาณิกบุตร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นางสาวอัญญาณี เทศประสิทธิ์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นายภาณุพงศ์ ขุนสะอาดศรี	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
นายชินนทร์ เขียวสนุก	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
นายชัชชัย บุตรทองดี	นักวิชาการศาสนา
นางสาวเกวลิณ สามัคคีดิยากร	นักวิชาการศาสนา
นายธเนศ เอื้อสุทธิสุขคนธ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นายประเสริฐ อุดรา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นางสาวนันทรัตน์ ต้องไกรเลิศ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๔ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

คำแถลง

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ของ นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

นับตั้งแต่รัฐบาลได้ประกาศ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕)” เป็นแผนด้านการส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศไทยที่มีเป้าหมายให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมที่ยั่งยืน ด้วย ๔ ยุทธศาสตร์หลัก โดยบูรณาการรวมพลังทุกภาคส่วนน้อมนำหลัก ๓ มิติ ๔ คุณธรรม ไปใช้ในการดำเนินชีวิต คือ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ร่วมกับคุณธรรม ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และกลไกคณะอนุกรรมการในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วนทั่วประเทศ กว่า ๑๒๐ หน่วยงาน ซึ่งได้มีบทบาทสำคัญร่วมวางรากฐานการส่งเสริมคุณธรรม ด้วยหลัก “ระเบิดจากข้างใน” ผ่านกิจกรรมรวมกว่า ๔๐,๐๐๐ กิจกรรม เป็นพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและเพิ่มพูนทักษะด้านคุณธรรม รวมปีละกว่า ๑๘ ล้านคน มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมทั่วประเทศ ด้วยเกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และระดับคุณธรรมต้นแบบ ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓๙,๑๐๒ แห่ง ซึ่งได้ขยายเครือข่ายเพิ่มจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔,๙๑๖ แห่ง

เพื่อต่อยอดความสำเร็จของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)” ซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ในทุกพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการชัดเจนทางสังคม ๓ กระบวนการ ได้แก่ (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำความดี (๒) การพัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม (๓) การพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม เป็นการบ่มเพาะจิตใจ ปรับเปลี่ยนวิถีคิดและค่านิยมของคนไทยในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ และยังคงสานต่อหลักการ ๓ มิติ ๔ คุณธรรม เป็น ๕ คุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้คนไทยตระหนักและประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ นี้ เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่ถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายให้ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ” มี ๒ เป้าหมายหลัก ได้แก่

๑. ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้น โดยมุ่งให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับคุณธรรม ๕ ประการ เป้าหมายในปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๕

๒. หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น โดยมุ่งส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต ภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารงานและมีระบบการบริหารงานด้านคุณธรรมที่มีมาตรฐาน เป้าหมายในปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ จากปี ๒๕๖๕

และเป้าหมายระดับแผนย่อยเพื่อสนับสนุนให้เป้าหมายหลักไปสู่ผลสำเร็จ ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ได้แก่
แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสม
กับบริบทของสังคมไทย มี ๒ เป้าหมาย คือ (๑) ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อน
การมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากปี ๒๕๖๕ และ (๒) เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถ
ในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๕

แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและ
ส่งเสริมคุณธรรม มี ๓ เป้าหมาย คือ (๑) เครือข่าย/องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
จากปี ๒๕๖๕ (๒) องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการ
ส่งเสริมคุณธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๖ และ (๓) หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์
มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๕

แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน
การส่งเสริมคุณธรรม มี ๒ เป้าหมาย คือ (๑) ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐
จากปี ๒๕๖๕ และ (๒) คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่าย เพิ่มขึ้น
ร้อยละ ๕ ต่อปี จากปี ๒๕๖๖

หน่วยงานทุกภาคส่วนสามารถเข้ามาร่วมส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยภายใต้แผนย่อยทั้ง ๓ นี้ โดยนำ
ชุดโครงการต่าง ๆ ไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามความเหมาะสม ได้แก่ การขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักธรรม
ทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม การพัฒนาขีดความสามารถและยกย่อง
เชิดชูบุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม การส่งเสริมสถาบันทางศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนขับเคลื่อน
คุณธรรมด้วยพลังบวร การสร้างแหล่งเรียนรู้หรือพิพิธภัณฑ์ในมิติด้านคุณธรรม การพัฒนาระบบพี่เลี้ยงชุมชน
การพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมเพื่อใช้ในหน่วยงาน การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อน
จังหวัดคุณธรรม การจัดสัมมนาคุณธรรมและตลาดนัดความดี การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่สะท้อน
คุณธรรม การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม ตลอดจนการพัฒนาสื่อส่งเสริมคุณธรรม
ที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

การขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทยจะเกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งและมั่นคงได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ
จากเครือข่ายทุกภาคส่วน รวมถึงประชาชนทั้งประเทศ ร่วมสร้างสังคมไทยในอนาคตอีก ๕ ปีต่อจากนี้ให้เป็น
รูปธรรมและวัดได้ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” คนไทย
ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต น้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม
และยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ นำสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คำนิยม

สืบเนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ **เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ** เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในทุกมิติ สอดคล้องกับเป้าหมายของ “แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)” ที่ส่งเสริมให้คนไทยมี “พฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรม” เพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า ๖ ปีแล้ว นับตั้งแต่รัฐบาลได้ประกาศใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนจนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ในหลายด้าน เป็นการรวมพลังทำความดีที่น่าประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

กระทรวงวัฒนธรรม มีความมุ่งมั่นตั้งใจว่าทุกภาคส่วนจะได้ร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ เพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายร่วมกันในการพลิกโฉมประเทศไทย ให้ “คุณธรรม” เป็นคุณค่าหลักในการพัฒนาประเทศ และร่วมกันสร้างสรรค์สังคมไทยด้วยพลังแห่งความดีจากระดับบุคคล ให้ทุกคนรอบครีวทุกชุมชน และทุกองค์กรมีคุณธรรม เป็น “สังคมคุณธรรมที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

รองประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ คนที่ ๓

คำนำ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนการพัฒนาในประเด็นด้านคุณธรรมฉบับที่สองของประเทศไทย ซึ่งต่อเนื่องจาก แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมุ่งบูรณาการให้ทุกภาคส่วนน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา ยึดมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีแนวคิดสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยให้ประชาชนมีพฤติกรรมที่สะท้อนคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมภายใต้กระบวนการพลิกโฉมสังคมไทย ด้วยการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม การเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกการส่งเสริมคุณธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการระดับนโยบายและคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการที่มาจากหน่วยงานทุกภาคส่วน เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติและบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

กรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือ สนับสนุนองค์ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ และเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก่กลไกคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยทุกกระทรวง ทุกจังหวัด รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนร่วมกันผลักดันให้ “คุณธรรม” เป็นคุณค่าหลักนำการพัฒนา ขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม คือ คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ อันจะเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในทุกมิติ

(นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์)

อธิบดีกรมการศาสนา

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	
ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	๔
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)	๑๐
๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๑๑
๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๑๑
๒.๒.๒ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕	๑๗
๒.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๘
๒.๒.๔ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๘
๒.๒.๕ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๙
๒.๒.๖ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ	๒๐
๒.๓ แผนระดับที่ ๓ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	๒๑
๒.๓.๑ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ	๒๑
๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	๒๒
ภาพความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑ - ๓	๒๔
ส่วนที่ ๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๒๕
๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการ	๒๕
๓.๑.๑ การประเมินสถานการณ์และสภาพปัญหา	๒๕
๓.๑.๒ ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการ	๓๔
๓.๑.๓ การประเมินแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑	๓๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๓.๒ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการฯ	๔๑
๓.๒.๑ วัตถุประสงค์	๔๓
๓.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด	๔๔
๓.๒.๓ แนวทางการดำเนินการ/พัฒนา	๔๕
ความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการฯ สู่เป้าหมายของแผนระดับที่ ๓ - ๒	๔๖
แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	๔๗
แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไก เพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม	๕๓
แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม	๕๖
๓.๒.๔ โครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๖๐
๓.๒.๕ สรุปงบประมาณโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ	๖๓
๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการ (หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป)	๖๕
แผนผังกลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๗๓
ภาคผนวก	
(ก) ชุดโครงการและรายละเอียดโครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการ	๗๕
- แผนย่อยที่ ๑	๗๕
- แผนย่อยที่ ๒	๓๖๖
- แผนย่อยที่ ๓	๓๔๗
(ข) ตารางสรุปตัวชี้วัด	
(ค) แบบฟอร์มการจัดทำแผนและการรายงานผล	
(ง) ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง	

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง คือ การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความดี ความเห็นของคนให้ถูกต้อง เทียงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล หากความคิด จิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูล ในกาย ในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่า ประเทศชาติไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้...”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคมงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๔

“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎร
ตลอดไป”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระปฐมบรมราชโองการในการออกมหาสมาคม
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬารสุโขทัย วันจันทร์ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

คุณธรรมเป็นคุณค่าพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการทำความดี หรือทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่นหรือสังคมส่วนรวม จึงเป็นเรื่องที่ปรากฏให้เห็นในพฤติกรรม/การกระทำของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ทุกคนควรพยายามรักษาเพื่อดำรงคุณค่านี้ ด้วยการควบคุมความคิดและการกระทำให้อยู่ในกรอบของความดีที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม เป็นการฝึกฝนพัฒนาจนเป็นทักษะชีวิต (Soft Skills) ที่มีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบ ก็จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเป็นมนุษย์สมบูรณ์แบบ พร้อมทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรม เป็นปัจจัยที่ช่วยทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ และช่วยส่งผลตั้งพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร นอกจากนี้สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ยังเห็นว่าทักษะชีวิตดังกล่าวเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยทำให้มนุษย์สามารถรับมือกับสถานการณ์โลกที่พลิกผันของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และหุ่นยนต์ (Robot) ตลอดจนสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนปฏิบัติการที่ต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการจากผู้แทนหน่วยงานทุกภาคส่วน เป็นกลไกขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ร่วมกับภาคีเครือข่ายในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่ผ่านมามีเกิดผลการดำเนินงานในหลายด้าน ทั้งการสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และการประชาสัมพันธ์ด้วยการจัดทำองค์ความรู้ คู่มือการขับเคลื่อน และการประชุมต่าง ๆ ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานพร้อมกับรายงานผลการดำเนินงาน และการส่งเสริมชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม โดยมีการประเมินและการประกาศยกย่องเชิดชูต้นแบบคุณธรรม ได้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในหลายด้าน ทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในพื้นที่ ความพอเพียง พอประมาณ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และจิตอาสา การแบ่งปัน ช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

ผลการประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทฯ จากการศึกษาเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ CIPP Model พบว่าในระดับจังหวัด ด้านบริบทที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด (Context) อยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ (Input) อยู่ในระดับมาก กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด ผลผลิตและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ (Product) อยู่ในระดับมากที่สุด มีผลกระทบและการนำไปใช้ขยายการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ (Impact) อยู่ในระดับมากที่สุด ขณะที่ในระดับอำเภอ ระดับหน่วยงาน/องค์กร และระดับชุมชน รองลงมา และจากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าผลการดำเนินงานทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย ด้วยการส่งผ่านจากแผนแม่บทฯ สู่นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน โดยมีอนุกรรมการระดับกระทรวง และระดับจังหวัดกำหนดนโยบายและสนับสนุน ๒) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ ด้วยกลไกการบริหารจัดการส่งเสริมคุณธรรมภายในหน่วยงาน ซึ่งยังขาดเจ้าภาพหลัก และไม่มีการจัดทำฐานข้อมูล ตลอดจนขาดระบบติดตามประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรม ๓) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม เกิดภาคีเครือข่ายที่มาจากหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยความสำเร็จในการขับเคลื่อนความร่วมมือขึ้นอยู่กับผู้นำ ส่วนการประเมินผลความร่วมมือของเครือข่ายในเชิงคุณภาพยังไม่ปรากฏ ขณะที่ ยุทธศาสตร์ที่ ๔) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ยังไม่ปรากฏเด่นชัด โดยมีความไม่เท่าเทียมกันด้านบริบทที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม (Context) ข้อจำกัดด้านงบประมาณ การถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ และตัวชี้วัดที่ต้องตีความ เป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงเป็นแผนสืบเนื่องที่คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้นำหลักธรรมในพุทธศาสนาที่ต่างสอนให้มนุษย์ทุกคนเป็นคนดี และมีคุณธรรม ในการรักษาสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม พร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทยเพื่อนำสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” อันครอบคลุมความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดการพลิกโฉมประเทศไทยด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม ๓ กระบวนการ ทั้งกระบวนการบ่มเพาะจิตใจในทุกช่วงวัยของมนุษย์ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม กระบวนการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรม หรือการแสดงออกที่สะท้อนการมีคุณธรรมในระดับบุคคลจากการปรับเปลี่ยนวิถีคิด กรอบคิด หรือค่านิยม และกระบวนการพัฒนาระบบและเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม เป็นกลไกทางสังคมที่กำกับ/เตือนสติปัจเจกบุคคลให้ตระหนัก หรือระมัดระวังการแสดงออกในพฤติกรรม ก่อให้เกิดเป็นกระแสหรือพฤติกรรมของคนในสังคมที่แสดงออกร่วมกัน (Collective Behavior) เป็นการสร้างกลไกการร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมให้เกิดขึ้น

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue-based) และสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง “แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนให้คุณธรรมเป็นคุณค่าหลักนำการพัฒนาให้เกิดการพัฒนาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ครบทุกมิติ ทุกช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ เข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน และนำพลังบวกมาสร้างความร่วมมือแก้ปัญหาวิกฤตและเหตุการณ์พลิกผันต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต พร้อมไปกับการบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เป็นหลัก และบางส่วนของประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และประเด็นที่ ๒๑ ต่อด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีเป้าหมายหลัก คือ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นด้วยดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยมี ๒ ตัวชี้วัดหลัก คือ (๑) ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ (๒) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานมีค่า ITA เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ แนวทางการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายและบรรลุตัวชี้วัดหลักของแผนปฏิบัติการได้กำหนดเป็น ๓ แผนย่อย คือ แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม และ แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้

แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย มีเป้าหมาย ๒ เป้าหมาย คือ ๑) ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น และ ๒) เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาและชุดโครงการ ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี	๑) ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริม คุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	๒) ชุดโครงการพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	๓) ชุดโครงการพิพิธภัณฑิณมิติ ด้านคุณธรรม	- กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กร ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๑) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ ยกย่องเชิดชูบุคคลด้านการ ส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	๒) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการ ส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้สถาบันศาสนา เป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อน คุณธรรมด้วยพลังบวร	ชุดโครงการส่งเสริมสถาบันศาสนา เป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อน คุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน-วัด/ ศาสนสถาน-โรงเรียน/ราชการ)	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม สู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม	ชุดโครงการพัฒนาขีดความสามารถ ของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม สู่การสร้างมูลค่า ทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ ทางวัฒนธรรม	- สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
แนวทางการพัฒนาที่ ๕ ส่งเสริมการนำคุณธรรม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไข ปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤตโรคอุบัติใหม่	๑) ชุดโครงการส่งเสริมการนำ คุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	๒) ชุดโครงการส่งเสริมการนำ คุณธรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤตโรคอุบัติใหม่	- สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ ๖ สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชน ให้มีระบบที่เสี่ยง	ชุดโครงการพัฒนาระบบที่เสี่ยงชุมชน	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม

ชุดโครงการร่วมขับเคลื่อนภายใต้แผนย่อยที่ ๑ จำนวนทั้งหมด ๓๐ ชุดโครงการ โดยเป็นโครงการที่มี
รายละเอียดงบประมาณและขอรับการจัดสรรภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ งบประมาณ (บาท)	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
	แผนย่อยที่ ๑	๑๗,๗๕๙,๐๐๐	๑๗,๒๘๙,๐๐๐	๒๒,๘๐๙,๐๐๐	๑๙,๗๕๙,๐๐๐	

แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและ
ส่งเสริมคุณธรรม มีเป้าหมาย ๓ เป้าหมาย คือ ๑) เครือข่าย/องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น
๒) องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริม
คุณธรรมเพิ่มขึ้น และ ๓) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน
มีค่า ITA เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาและชุดโครงการ ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย โดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย	ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิต ทางสังคมให้เป็นเครื่องมือ เพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย	- กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและ ระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในหรือระหว่างองค์กร/ ชุมชน เพื่อสร้างสังคมคุณธรรม แห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน	๑) ชุดโครงการพัฒนาระบบและ การเสริมสร้างขีดความสามารถ ของกลไกเพื่อการขับเคลื่อน และส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิต วิถีใหม่	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
	๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไก ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ให้บรรลุเป้าหมาย	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาโลกให้หน่วยงานภาครัฐ ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม	๑) ชุดโครงการขับเคลื่อนการ ส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรม ทางศาสนา หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และวิถี วัฒนธรรมไทยที่งดงามอย่างเป็น ระบบของหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สู่องค์กรคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
	๒) ชุดโครงการขับเคลื่อนการ ส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรม ทางศาสนา หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และวิถี วัฒนธรรมไทยที่งดงามอย่าง เป็นระบบขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรคุณธรรม	กระทรวงมหาดไทย
แนวทางการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	ชุดโครงการสมัชชาคุณธรรม ตลาดนัด คุณธรรม ตลาดนัดความดี	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม

ชุดโครงการร่วมขับเคลื่อนภายใต้แผนย่อยที่ ๒ จำนวนทั้งหมด ๖ ชุดโครงการ โดยเป็นโครงการที่มี
รายละเอียดงบประมาณและขอรับการจัดสรรภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ งบประมาณ (บาท)	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
แผนย่อยที่ ๒	๕๓,๐๐๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๓๓,๐๐๐,๐๐๐	๓๘,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๒๗,๐๐๐,๐๐๐

แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน การส่งเสริมคุณธรรม มีเป้าหมาย ๒ เป้าหมาย คือ ๑) ทูนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น และ ๒) คนไทย ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาและ ชุดโครงการ ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับ ของหน่วยงานทุกภาคส่วนสะท้อน กระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุ เป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิต	ชุดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีพฤติกรรมและทักษะชีวิต ที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรม	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการ ความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงาน	๑) ชุดโครงการเรียนรู้/ปลูกฝัง/ ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิต วิถีใหม่	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้มีขีดความสามารถในการ ส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนา คุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบท ของสังคมไทย	หน่วยงานทุกภาคส่วน
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมการพัฒนา และเผยแพร่ระบบการจัดการความรู้ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๑) ชุดโครงการส่งเสริมงานวิชาการ/ งานวิจัย และนวัตกรรมการพัฒนา สำรวจ รวบรวมและเผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการส่งเสริม คุณธรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒) ชุดโครงการพัฒนาสื่อส่งเสริม คุณธรรมที่เหมาะสมกับคน ทุกช่วงวัย	- สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อ ปลอดภัยและสร้างสรรค์ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม

ชุดโครงการร่วมขับเคลื่อนภายใต้แผนย่อยที่ ๓ จำนวนทั้งหมด ๕ ชุดโครงการ โดยเป็นโครงการที่มี รายละเอียดงบประมาณและขอรับการจัดสรรภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ งบประมาณ (บาท)	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
แผนย่อยที่ ๓	๗,๗๖๘,๒๐๐	๗,๗๗๐,๗๐๐	๗,๗๗๓,๒๐๐	๗,๗๗๖,๗๐๐	๗,๗๗๙,๒๐๐	๕๓,๖๖๘,๕๐๐

สรุปชุดโครงการร่วมขับเคลื่อนทั้ง ๓ แผนย่อย รวมทั้งหมดจำนวน ๒๑ ชุดโครงการ รวมงบประมาณที่ขอรับการจัดสรรภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จำนวน ๓๔๔,๖๘๘,๕๐๐ บาท จำแนกตามรายปีงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ งบประมาณ (บาท)	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
แผนย่อยที่ ๑	๓๗,๗๕๙,๐๐๐	๓๗,๒๘๙,๐๐๐	๒๑,๘๐๙,๐๐๐	๓๗,๗๕๙,๐๐๐	๓๗,๘๘๙,๐๐๐	๑๖๖,๐๐๕,๐๐๐
แผนย่อยที่ ๒	๕๓,๐๐๐,๐๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๓๓,๐๐๐,๐๐๐	๓๘,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๙๗,๐๐๐,๐๐๐
แผนย่อยที่ ๓	๗,๗๖๘,๒๐๐	๗,๗๗๐,๗๐๐	๗,๗๗๓,๒๐๐	๗,๗๗๖,๗๐๐	๗,๗๗๙,๒๐๐	๕๓,๖๖๘,๕๐๐
รวม ๓ แผนย่อย	๙๘,๕๒๗,๒๐๐	๗๓,๐๕๙,๗๐๐	๖๖,๕๘๕,๒๐๐	๘๓,๕๓๕,๗๐๐	๙๐,๖๖๘,๒๐๐	๓๙๒,๖๘๘,๕๐๐

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นกลไกขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน โดยมีกรมการศาสนา ในฐานะสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ นำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หลังการประกาศแผนตามมติคณะรัฐมนตรี และทำหน้าที่ประสาน กำกับติดตามการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และทบทวน สรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณ ตลอดจนการสนับสนุนและให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการ และระบบการส่งเสริมคุณธรรมร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการตามแผนย่อยนำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และรายงานผลการได้รับการจัดสรร ตลอดจนรายงานผลในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR)

ที่สำคัญ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อเสนอผลักดันให้เกิดประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

ลำดับ	บทบาทของหน่วยงานในการขับเคลื่อน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๓	ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันศาสนาในพื้นที่แสดงบทบาทเป็นศูนย์กลาง ชุมชนหรือสถาบันศาสนาของชุมชนและขับเคลื่อนพลังบวรในชุมชน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานเชื่อมประสานพลังบวร เช่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม สมทบชุดโครงการ ชุมชน องค์กร ย่านบวร จังหวัดคุณธรรม หรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอื่น ๆ เป็นต้น	- กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๒	พัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย อาทิ ธนาคารความดี นวัตกรรมสังคมแบบเปิด โดยภาครัฐ: "คนดีมีที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม"	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	บทบาทของหน่วยงานในการขับเคลื่อน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๓	กำหนดให้สถานศึกษาของหน่วยงานทุกภาคส่วน (โดยเฉพาะภาครัฐ) สะท้อนกระบวนการและผลการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม
๔	กำหนดให้มีการจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ และสื่อโฆษณาทุกรูปแบบ โดยนำเสนอตัวอย่างการมีคุณธรรม และ/หรือ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ รวมทั้งการเห็นคุณค่าการแสดงออก ในการมีคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๕	กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ งบบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม โดยร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมบูรณาการแผนพัฒนาจังหวัดและ แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม
๖	เชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประยุกต์ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) จากชุดโครงการวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย สู่ระบบการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สส.-อปท.) (Local Performance Assessment: LPA) ประจำปี	กระทรวงมหาดไทย
๗	เชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ จากผลการวิจัยเรื่องการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) กับหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศไทย สู่ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ
๘	จัดทำมาตรการ/แนวทางพัฒนา ส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐปฏิบัติตามปรัชญา บนพื้นฐานของหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม โดยนำแนวทางดังกล่าวเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย องค์กรภาครัฐให้เกิดการยกระดับการดำเนินงานชุมชนองค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม อย่างเป็นรูปธรรม	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
๙	เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) และขยายบทบาทการดำเนินงานของ ศปท. ให้เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อน การส่งเสริมคุณธรรมในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร คุณธรรมในภาครัฐ	สำนักงานคณะกรรมการ ชำระราชการพลเรือน

ลำดับ	บทบาทของหน่วยงานในการขับเคลื่อน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๓๐	ขยายบทบาทการดำเนินงานของ “สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ” ให้เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับสำนัก/กองตามกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันเป็นหน่วยงานภายใน สังกัดกรมการศาสนา ทำหน้าที่ประสานงานให้เกิดประสิทธิผลทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการให้เกิดการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ในหน่วยงานทุกภาคส่วนที่ชัดเจน ซึ่งดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และมีการกิจที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตลอดจนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งจัดสรรอัตรากำลังเพื่อรองรับการดำเนินงานดังกล่าว	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

บทบาทและหน่วยงานรับผิดชอบตามข้อเสนอดังกล่าวข้างต้น เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการดำเนินโครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ด้วยการติดตามและประเมินผลจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และภาคีเครือข่ายหน่วยงานทุกภาคส่วน ในระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้บรรลุเป้าหมาย พร้อมกับบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดียิ่ง เป็นหลักนำทางและหลักคิดในการดำรงชีวิตและการพัฒนา ให้ปรากฏชัดเป็นรูปธรรมในสังคมไทย

ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้กระทรวงวัฒนธรรม นำร่างแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยพิจารณาความจำเป็นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๘ (๓) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เสนอแผนแม่บทการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมไทยต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ ซึ่งเป็นแผนการขับเคลื่อนต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแผนเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และกำหนดให้คณะกรรมการทำหน้าที่กำกับติดตามและรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในทุกสิ้นปีงบประมาณ

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

การขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติเกิดขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงวัฒนธรรม การจัดทำและดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)^๙ จึงเกิดขึ้นก่อนที่จะมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ ภายใต้หมวดคแนวนโยบายแห่งรัฐได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนในระดับต่าง ๆ รวมทั้งแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (หรือแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒) จึงเป็นแผนระดับที่ ๓ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เนื่องจากเป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue-based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะของภารกิจปกติ แต่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง “แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี” โดยแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐธรรมนูญ แผนระดับที่ ๓ และ ๒ อันประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ รวมทั้งแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) และยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ^{๑๐} ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) เป้าหมาย

- คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
- สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

^๙ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคนไทยให้มีความรู้คู่คุณธรรม เกิดเป็นสังคมคุณธรรมอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยกำหนดนโยบายและกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครอบคลุมทั่วประเทศ ผ่านกลไกคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ระดับจังหวัด กรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงานภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม บูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมเข้ากับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติภายในหน่วยงานและพื้นที่ ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้ขยายเวลายังบังคับใช้แผนฯ ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

^{๑๐} หน่วยงานผู้รับผิดชอบคือสำนักงานข้าราชการพลเรือน เป็นแผนปฏิบัติการด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ แผนระดับที่ ๓

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นที่ ๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ” ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น “วิถี” การดำเนินชีวิต

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัยมีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

ประเด็นที่ ๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ให้อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมเพื่อมุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม

๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) เป้าหมาย

การดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง การเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นที่ ๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยสร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อการรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ และสนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถส่งต่อการบรรลุเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างพลังทางสังคม ด้วยการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ให้อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต และมีจิตสำนึกร่วม เป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดผล คือ การทำความดีด้วยการช่วยเหลือ แบ่งปัน เกื้อกูล ก่อให้เกิดพลังทางสังคมเชิงบวก ก่อให้เกิดการสร้างโอกาสและความเสมอภาคในสังคม

๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน ๖ การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) เป้าหมาย

ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นที่ ๓ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ ๕ บุคลากรภาครัฐ เป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

ประเด็นที่ ๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถส่งต่อการบรรลุเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ดำรงตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม และภาครัฐมีความโปร่งใส ด้วยการสร้างกลไก กติกา และมาตรฐานจริยธรรมในหน่วยงานภาครัฐ ให้เกิดการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีให้อยู่ในวิถีการดำเนินงานและสร้างจิตสำนึกร่วมของบุคลากรภายในหน่วยงาน เปรียบเสมือนการสร้างภูมิคุ้มกันการทุจริตให้กับบุคลากรในภาครัฐ

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ประเด็น ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

• เป้าหมาย

คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

• ตัวชี้วัด

ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ ที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๐) ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง การกระทำอย่างรับผิดชอบ ความเป็นธรรมทางสังคม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จากปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๕

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถส่งผลการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็น ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม ที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนแม่บทดังกล่าวคือ ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ โดยตรง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจาก ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ เป็นตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้

^{๑๑} สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๐) ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม. หน้า ๖. สืบค้นเมื่อ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/10-การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม.pdf>

(๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ การเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

• แนวทางการพัฒนา

(๑) ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว ปลูกฝัง ค่านิยมและบรรทัดฐานวัฒนธรรมที่ดีผ่านสถาบันครอบครัว ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่พัฒนาในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การมัธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเสริมให้สถาบัน ครอบครัวยุติธรรมเข้มแข็งและอบอุ่น

(๒) บูรณาการเรื่องความพอเพียง ความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตามพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้พร้อม รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๓) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดี อุปถัมภ์คุ้มครองศาสนา ส่งเสริมกิจกรรมและการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน

(๔) ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อนุรักษ์พัฒนา และสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วรรณคดี ส่งเสริมความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชน จัดให้มีพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ส่งเสริมชุมชนให้เป็น ฐานการสร้างวิถีชีวิตพอเพียง

(๕) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างจิตสาธารณะและจิตอาสาโดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร เพื่อรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร โดยการยกย่อง ผู้นำที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกการดำเนินงานในการ สร้างเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะและจิตอาสาเพื่อสังคมและส่วนรวม โดยส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรสาธารณะ ที่ไม่หวังผลประโยชน์

• เป้าหมายของแผนย่อย

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมคูล ทั้งด้านสติปัญญาคุณธรรมจริยธรรม มีวิจารณญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น

• ตัวชี้วัด

ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี

• การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บทประเด็น ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม ที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนย่อยฯ คือ ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น โดยตรง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าเป้าหมาย ที่วางไว้ เนื่องจากประชากรมีกิจกรรมฯ สะท้อนการมีคุณธรรม เป็นตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนย่อย ในแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้

(๓.๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ จากภาคธุรกิจ

- แนวทางการพัฒนา

(๑) เสริมสร้างและพัฒนาทั่วโลก เพื่อให้ภาคธุรกิจส่งเสริมสนับสนุนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี โดยการสร้างมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ วิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อชุมชน การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

(๒) ยกกระตือรือร้นการบริหารจัดการ รวมถึงมาตรการของภาครัฐเพื่อให้ภาคธุรกิจร่วมรับผิดชอบในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี อาทิ การประกวดหรือเชิดชูเกียรติให้กับบริษัทหรือภาคธุรกิจที่มีธรรมาภิบาลและร่วมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี บริษัทหรือภาคธุรกิจที่ส่งเสริมคุณค่าที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่และพฤติกรรมของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วง

- เป้าหมายของแผนย่อย

ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น

- ตัวชี้วัด

จำนวนธุรกิจที่พัฒนามาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม จำนวน ๑๐๐ บริษัท

ภายในปี ๒๕๗๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐) สามารถส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บทประเด็น ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดยเป็นผลสืบเนื่องจากการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีให้อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมเพื่อประโยชน์สุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ จนองค์กรธุรกิจสามารถนำกำไรจากการประกอบการมาสร้างประโยชน์สุขด้วยการช่วยเหลือสังคมอย่างยั่งยืนด้วยการจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคม เป็นการเพิ่มจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ตามเป้าหมายของแผนย่อยที่กำหนดไว้

(๓.๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

- แนวทางการพัฒนา

(๑) พัฒนาสื่อสร้างสรรค์ โดยจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศสื่อกระแสหลักให้แก่สื่อสร้างสรรค์ รวมทั้งการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรมจริยธรรม และการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีให้กับประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน

(๒) พัฒนาสื่อ แฝงแพร่ เพื่อส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติงานบนเสรีภาพของสื่อควบคู่ไปกับจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม พัฒนาเนื้อหาสาระที่เป็นข้อเท็จจริงและมีคุณภาพสูง รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันความรู้ในการเลือกรับปรับใช้สื่อหรือการรู้เท่าทันสื่อและสื่อออนไลน์ แก่เด็กเยาวชน และประชาชนทั่วไป ตลอดจนการเฝ้าระวังการบริโภคสื่อที่เหมาะสม

(๓) พัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูลเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง มีคุณภาพ และเชื่อถือได้

- เป้าหมายของแผนย่อย
สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชน
ในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ มีความปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

- ตัวชี้วัด
ระดับความสำเร็จของการสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และการใช้สื่อ
อย่างปลอดภัย และสร้างสรรค์ของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เฉลี่ยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท
แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -
๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บทประเด็น ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยม
และวัฒนธรรม โดยกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาของแผนย่อยในแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้

(๒) ประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๒.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

- เป้าหมาย
คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้ง
ด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ตลอดชีวิต

- ตัวชี้วัด

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ ค่าคะแนน ๐.๘๒ ภายในปี ๒๕๗๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -
๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
ที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนแม่บทดังกล่าวคือ ดัชนีการพัฒนามนุษย์โดยตรง
คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากดัชนีการพัฒนามนุษย์ เป็นตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนย่อย
ของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้

(๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา
และเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

- แนวทางการพัฒนา

(๑) สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย สร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับ
โลกในศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากร
แต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ
การสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง

(๒) ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา
ตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรม
ที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็ง

- เป้าหมายของแผนย่อย

ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็งและมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิต
แบบพอเพียงมากขึ้น

- ตัวชี้วัด
ดัชนีครอบครัวอบอุ่นเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท
แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บทประเด็น ๑๓ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยได้กำหนดเป็นแผนย่อยและแนวทางการพัฒนาไว้ในแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมในระดับบุคคล จากการปรับเปลี่ยนวิถีคิด กรอบคิด หรือการปลูกฝังค่านิยมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และครอบครัวอบอุ่น พัฒนาสังคมให้เข้มแข็งทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน หน่วยงาน/องค์กรทุกภาคส่วน

(๓) ประเด็น ๑๕ พลังทางสังคม

(๓.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย
ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด
มิติด้านโอกาสของดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าทางสังคม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

ภายในปี ๒๕๗๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ
แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็นที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนแม่บทดังกล่าว เนื่องจากการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีให้อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต และมีจิตสำนึกร่วมเพื่อประโยชน์สุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเหตุปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างโอกาสและทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการเข้ามาแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคทางสังคมโดยตรง

(๓.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม

- แนวทางการพัฒนา
ต่อยอดการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์

และฟื้นฟูทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญา การสร้างความภาคภูมิใจในรากเหง้าของคนในท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมทุนทางสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้ดำรงอยู่และสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในการยกระดับคุณค่าที่หลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนานวัตกรรมจากทุนทางวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สร้างสรรค์ และการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างประเทศ บนฐานมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันกับประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงการยกระดับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติและของโลก

- เป้าหมายของแผนย่อย
ภาคีการพัฒนา มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ตัวชี้วัด
ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐) สามารถส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บทประเด็น ๑๕ พลังทางสังคม ที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนแม่บทดังกล่าวคือ ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคมโดยตรง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจาก ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคม เป็นตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนย่อยของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้

(๔) ประเด็น ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๔.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

- เป้าหมาย

ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- ตัวชี้วัด

ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือ

ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐) สามารถส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็น ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนแม่บทดังกล่าวคือ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าเป้าหมายที่วางไว้ โดยนำมาเป็นตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ ในเรื่องของประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ คือการที่หน่วยงานภาครัฐอนุมัติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน รวมทั้งมีค่า ITA เพิ่มขึ้น

(๔.๒) แผนย่อยของแผนแม่บท การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- แนวทางการพัฒนา

(๑) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลุก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดีมีวัฒนธรรมสุจริต สามารถจำแนกได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริตในระดับชุมชน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปฏิรูป “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้นสามารถทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

(๒) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างมีส่วนร่วม โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม รู้จักจำแนกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

(๓) พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เนื่องจากผู้บริหารประเทศ/ท้องถิ่น/ชุมชน ต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมสูงกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมทั่วไปในสังคม เพื่อเป็นต้นแบบแก่ประชาชน เด็ก เยาวชน และสังคมโดยรวม โดยนอกเหนือจากคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎหมายแล้ว ผู้บริหารประเทศต้องมีคุณสมบัติทางจริยธรรมด้วย มีการพัฒนาระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อสร้างนักการเมืองที่มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมือง

(๔) ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤตินิชอบในหน่วยงานภาครัฐ มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และรู้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ และพร้อมที่จะจัดการการทุจริตอย่างมีพลวัต มีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และการบูรณาการติดตามประเมินผลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐ และรัฐวิสาหกิจตั้งแต่การวางแผนก่อนดำเนินงาน ขึ้นระหว่างการดำเนินงาน และขึ้นสรุปผลหลังการดำเนินโครงการ

(๕) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลพินิจเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน การสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ ลดขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึงการสร้างโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยการพัฒนาระบบดิจิทัลที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินการภาครัฐ เพื่อบูรณาการการทำงานของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการตื่นตัวและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการร่วมเฝ้าระวัง และป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจให้กับผู้ให้เบาะแส

- เป้าหมายของแผนย่อย
ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

- ตัวชี้วัด

เด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๖๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ -

๒๕๗๐) สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับแผนย่อยของแผนแม่บทประเด็น ๒๓ การต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบ ที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนแม่บทดังกล่าว คือ ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริตโดยตรง เนื่องจากเป็นดัชนีย่อยหรือส่วนหนึ่งของดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ ประกอบด้วย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ที่เป็นตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้

๒.๒.๒ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๑) เป้าหมาย

- (๑) คนสามารถดำรงชีพอยู่ได้ มีงานทำ
- (๒) กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง
- (๓) สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น
- (๔) เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ
- (๕) มีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่

๒) แนวทางการพัฒนา มี ๔ ข้อ ไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง

๓) การบรรลุค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เนื่องจากแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนที่เริ่มหลังจากแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ช่วงเวลา พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ยังส่งผลกระทบต่อเนื่องในอนาคต ที่สำคัญการที่ประเทศไทยสามารถรับมือสถานการณ์ดังกล่าวได้ดีในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และจนถึงปัจจุบัน ก็เป็นผลมาจากคุณธรรมที่มีอยู่ในสังคมไทย ทั้งในเรื่องการช่วยเหลือ ดูแล แบ่งปัน และจากการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นนโยบายขับเคลื่อนระบบสาธารณสุขมูลฐาน คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น แผนปฏิบัติการฯ จึงเป็นการเสริมความเข้มแข็งสังคม/ท้องถิ่น ให้เกิดการพึ่งตนเองในการดูแลและช่วยเหลือกันในการป้องกันภัยพิบัติและสถานการณ์จากโรคร้าย เช่น สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นต้น

๒.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

๑) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย

๒) ขั้นตอนการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้นำผลการดำเนินงานโครงการในแผนปฏิรูปมาดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของผลลัพธ์การดำเนินงาน

๓) กิจกรรม การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรม บันเทิงและการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน

๔) เป้าหมายกิจกรรม ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม

ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีตัวชี้วัด : ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ^๔ ประกอบด้วย ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง และกตัญญู ซึ่งพัฒนาและประเมินดัชนีชี้วัดคุณธรรมคนไทย ในบึงบอระเพ็ด พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline) โดยมีค่าเป้าหมาย ดัชนีชี้วัดคุณธรรมคนไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากค่าตั้งต้น

๒.๒.๔ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

๑) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป การสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

๒) ขั้นตอนการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้นำผลการดำเนินงานโครงการในแผนปฏิรูปมาดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของผลลัพธ์การดำเนินงาน

^๔ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (๒๕๖๔, กุมภาพันธ์ ๒๕). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๓๘, ตอนพิเศษ ๔๔ ง, หน้า ๓-๓๖๑, เลขหน้า ๓๖๒.

๓) กิจกรรม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

๔) เป้าหมายกิจกรรม ส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนสามารถมีบทบาทในการเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมและมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเฉพาะในท้องที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

๒.๒.๕ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นการลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลง สร้างความพร้อมของประเทศต่อการรับมือและปรับตัวให้อยู่รอดในสภาวะวิกฤต และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals: SDGs) บนฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของประเทศ แผนฯ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” หมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมด้วยการกำหนดเป้าหมายหลัก ๕ ประการ คือ

- (๑) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- (๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- (๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- (๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน
- (๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลง

ภายใต้บริบทโลกใหม่

ด้วยการถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดจุดหมายการพัฒนา ๑๓ ประการ บ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ข้างหน้า โดยมีจุดหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมโดยตรง คือ **จุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต** ซึ่งเป็นปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ โดยมีเป้าหมายและผลลัพธ์การพัฒนาระดับจุดหมาย คือ

๑) เป้าหมาย

(๑) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมดับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข ซึ่งมีทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อสิ้นสุดแผนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของเป้าหมายนี้

(๒) กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

(๓) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

^๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), (๒๕๖๕, พฤศจิกายน ๓), ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๓๙, ตอนที่พิเศษ ๒๕๕๔ ๔, หน้า ๑๒๓ - ๑๓๓.

๒) กลยุทธ์การพัฒนา

(๑) คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ มีอุปนิสัยที่ดี มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมไทยให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน เพื่อให้เป็นพื้นฐานของสังคมไทยและเป็น “ซอฟต์แวร์พาเวอร์” ในการสื่อสารภาพลักษณ์ของประเทศไทยและนำเสนอความเป็นไทยสู่สากล และสร้างวัฒนธรรมการทำงานในทุกองค์กรที่ส่งเสริมให้คนเก่งได้แสดงความสามารถและแข่งขันอย่างเป็นธรรมเพื่อขจัดปัญหาทุจริตคอร์รัปชันและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร

(๒) การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง เพิ่มทุนความรู้และศักยภาพของแรงงานที่มีสมรรถนะสูง ควบคู่กับสร้างวัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร และสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อให้กำลังคนคุณภาพทำงานหรือแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่และทำงานอย่างมีความสุข

(๓) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ สร้างและพัฒนาเมืองเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ที่หลากหลาย ทั้งพื้นที่กายภาพและพื้นที่เสมือนจริง โดยกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมเพื่อให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ

๒.๒.๖ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๑) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ รองรับทุกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

๓) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีส่วนร่วมและมีความพร้อมเผชิญปัญหาและรับมือกับภัยคุกคามและปัญหาด้านความมั่นคง

๔) ตัวชี้วัด

(๑) ระดับการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

(๒) ระดับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคมและประชาชนทั่วไป ในกิจกรรมสนับสนุนงานด้านความมั่นคง

๕) กลยุทธ์

(๑) ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคมมีความสุขและประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผนึกกำลังทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล หมู่บ้าน จังหวัด ภาค และประเทศชาติ ให้เป็นเครือข่ายสนับสนุนงานด้านความมั่นคงและให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

(๒) ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตโดยปกติและสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

(๓) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคน ชุมชน พื้นที่ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและมีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงโดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๔) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านความมั่นคง ให้แก่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ให้รับรู้ถึงความสำคัญของมิติความมั่นคงที่ต้องประสานและบูรณาการการวางแผนและการปฏิบัติงานที่เกื้อกูลกันอย่างเป็นเอกภาพ

(๕) ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ปลุกฝังวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมที่ดีงาม ความภูมิใจในชาติ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในด้านความมั่นคง

(๖) ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไป ได้เข้ามาจับมือและส่วนร่วมในการสนับสนุน โครงการความร่วมมือต่าง ๆ และกิจกรรมด้านความมั่นคงในการจัดหรือลดปัญหาด้านความมั่นคง เพื่อส่งเสริม การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ความสงบสุขของสังคมและการกระจาย รายได้ทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน (Inclusive and Sustainable Growth)

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผลักดันไปสู่การปฏิบัติและบริหารการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒) ภาพรวม เป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

เป้าหมายหลัก ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

๓) แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย ๒ ประการ คือ (๑) ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และ (๒) คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย (๑) ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่น

ความซื่อสัตย์สุจริตเพิ่มขึ้น ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริตเพิ่มขึ้น มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเพิ่มขึ้น และร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) (๒) จำนวนคดีทุจริตในภาพรวมลดลง จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงานลดลง จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริตลดลง จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลดลง

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต การปลุกฝัง และหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนทุกช่วงวัยและทุกระดับ

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่สื่อไปในทางทุจริต

แนวทางที่ ๓ พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางที่ ๔ ปรับระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

แนวทางที่ ๕ ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๔) แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

เป้าหมาย คือ ให้การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย กระบวนการดำเนินคดีทุจริต ที่จำเป็นต้องขยายระยะเวลา
เกินกว่ากรอบเวลาปกติที่กฎหมายกำหนดมีจำนวนลดลง และจำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้สวนคดีทุจริต
ถูกฟ้องกลับจำนวนลดลง

แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการ
ปราบปรามการทุจริต

แนวทางที่ ๒ ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมี
ประสิทธิภาพ

แนวทางที่ ๓ พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๕ -
๒๕๗๐) (ฉบับเสนอคณะรัฐมนตรี)^๖ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๑) วิสัยทัศน์ บุคลากรภาครัฐไทยไว้วางใจได้ (A Trusted Government and Civil
Service)

๒) พันธกิจ สร้างสังคม-วัฒนธรรมทางจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
และเน้นย้ำภาพลักษณ์บุคลากรของรัฐที่เป็นคนดี มีความสามารถ และมีคุณธรรม เพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่น
จากประชาชนและความไว้วางใจในระดับนานาชาติ

๓) เป้าหมาย ยกกระดับตัวชี้วัดนานาชาติและตัวชี้วัดระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม
เจ้าหน้าที่ของรัฐและตัวชี้วัดด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของการดำเนินงานภาครัฐของประเทศไทย โดยใช้กลไก
ขับเคลื่อนด้านมาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อยกระดับการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔) ยุทธศาสตร์

- ๔.๑) การสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมภายในหน่วยงานของรัฐ
- ๔.๒) การพัฒนาหลักค่านิยมและระบบบริหารการส่งเสริมมาตรฐานทางจริยธรรม
ภาครัฐให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานและทุกระดับ
- ๔.๓) การส่งเสริมการนำมาตรฐานทางจริยธรรมไปใช้ในการบริหารงานบุคคล
- ๔.๔) การรวมพลังทุกภาคส่วนในการสร้างสังคม-วัฒนธรรมทางจริยธรรม
- ๔.๕) การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างทัศนคติเรื่องมาตรฐาน
ทางจริยธรรมและการกระทำผิด

^๖ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), ๒๕๖๕. ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ
ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐).

สรุป การพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมา นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับแรก (พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙) จนถึงปัจจุบัน ต่างให้ความสำคัญเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศที่ช่วยให้เกิดความพร้อม/ความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ หากไม่ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว การขาดความอบอุ่น พฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อนในหมู่เด็กและเยาวชน สมรรถนะการทำงานของบุคลากร และทุจริตคอร์รัปชัน อันเนื่องจากความเสื่อมถอยด้านจริยธรรม และอื่น ๆ ดังนั้น นโยบายและแผนพัฒนาประเทศในทุกระดับจึงเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ในหลายมาตราต่างมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยการกำหนดให้ตราพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ดังนี้

แผนระดับที่ ๑ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๓ ยุทธศาสตร์ คือ **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์** ในประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม** ในประเด็นการเสริมสร้างพลังทางสังคม และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนระดับที่ ๒ สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๒ ทั้ง ๕ แผน ได้แก่ (๑) **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม โดยแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ **ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม** อีกทั้งยังช่วยบรรลุเป้าหมายประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตในเรื่องคนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม และ**ประเด็นพลังทางสังคม**ในเรื่องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น ตลอดจนประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในทุกเป้าหมายของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒) **แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕** (๓) **แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔** (๔) **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)** อันเป็นปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ และ (๕) **นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ**

แผนระดับที่ ๓ สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง คือ **แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)** ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ **ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)** ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ตามแผนภาพความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑ - ๓ แสดงให้เห็นถึงโอกาสของ**แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)** ที่กำลังจะเกิดขึ้น ด้วยการบูรณาการเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนระดับที่ ๓ ให้เกิดการบรรลุเป้าหมายที่วัดผลสัมฤทธิ์ตัวชี้วัดในแผน ตลอดจนตัวชี้วัดในแผนระดับที่ ๒ ช่วยให้แผนปฏิบัติการฯ มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่สนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความสอดคล้อง

แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)
กับแผนระดับที่ 1-3

มาตรา 65

มาตรา 76
และ 258 บ.(4)
พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ.2562

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาและเสริมสร้าง
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การสร้างโอกาส
และความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 6

การปรับสมดุลและพัฒนาระบบ
บริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม
- ประเด็นที่ 21 ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 12 และ 13
พ.ศ. 2560-2565
ด้วยกฎกระทรวงตามปรัญญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการปฏิรูปประเทศ

- ด้านวัฒนธรรม ที่ฟ้า แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ด้านการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ

นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 1 และ 9

แผนระดับที่ 3

แผนปฏิบัติการ
ด้านการต่อต้านทุจริต
และประพฤติมิชอบ ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2563-2565)

แผนปฏิบัติการ
ด้านการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ 2
(พ.ศ. 2566-2570)

ยุทธศาสตร์
ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม
และการส่งเสริมจริยธรรม
ภาครัฐ

- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ -

ภาพที่ ๓ แผนภาพความสอดคล้องของแผนระดับที่ ๑ - ๓

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้านการ
ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๓.๑.๑ การประเมินสถานการณ์และสภาพปัญหา

๑) สถานการณ์คุณธรรมที่ผ่านมา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละฉบับต่างให้ความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์และสมรรถนะของการทำงาน ในแต่ละแผนได้มีการระบุสถานการณ์คุณธรรมในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อนำสู่ประเด็นหรือยุทธศาสตร์การพัฒนา เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙) ได้ระบุกระแสเรียกร้องที่ต้องการให้สังคม “นำศีลธรรมกลับมา” เป็นจุดเริ่มต้นของการเตือนสติสังคมให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาทางวัตถุ เพื่อให้ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างสมดุล และเป็นผลให้มีการปรับชื่อแผนจากเดิมที่ชื่อ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๑” ในระยะที่ ๒ เป็น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” หรือในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ที่ระบุปัญหาด้านการเสื่อมโทรมทางคุณธรรมและจริยธรรมของสังคมไทยว่า

“...สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านจริยธรรมและมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมถึงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนัน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน แต่คนไทยให้ความสำคัญกับการตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและธรรมาภิบาลมากขึ้น นอกจากนี้ได้ประเมินความเสี่ยงด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดี ความเสื่อมถอย และประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือนเนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ตึงตังลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง แก่งแย่งเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคี ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม...”

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กล่าวถึงปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมไว้ว่า

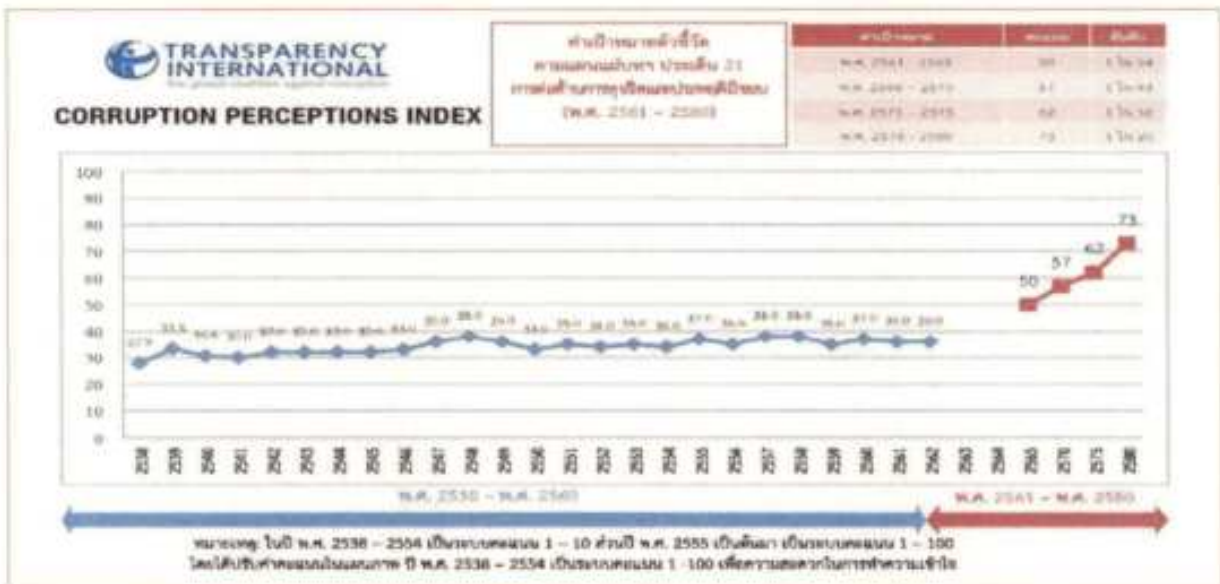
“...ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับปัญหาธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เพราะจากการประเมินองค์ประกอบด้านประชาธิปไตย พบว่า ปัญหาธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องแก้ไข เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของสังคมไทยขณะนี้ได้เพิ่มพูนและลุกลามไปยังทุกภาคส่วน เช่น ๑) การเลือกตั้งทุกระดับมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ๒) หน่วยงานภาครัฐมีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล ๓) การผูกขาดทางธุรกิจ การหลีกเลียงภาษี และการขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ๔) ประชาชนยังมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น ๕) สถาบันทางศาสนาปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบและ ๖) สื่อมวลชนจำนวนมากไม่วางตัวเป็นกลาง ปกปิดข้อเท็จจริงบางส่วน ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้...”

* สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๔). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑. สืบค้นเมื่อ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔; จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?id=5748&filename=develop_issue

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือทุนมนุษย์ เป็นหมุดหมายสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้น เพราะเป็นมิติสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ในระยะ ๕ ปีต่อไป

๒) สถานการณ์คุณธรรมในปัจจุบัน แสดงตามบริบทของเครือข่าย ดังนี้

๒.๑) เครือข่ายภาครัฐ ตามที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยประเทศไทยได้ ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จาก ๑๘๐ ประเทศที่เข้าร่วมประเมิน และจัดอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศสมาชิกอาเซียน เช่นเดียวกับประเทศเวียดนาม แม้ว่าภาพรวมคะแนนเท่าเดิม แต่ลำดับลดลง ๓ อันดับ เมื่อเทียบกับผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และคะแนนไม่ได้ลดต่ำลงเช่นเดียวกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เมียนมาร์ และเวียดนาม

ภาพที่ ๒ รายงานผลคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย และค่าเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ดำเนินการปราบปรามการทุจริตและพบว่าสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยมีแนวโน้มทรงตัว จากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีเรื่องคดียุติธรรม ๘๗.๑๒ ลดลงเหลือเรื่องคดียุติธรรม ๗๓.๘๙ โดยจุดอ่อนภายในประเทศที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การติดสินบน (๒) การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (๓) ความโปร่งใสในระบบงบประมาณ (๔) นโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต และ (๕) การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหน่วยงานที่พบปัญหาการจ่ายสินบนเพื่อให้เข้าถึงบริการสาธารณะมากที่สุด คือ ตำรวจ และโรงเรียนในสังกัดของรัฐบาล ตามลำดับ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจึงได้กำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) จำนวนคดีทุจริตในภาพรวม จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงาน และจำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผ่านแนวทางการพัฒนาเป็นแผนย่อยด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน ๕ แนวทาง ได้แก่

(๑) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีมีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝัง และหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนทุกช่วงวัย และทุกระดับ

(๒) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่สื่อไปในทางทุจริต

(๓) พัฒนาค่านิยมของนักรการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

(๔) ปรับระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

(๕) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) พบว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๘,๓๐๓ แห่งทั่วประเทศ ที่เข้าร่วมรับการประเมิน ซึ่งครอบคลุมทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ และองค์กรอิสระ และประชาชนได้มีส่วนร่วมเพิ่มมากกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๒๙.๓๖ (๑,๓๐๑,๖๖๕ ราย) สะท้อนถึงการตื่นตัวและมีความกล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น โดยผลการประเมินภาพรวมของประเทศเท่ากับ ๖๗.๕๐ คะแนน จัดอยู่ในระดับปานกลาง หรือ Rating Score คือ C แต่อย่างไรก็ตาม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการประเมินภาพรวมของประเทศไทยเพิ่มขึ้น เป็น ๘๑.๒๕ คะแนน จัดอยู่ในระดับดี หรือ Rating Score คือ B แสดงให้เห็นว่าการประเมิน ITA ในภาพรวมของประเทศยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่ ๙๒.๔๔ คะแนน รองลงมาคือ การใช้อำนาจ ๘๘.๙๓ คะแนน ในขณะที่การป้องกันทุจริตได้คะแนนน้อยที่สุด ๖๖.๒๑ คะแนน เมื่อพิจารณาผลการประเมิน ITA จำแนกรายประเภท พบว่า ๕ อันดับแรก คือ ๑) องค์กรอัยการ ๒) กองทุน ๓) องค์กรศาล ๔) รัฐวิสาหกิจ และ ๕) องค์กรมหาชน มีคะแนนสูงที่สุดอยู่ระหว่าง ๙๓.๒๖ - ๙๕.๘๒ คะแนน ในขณะที่เทศบาลตำบลได้ ๗๙.๔๘ คะแนน จัดอยู่ในลำดับที่ ๑๗ ของการจำแนกรายประเภท สำหรับประเภทจังหวัดมีผลการประเมิน ITA ภาพรวม ๙๒.๔๓ คะแนน โดยจังหวัดภูเก็ต ได้ ๙๔.๐๖ คะแนน รองลงมา คือ นครสวรรค์ และลพบุรี ได้ ๙๒.๘๗ และ ๙๑.๘๕ คะแนน ตามลำดับ อันเนื่องมาจากการให้ความสำคัญของผู้ว่าราชการจังหวัด และการติดตามผ่าน Line Application และ Workshop และจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ผลการประเมิน ITA น้อยที่สุด คือ ๖๙.๗๘ คะแนน^๔

เมื่อพิจารณาสถิติค่ากล่าวหาการทุจริตและประพฤติมิชอบตามระบบฐานข้อมูลคดีทุจริต (ACMS) ของสำนักงาน ป.ป.ช. (วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓) มีสถิติค่ากล่าวหาลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ในทุกกลุ่มจังหวัด โดยพบกลุ่มที่มีสถิติลดลงน้อยกว่าร้อยละ ๑๐ คือ กลุ่มสาม สี และเจ็ดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก

การปราบปรามการทุจริตเหล่านี้มีตัวชี้วัด คือ กระบวนการดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขอขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด และจำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้สวนคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ ด้วย ๓ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการปราบปรามการทุจริต

(๒) ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๓) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

^๔ สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส, สำนักงาน ป.ป.ช. (๒๕๖๔). สรุปผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔. สืบค้นเมื่อ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔, จาก <http://www.stopcorruption.moph.go.th/application/editors/userfiles/files/สรุปผลการประเมิน%20ITA%202564.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้รายงานสถิติประเภทเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือเรียนต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือเรียน ๕ ลำดับแรก ได้แก่ ๑) การให้บริการสาธารณูปโภคและการก่อสร้างพื้นฐาน ๒) กระบวนการยุติธรรม ๓) การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจ การเงิน ๔) การศึกษาศาสนา และศิลปวัฒนธรรม และ ๕) การบริหารงานบุคคล มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลสำรวจของประชาชนเรื่อง “การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ” ของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ระบุว่า ร้อยละ ๑๙.๗๓ มีการใช้ระบบอุปถัมภ์หรือเส้นสายอย่างมาก มากกว่าร้อยละ ๑๓.๕๘ ที่เป็นผลการสำรวจในข้อเดียวกันในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

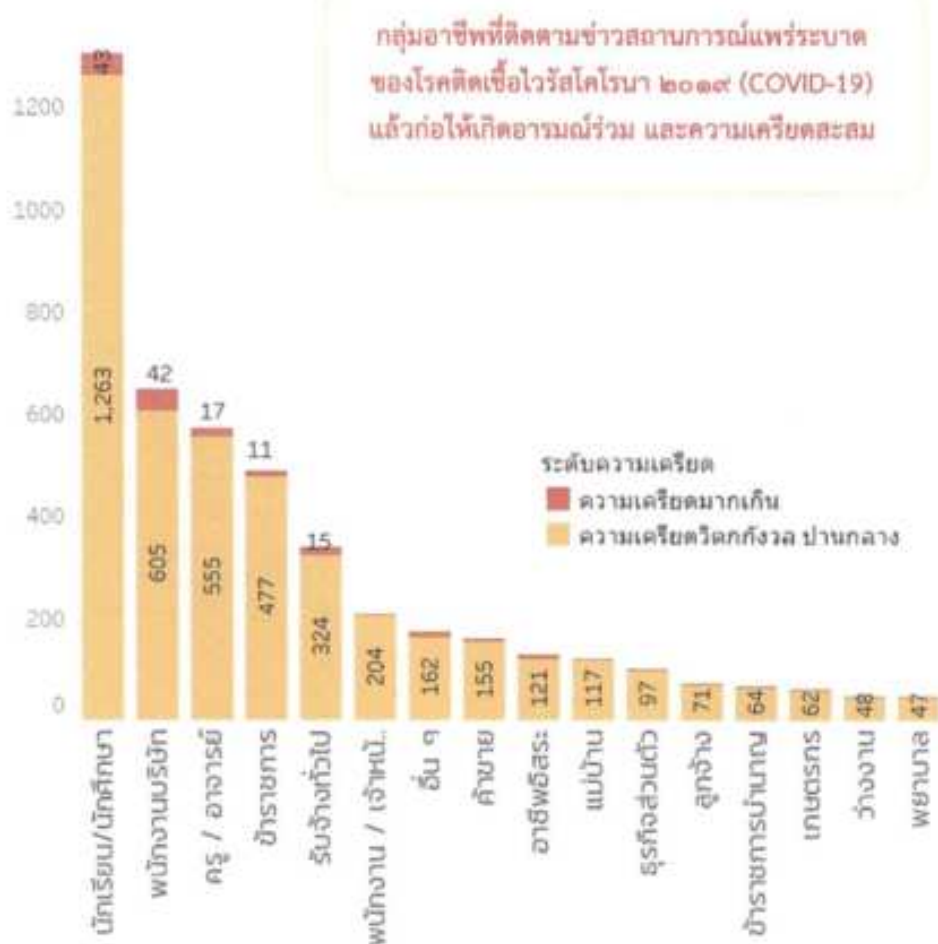
๒.๒) เครือข่ายภาคธุรกิจ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทของคุณธรรมอย่างมาก โดยเฉพาะจากสถานการณ์วิกฤตแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่มีการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายในการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาผู้ป่วยล้นโรงพยาบาล เช่น “โรงพยาบาลในเครือพรินซิเพิล เซลท์แคร์ที่จับมือกับภาคเอกชนและมูลนิธิ” และการเสวนา “องค์กรธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคมในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)” วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านทาง Clubhouse เพื่อหาทางออกในการลดภาระของโรงพยาบาล และการให้ความรู้ในระบบไอทีเพื่อช่วยบริหารจัดการต่าง ๆ

๒.๓) เครือข่ายองค์กรศาสนา สถานการณ์ปัจจุบันสร้างความท้าทายให้องค์กรศาสนาทั้งความเข้มแข็งภายในองค์กรที่มาจากกฎระเบียบและการบังคับใช้ที่ไม่ได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงทุกศาสนายังขาดบุคลากรทางศาสนาที่มีความรู้และทักษะในการสื่อสารหรือถ่ายทอดหลักคำสอนอย่างเหมาะสม หลายครั้งพบว่ามุ่งเน้นที่พิธีกรรมต่าง ๆ หรือมีพฤติกรรมที่ไม่น่าเลื่อมใสส่งผลต่อความศรัทธาทางจิตใจ นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมที่สังคมพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศที่รวดเร็ว ทำให้เกิดการพัฒนาวัดดูอย่างมาก ในศาสนาพุทธพบว่าจำนวนพระภิกษุสามเณรมีจำนวนลดลงตลอดเวลา และวัดกลายเป็นวัดร้างจากการที่ไม่มีพระจำพรรษา จึงไม่เอื้อต่อการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม

๒.๔) เครือข่ายการศึกษา รายงานสุขภาพของคนไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าหนึ่งใน ๑๐ สถานการณ์เด่นทางสุขภาพ คือ ความรุนแรงต่อเด็กนักเรียนในโรงเรียน ทำให้สังคมเกิดการตั้งคำถามกับคุณภาพและมาตรฐานของครูในโรงเรียนที่ขาดจริยธรรมและประพฤติตนไม่เหมาะสม ซึ่งมีการนำเสนอเป็นข่าว ทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อสังคมออนไลน์ และที่สำคัญการปรับบทบาทอย่างมากในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทั้งระบบ บุคลากร ผู้เรียน และรวมถึงผู้ปกครอง เนื่องจากการปิดโรงเรียนและมหาวิทยาลัย เป็นผลให้ผู้สอนต้องใช้ในการเรียนการสอนทางไกลอย่างเร่งด่วน บางคนปรับตัวไม่ได้ก็ทำให้ประสิทธิภาพการสอนหย่อนลง ในขณะที่ข้อมูลจากศูนย์วิจัยกสิกรไทยรายงานว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๙.๑ ไม่พร้อมกับการเรียนออนไลน์ โดยเฉพาะอุปกรณ์ นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่ง ร้อยละ ๕๐.๙ เรียนผ่านมือถือ ร้อยละ ๓๔.๒ เรียนผ่านแท็บเล็ต และเพียง ๓๒.๖ ที่เรียนผ่านคอมพิวเตอร์ ในขณะที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นระบบเติมเงิน มีเพียง ๙ - ๓๐ ล้านคน ที่ใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังมีข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยี การใช้เวลาในการดูแลบุตรหลานระหว่างการเรียน ปัญหาความไม่เสถียรของระบบและสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะกับการเรียนออนไลน์ (มติชนออนไลน์ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔) รวมถึงความอยุติสภาพบ้านที่ทำให้ปฏิสัมพันธ์ยิ่งน้อยลง

^๔ มติชนออนไลน์. โรงพยาบาลฯ. สืบค้นเมื่อ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๔, จาก https://www.matichon.co.th/publicize/news_2855295

๒.๕) **เครือข่ายสื่อมวลชน** เป็นหน่วยที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการรายงานข่าวอย่างซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และมีความรับผิดชอบเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ซึ่งการนำเสนอส่วนใหญ่เป็นข้อเท็จจริง และสื่อกระแสหลักจะมีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำเสนอ แต่ข่าวลวงที่เกิดขึ้นส่วนมากมาจากสื่อสังคมออนไลน์ แต่อย่างไรก็ตามสื่อออนไลน์มีจุดเด่นคือความเร็ว ซึ่งหากนำมาใช้กับการกระจายข่าวสร้างเครือข่ายหรือขอความช่วยเหลือจะได้รับผลรวดเร็ว ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในสื่อทั้งสองจึงจำเป็นต้องเลือกข้อเท็จจริงให้เหมาะสมกับช่องทางการนำเสนอ

ภาพที่ ๓ รายงานจากระบบประเมินความเครียดในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

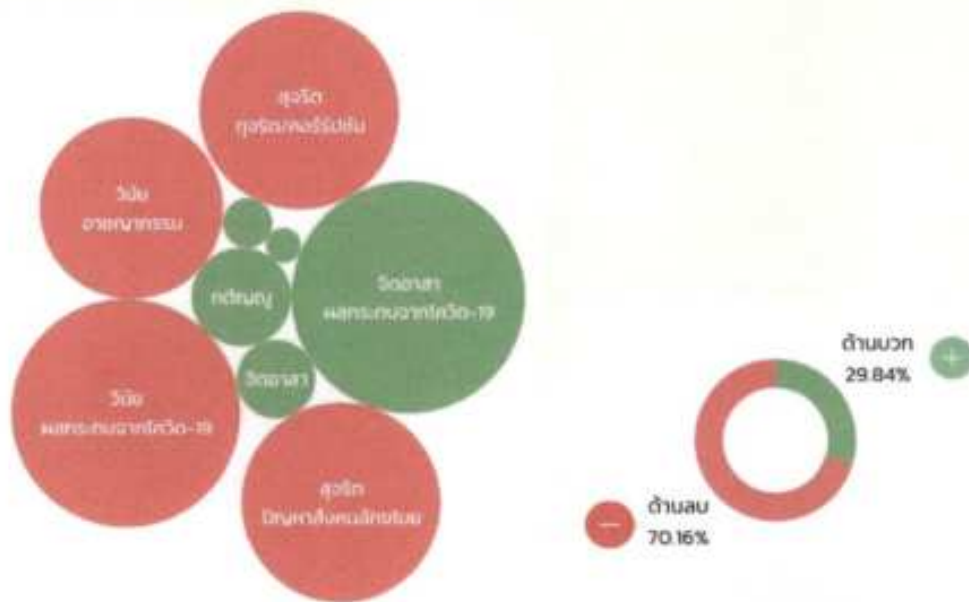
จากภาพด้านบน แสดงให้เห็นว่าการติดตามข่าวสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้ผู้รับรู้อารมณ์ร่วมและความเครียดสะสมจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และพนักงานบริษัทที่พบความเครียดสะสมมากเกิน พบมากกว่า ๔๐ คน

๒.๖) **เครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน เด็กเยาวชน และครอบครัว** มีประเด็นที่เกี่ยวข้องทั้งเชิงบวกและเชิงลบของเครือข่ายนี้ โดยส่วนใหญ่มีผลมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ภาครัฐมีมาตรการให้กักตัวอยู่ที่บ้าน ซึ่งเป็นข้อดีในการลดการแพร่ระบาด แต่มีปัญหาที่สำคัญตามมาคือการดูแลสุขภาพจิตใจ ซึ่งรายงานสุขภาพคนไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ หมวดที่ ๘ - ๑๓ พบว่าวัยรุ่นและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เล่นและติดพนัน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๐ เข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นส่วนจำเป็นที่ต้องมีทักษะและการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อไม่ให้นำไปสู่อบายมุข หรือนำไปสู่การสร้าง

เครือข่ายเพื่องานจิตอาสา ตั้งการจัดทำ Digital Map Platform ในชื่อ “จิตอาสาดูแลไทย” (<http://jitasa.Care>) โดยเชิญชวนผู้สนใจร่วมเป็นจิตอาสา ๔ กลุ่ม คือ อาสาข้อมูล อาสาติดต่อ อาสาพาไป และอาสาสาธารณสุข ซึ่งเครือข่ายจิตอาสาดูแลไทยนี้ได้ร่วมมือกับกลุ่ม ThaiFightCovid ซึ่งมีบุคลากรและหน่วยงานทางการแพทย์ ภาคเอกชน และประชาสังคม เชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน รวมถึงโครงการ “พระไม่ทิ้งโยม” ที่เชื่อมกับองค์กรศาสนาด้วย นอกจากนี้ สื่อและสื่อสารมวลชนนับเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อสถานการณ์คุณธรรมที่เกิดขึ้น จากสถิติข้อมูลการใช้โซเชียลมีเดียของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ถึงมกราคม ๒๕๖๔ พบว่ามีโทรศัพท์มือถือเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ๙๐.๖๖ ล้านคน เทียบกับประชากรเป็นร้อยละ ๑๒๙.๗ ในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอยู่ที่ ๔๘.๕๙ ล้านคน เทียบกับประชากรเป็นร้อยละ ๖๙.๕ และมีโซเชียลมีเดียที่ใช้งานอยู่ ๕๕ ล้านคน เทียบกับประชากรเป็นร้อยละ ๗๘.๗ ทำให้ไทยเป็นประเทศที่ประชาชนใช้อินเทอร์เน็ตสูงเป็นอันดับสองในเอเชีย และอยู่ในกลุ่ม ๒๐ ประเทศที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดในโลก การใช้โซเชียลมีเดียและสื่อจึงมีปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมและความเชื่อ และส่งผลต่อเนื่องสู่พฤติกรรม การแสดงออกในมิติคุณธรรม อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ยังคงมีการนำเสนอในข่าว ทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ในไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เทียบกับไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า มีคดีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๑ คดีอาญาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๒ และคดีชีวิตร่างกายและเพศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙ ในทางตรงข้ามคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลงร้อยละ ๑.๘ ในส่วนการต่อต้านทุจริตของภาครัฐ เกิดกลไกผลักดันและสนับสนุนทรัพยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ เกิดเครือข่ายชุมชนที่ไม่ทนต่อการทุจริต ผ่านโครงการสำคัญ เช่น โครงการ STRONG-จิตพอเพียงต้านทุจริต ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

จากสถานการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก และการเสริมแรงทางสังคมตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ในสามลักษณะ คือ (๑) สถานการณ์คุณธรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการทำดี เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและกระบวนการจิตอาสา (๒) สถานการณ์ที่ต้องเฝ้าระวังด้านคุณธรรม โดยเฉพาะปัญหาที่แสดงความอ่อนแอของสังคม ทั้งการทะเลาะวิวาท ปัญหาครอบครัว ความขัดแย้งในสังคม และปัญหาคอร์รัปชัน อีกทั้งยังเกิดช่องว่างระหว่างวัย (Generation Gap) คนที่เกิดยุค Gen Y คือ ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและความพร้อมของเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และ Gen Z ยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารเจริญก้าวหน้ามากที่สุด จึงได้รับอิทธิพลจากสื่อสาธารณะออนไลน์ต่อระบบคิดและพฤติกรรม ทำให้ขาดการกล่อมเกลางานสังคมในช่วงเยาว์วัย และ (๓) สถานการณ์คุณธรรมในการสร้างความเข้มแข็งของประเทศ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามหลักทางสายกลางของประชาชนในทุกกลุ่มวัยและอาชีพ ด้วยการใช้เหตุผล ความพอประมาณ และมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้เงื่อนไขของความรู้และคุณธรรม

คุณธรรมที่เกิดขึ้นจำแนกตามหมวดหมู่คุณธรรมและแบ่งออกเป็นคุณธรรมเชิงบวก และคุณธรรมเชิงลบ พบว่าส่วนใหญ่เป็นคุณธรรมเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๖ จัดอยู่ในหมวดวินัยและสุจริตมากที่สุด โดยเฉพาะการฝ่าฝืนมาตรฐานป้องกันในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) พบบ่อยที่สุด รองลงมาคือ การหลอกลวงทำธุรกรรมออนไลน์ การหลอกลวงขายสินค้าไม่ได้คุณภาพที่เกี่ยวกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) (ถุงมือยาง/ชุด PPE) และการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ในขณะที่คุณธรรมเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๔ สะท้อนในหมวดจิตอาสา โดยมาจากผลกระทบของสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มากที่สุด เช่น การบริจาค (สิ่งของ/อาหาร/โลหิต/ถังออกซิเจน) การเป็นอาสาสมัครช่วยผู้ป่วยโควิด การคิดค้นนวัตกรรม เช่น ประดิษฐ์รถส่งอาหารให้ผู้ป่วยโควิด เป็นต้น และมาจากความกตัญญูและเศรษฐกิจเป็นลำดับ ๒ และ ๓ ตามลำดับ เช่น เด็กเยาวชนช่วยครอบครัวหารายได้ การพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย การปลูกผักสวนครัว และการส่งเงินคืนเจ้าของ เป็นต้น ดังภาพที่ ๔

ภาพที่ ๔ คุณธรรมที่เกิดขึ้นเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม ๒๕๖๔
การรายงานจากระบบรายงานสถานการณ์ข่าวคุณธรรม (E-Monitoring) วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๓) สถานการณ์คุณธรรมในอนาคต

The National Intelligence Council ได้จัดทำรายงาน Global Trends 2040: A More Contested World โดยคาดการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงของโลกในอนาคตไว้ ๔ ประการ ได้แก่^{๓๓}

(๑) ความท้าทายระดับโลก ที่รัฐและประชากรของรัฐทั้งหมดตกอยู่ในสภาวะของการรับมือขบร่วมกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาทิ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ โรคระบาด วิกฤติการณ์ทางการเงิน ตลอดจนการ Disrupt ของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ปราบฏการณ์ดังกล่าวนับได้ว่าเป็นที่ประจักษ์ชัดและทำให้เกิดความสั่นคลอนในวงกว้างไม่ว่าต้นกำเนิดของปัญหาจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด ดังนั้น รัฐจะต้องมีความสามารถในการทนทานรับมือ และปรับตัวเข้ากับปัญหาความท้าทายระดับโลกต่าง ๆ

(๒) ความแตกแยก หรือช่องว่างที่เกิดขึ้นภายในสังคม รัฐ และระบบระหว่างประเทศ ในขณะที่โลกของเราได้เติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็วผ่านเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อประสิทธิภาพและความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม ภูมิทัศน์ในลักษณะนี้ อาจก่อให้เกิดความตึงเครียดในทุกระดับ นับตั้งแต่ภายในสังคมที่แบ่งแยกกันผ่านคุณค่าและอัตลักษณ์ที่ยึดถือแตกต่างกัน ไปจนถึงการดำเนินการของรัฐในการควบคุมกิจกรรมดิจิทัลต่าง ๆ ของประชาชน จึงเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าความแตกแยกระหว่างเชื้อชาติ วัฒนธรรม และอุดมการณ์ทางการเมืองจะมีมากขึ้น

(๓) การสูญเสียคุณภาพ การเติบโตของความท้าทายข้ามชาติต่าง ๆ และการเกิดขึ้นของความแตกแยกดังที่ได้กล่าวไป จะทำให้ความสามารถที่มีอยู่ในปัจจุบันของระบบโครงสร้าง ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อการรับมือ จนก่อให้เกิดการสูญเสียคุณภาพ หรือเกิดการขยายตัวของช่องว่างระหว่างความต้องการของประชาชนกับความสามารถของรัฐและเอกชนในการตอบสนองต่อความต้องการ รัฐที่ไม่สามารถปรับตัวและพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นได้อาจสูญเสียศรัทธาจากประชาชน จนอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและความยากลำบากในการหาข้อสรุปร่วมกันระหว่างประชาชนกับรัฐ

^{๓๓} จารุพล เรืองสุวรรณ. (ม.ป.ป.). ทบทวนแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงของโลก สิ่งไทยควรตระหนักและเตรียมการ [สืบค้นเมื่อ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔] จากเว็บไซต์ <http://www.polsci.tu.ac.th/direk>

(๔) การปรับตัว ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกระดับในการรับมือกับความท้าทายในอนาคต เทคโนโลยีจะเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้เกิดข้อได้เปรียบในการปรับตัวและขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่าง AI คาดการณ์ได้ว่าอาจไม่สามารถกระจายไปได้อย่างทั่วถึงทุกมุมโลก อาจส่งผลให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งภายในรัฐและระหว่างรัฐ

ดังนั้น สิ่งที่รัฐและประชาชนควรทำความเข้าใจให้ต้องแท้ คือการที่เรากำลังต่างตกอยู่ในภาวะเดียวกัน คืออาจเป็นผู้ก่อให้เกิดความท้าทายและเป็นเหยื่อของความท้าทายไปพร้อมกันจึงต้องรับผิดชอบในการรับมือกับความท้าทายร่วมกันทั้งในระดับสังคม ระดับรัฐ และระดับโลก

ประกอบกับข้อมูลรายงานการศึกษาอนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๘๕ ใน ๙ มิติคือ ประชากร สังคม ชนบท การศึกษา สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง และความมั่นคง พบว่า ปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญที่ใช้ในการจินตนาการภาพอนาคตทางเลือกหรือฉากทัศน์ของประเทศไทยในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า มี ๒ ประการ โดยแต่ละปัจจัยสามารถแบ่งรูปแบบออกเป็น ๒ ชั้นตรงกันข้าม ปัจจัยแรกคือรูปแบบการเติบโตและพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งหนึ่งคือการเติบโตแบบสีน้ำตาล (Brown Growth) ซึ่งเน้นการผลิตและบริโภคที่ใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองและมักนำไปสู่การพัฒนาที่เอื้อประโยชน์เฉพาะกลุ่มแบบมือใครยาวสาวได้สาวเอา อีกชั้นหนึ่งของแกนนี้เป็นการเติบโตแบบสีเขียว (Green Growth) ซึ่งเน้นการผลิตที่มุ่งเพิ่มมูลค่าการผลิตและการบริโภคไปพร้อมกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและลดความจำเป็น ในการใช้ทรัพยากรให้เหลือน้อยที่สุด โดยมีความมุ่งหวังว่าในที่สุดจะนำไปสู่การพัฒนาแบบฟื้นฟูและทั่วถึง

อีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดอนาคตทางเลือกของประเทศไทยคือรูปแบบอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองที่ใช้ในการครอบครองควบคุมและจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการเก็บเกี่ยวและสะสมมูลค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร รูปแบบเครือข่ายอำนาจเหนือทรัพยากรแบ่งออกเป็น ๒ ชั้นหลัก คือแบบกระจุกและรวมศูนย์ (Centralized) กับแบบกระจาย (Dispersed) โดยในแบบกระจายยังสามารถแบ่งเป็นแบบแยกศูนย์ (Decentralized) และแบบกระจายศูนย์ (Distributed) เมื่อนำปัจจัยขับเคลื่อนทั้งสองประการมาไขว้กันก็จะได้เป็นฉากทัศน์ของประเทศไทยใน พ.ศ. ๒๕๘๕ จำนวน ๔ ฉากด้วยกัน ได้แก่ (๑) กึ่งกึ่งในเขาวงกต คือ ภาพอนาคตของประเทศไทยที่ไม่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวและหมุนเวียนได้ ในขณะที่โครงสร้างอำนาจเหนือทรัพยากรก็ยังคงกระจุกตัวเช่นเดิม (๒) ปลาไหลพันโคลนตม คือภาพอนาคตที่ประเทศไทยมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเต็มที่ แต่ยังไม่ไปถึงการสร้างเครือข่ายที่นำไปสู่การปรับผ่านเข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียวและหมุนเวียน (๓) ไก่ออร์แกนิกในเล้าไฮเทคคือภาพอนาคตที่ประเทศไทยสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตและการบริโภคให้มีความยั่งยืนมากขึ้นได้ด้วยการลงทุนขนาดใหญ่ของภาคเอกชน แต่โครงสร้างอำนาจเหนือทรัพยากรยังคงกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มทุนและชนชั้นนำ และ (๔) พินาโพรหมแดน คือภาพอนาคตที่พึงประสงค์สำหรับประเทศไทย เมื่อระบบการบริโภคและการผลิตสามารถปรับเข้าสู่เศรษฐกิจสีเขียวและหมุนเวียนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งอำนาจเหนือทรัพยากรก็กระจายสู่ชุมชนและประชาชนอย่างแท้จริง

ไม่ว่าประเทศไทยจะมุ่งหน้าไปสู่ฉากทัศน์ไหนและบนเส้นทางใด หลักการพื้นฐานสำคัญ มีอยู่สองประการที่เชื่อว่าจะทำให้ประเทศไทยสามารถลดความเสี่ยงความเสี่ยงเชิงระบบ และเพิ่มขีดความสามารถในการฟื้นตัวและตั้งหลักใหม่ได้อย่างรวดเร็ว หลักการแรก คือ การรักษาและเพิ่มความหลากหลายของประเทศไทย ทั้งในด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการเมือง หลักการที่สอง คือ ความเป็นธรรม ทั้งความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากร และความเป็นธรรมเชิงกระบวนการในการตัดสินใจด้านทรัพยากรทุกมิติ รวมไปถึงความเป็นธรรมในการเปลี่ยนผ่าน (Just transitions) โดยมีข้อเสนอแนวนโยบาย ๔ ข้อที่เป็นพื้นฐาน

^{๑๑} มูลนิธิสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ. (๒๕๖๕). อนาคตประเทศไทย พ.ศ. 2585. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. [สืบค้นเมื่อ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕] จากเว็บไซต์ https://www.khonthai4-0.net/content_detail.php?id=310

ในการขับเคลื่อนให้ประเทศไทยสามารถก้าวทันกับตักความคิดและวงจรการกระทำแบบเดิมไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ พร้อมกับการสร้างขีดความสามารถในการรับมือกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน และเตรียมพร้อมคว้าโอกาสใหม่ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ได้แก่ (๑) สานเสวนากติกาประชาคม (Deliberate & Regenerate) ซึ่งมุ่งสร้างเวทีของการปรึกษาหารือและเจรจาต่อรองได้อย่างเสรีและสันติ (๒) ดิจิทัล ไทยแลนด์ (Digitalize & Revitalize) ซึ่งเน้นการยกระดับการเข้าถึงบริการพื้นฐานด้านดิจิทัลให้กับพลเมืองไทยได้อย่างทั่วถึงและถ้วนหน้า (๓) กระจายอำนาจแบบเครือข่าย (Distribute & Redistribute) ซึ่งมุ่งสร้างระบบการอภิบาลด้วยเครือข่ายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้างเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นธรรมมากขึ้น และ (๔) รื้อสร้างประเทศไทย (Deconstruct & Reconstruct) ซึ่งมุ่งการปฏิรูประบบราชการและระบบสำคัญอื่น ๆ พร้อมยกระดับการมีส่วนร่วมของพลเมืองในกระบวนการทางการเมืองทุกระดับและทุกรูปแบบ

จากที่ค้นดังกล่าวอาจส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตและค่านิยมของคนไทย ในอนาคต สังคมไทยจะมีความเป็นปัจเจกนิยมมากขึ้น และคนไทยจะมีความเป็นสากลมากขึ้นโดยมีลักษณะเช่นเดียวกับชาวดิจิทัลสากล เช่น การใช้เทคโนโลยี วิถีชีวิตออนไลน์ มีอิสระ มั่นใจในตนเอง ลดอคติในการเหยียดหยามผู้อื่นและต้องการมีส่วนร่วมกับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติคุณธรรม ซึ่งคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มเรียกร้องความโปร่งใสและความเสมอภาค ยินยอมเพื่อสิทธิของตนเองมากขึ้น เนื่องจากปัญหาการคอร์รัปชันในภาครัฐที่ลามไปถึงภาคส่วนต่าง ๆ ที่น่าจะเป็นปราการสุดท้ายของการรักษาความซื่อสัตย์ เช่น สถาบันการศึกษา องค์กรทางศาสนา หน่วยงานที่ดูแลผู้พิการ เป็นต้น รวมไปถึงวิกฤติโรคระบาดที่ก่อให้เกิดกระแสการมีจิตสาธารณะ คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่ต้องการบริจาคทุนหรือแรงงานเพื่อให้สังคมดีขึ้น เป็นการบริจาคเชิงกลยุทธ์ เป็นจิตที่มีอุดมการณ์และอาจจะมีการปฏิบัติการร่วมกันทำให้เกิดพลังร่วมเพิ่มขึ้นมากเรียกว่า “ทุนสังคม” ซึ่งทุนสังคมเกิดจากการสะสมความสัมพันธ์เชิงเครือข่ายของกลุ่มคนที่น่ามาร่วมกันเป็นทรัพยากรที่อยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจและต่างตอบแทนกัน ซึ่งนำไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมการที่มีปฏิบัติการหรือกิจกรรมร่วมกัน (Collective Action) เพื่อสร้างคุณค่าใหม่ร่วมกันได้

จากสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตดังที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับข้อเสนอของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ โดยใช้ “ทุนสังคม” ภายในประเทศที่มีอยู่ เพื่อให้สามารถรองรับผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เป็นสถาบันหลัก เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตของสังคมด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงคนในชาติให้เกาะเกี่ยวกันอย่างเหนียวแน่น นอกจากนี้ ชุมชนท้องถิ่นยังเป็นรากฐานที่สำคัญของประเทศ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง ช่วยให้เศรษฐกิจสังคมและทรัพยากรธรรมชาติเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนได้^{๓๔}

^{๓๔} สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๐). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔. สำนักนายกรัฐมนตรี. [สืบค้นเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔] จากเว็บไซต์ https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422

**๓.๑.๒ ความจำเป็นของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)**

๑) กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบนี้ โดยกำหนด คุณธรรม หมายความว่า สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประดับประคองใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ใฝ่ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ตีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย และ จริยธรรม หมายความว่า กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต

โดยกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ” ทำหน้าที่เสนอ แผนแม่บทการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมไทยต่อคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย แก้อไข กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี ประสานนโยบายและแผนเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานของภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดจนพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย มีองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ สำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนแม่บทการส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรมในสังคมไทยเสนอคณะกรรมการ ส่งเสริม จัดทำและประสานแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับ หน่วยงานของรัฐและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมและพัฒนาเครือข่าย และประสาน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน ตลอดจนปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่คณะกรรมการ และคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑.๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบนี้ โดยให้กรมการศาสนา ทำหน้าที่สำนักงาน เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๓) พระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมี คุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย (๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (๔) คิดถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และ (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

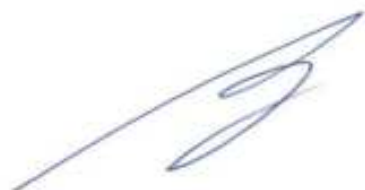
อีกทั้งยังมีการกำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมที่มีมาตรฐานจริยธรรมข้างต้นเป็นหลักสำคัญ สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ (มาตรา ๖) ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า "ก.ม.จ." มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ (มาตรา ๘) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐ ในกรณี อาจมอบหมายให้ส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล หรือที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล หรือคณะกรรมการและกลุ่มงานจริยธรรมประจำหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้ว เป็นผู้รับผิดชอบก็ได้ (มาตรา ๑๙)

๒) ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแผนแม่บทการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในสังคมไทยต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ ประสานนโยบายและแผน เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของภาคส่วนต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมไทย

กระทรวงวัฒนธรรมได้นำเสนอแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บทฯ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ (คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้ขยายเวลาบังคับใช้แผนแม่บทฯ ต่อไปอีก ๑ ปี จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) โดยเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศไทย เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม โดยมีคณะอนุกรรมการในระดับนโยบายทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ในด้านต่าง ๆ และคณะอนุกรรมการในระดับปฏิบัติการ คือ คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ทุกกระทรวง ทุกจังหวัด และกรุงเทพมหานคร ตลอดจนหน่วยงานภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม บูรณาการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมเข้ากับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติภายในหน่วยงาน และพื้นที่ และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

เพื่อให้การส่งเสริมคุณธรรมในระยะต่อไปเกิดความต่อเนื่อง คณะกรรมการฯ จึงได้ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามมาตรา (๕) พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงเป็นแผนระดับที่ ๓ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... การพัฒนาเชิงประเด็น (Issue-based) ที่ไม่ใช้การดำเนินการที่มีลักษณะของภารกิจปกติ แต่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (Action Plan) สำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด มีช่วงเวลาของการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม ต้องมีผลผลิต ผลลัพธ์ ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนที่สอดคล้องกับเวลาของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดเป็นท้วงละ ๕ ปี

๓.๑.๓ การประเมินแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

๑) ผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วน

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ โดยใช้กลไกคณะกรรมการระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ในระดับจังหวัดและระดับกระทรวง ตลอดจนภาคีเครือข่ายในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ดำเนินงาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ คือ

ด้านการสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และการประชาสัมพันธ์ ด้วยการจัดทำหนังสือ จัดประชุมวิชาการ จัดงานประชุมเชิงปฏิบัติการ และจัดงาน "สมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค ๔ ภาค จัดโครงการประกวดสื่อ จัดทำป้ายรณรงค์คุณธรรม จัดทำหลักสูตรวิทยากรแกนนำให้กับหน่วยงานทุกภาคส่วน เป็นงบประมาณบูรณาการของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนการปรับปรุงและแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ด้านการร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ได้รับความร่วมมือจากทุกกระทรวง และทุกจังหวัด รวมทั้งหน่วยงานอิสระ ภาครัฐและเอกชน จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน โดยมีหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานประจำปีอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และการสนับสนุนกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ด้านการส่งเสริมชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ด้วยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมทางศาสนา และวิถีวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางหลักในการดำเนินปลูกฝังให้ประชาชนยึดมั่น ส่งผลให้เกิดชุมชนส่งเสริมคุณธรรม จำนวน ๑๕,๕๖๕ แห่ง และแต่งตั้งอนุกรรมการคัดเลือกชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และสนับสนุนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้เกณฑ์ประเมิน ๙ ขั้นตอนเป็นเครื่องมือและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา องค์กร ชุมชน อำเภอ จังหวัดคุณธรรม และมีการประกาศยกย่องชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม

โดยการดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เกิดการปฏิบัติและการขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมในทุกระดับ ทุกภาคส่วนที่สอดคล้องกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ใน ๕ ด้าน คือ (๑) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๕๔๗ กิจกรรม จากการดำเนินงานของ ๗๑๒ หน่วยงาน เช่น จัดทำประกาศหรือมาตรการ หรือแนวทางปฏิบัติในการให้ความรู้ความเข้าใจและถือปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส (๒) ด้านความพอเพียงพอประมาณ สดรายจ่ายเพิ่มรายได้ จำนวนกว่า ๑,๐๐๐ กิจกรรม จากการดำเนินงานของ ๕๖๖ หน่วยงาน เช่น กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนภายใต้แนวคิด "เที่ยวชุมชน ยลวิถี" จำนวน ๒๒๘ ชุมชน การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (Cultural Product Of Thailand : CPOT) การให้คำปรึกษาและจัดหาช่องทางจำหน่ายสินค้าออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (๓) ด้านจิตอาสา การแบ่งปัน ช่วยเหลือสังคมช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จำนวน ๑,๒๘๔ กิจกรรม จากการดำเนินงานของ ๔๕๗ หน่วยงาน เช่น ร่วมกับภาคีเครือข่ายใช้พลังบรรดาเนินโครงการ "ปันน้ำใจ คนไทยไม่ทิ้งกัน" มอบอุปกรณ์ทางการแพทย์เวชภัณฑ์ อาหารแก่โรงพยาบาลต่าง ๆ รวมถึงผู้ได้รับผลกระทบ (๔) ด้านศาสนา การปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนา จำนวน ๖๒๐ กิจกรรม จากการดำเนินงานของ ๔๘๕ หน่วยงาน เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีส่วนร่วมอนุรักษ์ สืบพหุศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ในรูปแบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๔,๕๐๐,๐๐๐ คน และ (๕) ด้านวัฒนธรรมประเพณี สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและกิจกรรมส่งเสริมความดีงามขององค์กร ชุมชน จำนวน ๕๕๙ กิจกรรม จากการดำเนินงานของ ๕๕๑ หน่วยงาน เช่น หน่วยงานต่าง ๆ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ การจัดงานมหกรรมวัฒนธรรม

เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจส่วนกลางและส่วนภูมิภาคแบบออนไลน์และออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๗๖,๐๐๐ คน ช่วยเหลือศิลปินและเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่ได้รับผลกระทบกว่า ๒,๐๐๐ คน สร้างรายได้ ๑๔.๗๘ ล้านบาท

ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทยข้างต้น เป็นผลจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ และประชาชนทุกหมู่เหล่าที่จะต้องช่วยกันสร้างสังคมไทยก้าวข้ามภาวะวิกฤตสู่สังคมคุณธรรม

๒) ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน

กรมการศาสนาและศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมทั้งถอดบทเรียน ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนแม่บท^{๑๔} เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการขับเคลื่อนและการดำเนินงานในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ โดยใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสานเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนคุณธรรมระดับจังหวัดและอำเภอ จากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด องค์กร ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ ด้วยการวิเคราะห์ CIPP Model พบว่า**ในระดับจังหวัด** ด้านบริบทที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด (Context) อยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) อยู่ในระดับมาก กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด ผลผลิตและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Product) อยู่ในระดับมากที่สุด มีผลกระทบ และการนำไปใช้ขยายการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Impact) อยู่ในระดับมากที่สุด **ในระดับอำเภอ** ด้านบริบทที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมของอำเภอ (Context) อยู่ในระดับมาก ปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) อยู่ในระดับมาก กระบวนการ หรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) อยู่ในระดับมาก มีผลผลิตและการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Product) อยู่ในระดับมาก และผลกระทบและการนำไปใช้ในการขยายการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Impact) อยู่ในระดับมาก **ในระดับหน่วยงาน/องค์กร** มีปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) อยู่ในระดับมากที่สุด กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) อยู่ในระดับมาก มีผลสำเร็จของการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร/หน่วยงาน (Product) อยู่ในระดับมาก **ในระดับชุมชน** มีด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) อยู่ในระดับมาก มีกระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) อยู่ในระดับมากที่สุด มีผลสำเร็จของการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในชุมชน (Product) อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า หน่วยงานมีผลการดำเนินงานตาม ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย มีการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมของชาติ และมีการส่งผ่านจากแผนแม่บทฯ สู่นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับกรม กอง จังหวัด อำเภอ หน่วยงาน/องค์กร และชุมชนตามลำดับ แนวตั้งจากบนลงล่าง Top-Down Approach แนวราบ Horizontal Approach และจากล่างขึ้นบน Bottom-Up มีการประสานภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมร่วมกันอีกทั้งในระดับกระทรวง ทบวง กรมจังหวัด อำเภอ ซึ่งมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด เป็นผู้ให้นโยบายวางแผน

^{๑๔} กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (๒๕๖๔). รายงานประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ฉบับสมบูรณ์. นครปฐม : เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.

ให้การสนับสนุนการดำเนินงานในระดับจังหวัด และทุกหน่วยงาน/องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เป็นเครือข่าย ระดับจังหวัด มีแผน นโยบาย และโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรูปปัจเจก และมีการประสานแผนนโยบาย และโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เป็นภาคีเครือข่าย **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ** ทุกหน่วยงาน/องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เป็นเครือข่ายระดับภาคและจังหวัด มีระบบกลไกการบริหารจัดการส่งเสริมคุณธรรมฯ ภายในหน่วยงานของตนในรูปแบบ Systematic Model และระบบการบริหารจัดการทางวิชาการองค์ความรู้ การวิจัย การพัฒนามาตรฐานการส่งเสริมคุณธรรม มีหลักสูตร แต่ยังไม่มีการนำหลัก และฐานข้อมูลยังไม่มีมีการบูรณาการ ร่วมกัน ระบบติดตามประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรมในมิติต่าง ๆ ยังไม่เชื่อมโยงทุกภาคส่วน ซึ่งการประเมินผล ความสำเร็จโครงการยังเป็นรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการที่หน่วยงานวางแผนไว้ในแต่ละปี มีลักษณะเป็นปัจเจก ขาดการเชื่อมโยงมิติต่าง ๆ ของภาคีเครือข่ายทุกระดับชั้น และฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายที่เป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ปรากฏเด่นชัด งบประมาณ บุคลากร รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ที่ดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ยังไม่มีเฉพาะกิจ งบดำเนินการแฝงอยู่ในงบประมาณประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด อำเภอ หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ไม่มีการประเมินความคุ้มค่าของการ ใช้งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ทั้งแง่ของเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ **ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม** มีภาคีเครือข่ายที่มาจากหน่วยงาน/องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน ระดับจังหวัด อำเภอ หน่วยงาน/องค์กร ชุมชน แต่ละหน่วยงานจะมีแผน นโยบายและโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ทั้งใน รูปปัจเจก และมีการประสานแผนนโยบาย และโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เป็นภาคีเครือข่าย มีความร่วมมือระหว่างผู้นำระดับจังหวัดและอำเภอ องค์กร/หน่วยงาน และชุมชน มีลักษณะที่หลากหลาย และแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละพื้นที่ และจำนวนของเครือข่ายขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยงาน องค์กรที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ ความร่วมมือ มีการประเมินผลเป็นเชิงปริมาณ ส่วนการประเมินผลความร่วมมือของ เครือข่ายในเชิงคุณภาพยังไม่ปรากฏ และผู้นำทุกระดับเป็น Key person ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนแม่บท ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ความสำเร็จในการขับเคลื่อนของผู้นำขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถเฉพาะ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ **ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและ ประชาคมโลก** การเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในระดับจังหวัดและอำเภอ ยังไม่ปรากฏเด่นชัดเรื่องการเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ส่วนมากเป็นการ ดำเนินงาน/โครงการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นความร่วมมือในกิจกรรมและโครงการด้านคุณธรรม ร่วมกัน เช่น งานประเพณีและวัฒนธรรมที่จังหวัดเลย จังหวัดเชียงราย จังหวัดสงขลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น จึงยังไม่สามารถบรรลุผลตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์นี้

ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อการทำงาน พบว่า ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน ด้านบริบทที่เอื้อต่อการ ส่งเสริมคุณธรรม (Context) ทั้งทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม ปัญหาด้านประสิทธิภาพของปัจจัยนำเข้า ในการ ดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) ได้แก่ ด้านศักยภาพและการปรับเปลี่ยนของบุคลากร ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ปัญหาการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติยังไม่ทั่วถึงทุกภาคส่วน ปัญหา ด้านกระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) ให้ไปสู่กระบวนการ ที่มีมาตรฐาน ตัวชี้วัดที่มีปัญหาต่อการตีความเป็นรูปธรรม และปัญหาด้านผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ (Output/Outcome) ที่ยังมีสัดส่วนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในบางด้านน้อย ได้แก่ วินัย สุจริต และยังไม่เป็นผลผลิตขนาดใหญ่ในภาพรวมของจังหวัดและอำเภอ รวมทั้งขาดตัวชี้วัดที่เป็นภาพขนาดใหญ่ของ จังหวัด และอำเภอด้วย **ระดับองค์กร/หน่วยงาน** ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของปัญหาด้านประสิทธิภาพ ของปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) ได้แก่ ปัญหาด้านความร่วมมือ ของผู้นำและโอกาสในการเป็นเครือข่ายคุณธรรมขององค์กร/หน่วยงาน ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ปัญหาการถ่ายทอด

นโยบายและยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติที่ยังไม่ทั่วถึง ปัญหาด้านกระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) ให้ไปสู่กระบวนการที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ปัญหาด้านระบบบริหารจัดการด้านวิชาการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม **ระดับชุมชน** ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของปัญหาด้านประสิทธิภาพของปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) ได้แก่ ปัญหาความร่วมมือของคนในชุมชน และการตั้งศักยภาพด้านทุนทางวัฒนธรรม ความไม่เท่าเทียมด้านงบประมาณ ปัญหาการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ด้านการขยายภาคีเครือข่ายชุมชนต้นแบบ (Process)

ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์ CIPP Model ข้อมูลเชิงปริมาณ ระดับจังหวัด ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ ด้านบริบทที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัด (Context) ด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) และกระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางถึงสูงมากกับผลผลิตและการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Product) **ในระดับอำเภอ** ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ ด้านบริบทที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมของอำเภอ (Context) ด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงถึงสูงมากกับผลผลิตและการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Product) **ในระดับองค์กร/หน่วยงาน** ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงถึงสูงมากกับผลสำเร็จของการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม (Product) **ในระดับชุมชน** ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Input) กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางถึงสูงมากกับผลสำเร็จของการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม (Product) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงาน จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของจังหวัดและอำเภอ ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ บุคลากรที่มีศักยภาพ งบประมาณที่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ นโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม กระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติที่มีมาตรฐาน (Process) ระดับองค์กร/หน่วยงาน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ศักยภาพผู้นำ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณประสิทธิภาพในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ มาตรฐานกระบวนการหรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) ระดับชุมชน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทุนทางสังคม ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย และความร่วมมือของคนในชุมชน และการตั้งศักยภาพด้านทุนทางวัฒนธรรม การบริหารจัดการงบประมาณ มาตรฐานกระบวนการ หรือการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (Process) และบริบทที่เหมาะสมในการขยายภาคีเครือข่ายชุมชนคุณธรรมต้นแบบ

กล่าวโดยสรุป **ความสำเร็จขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำ** การสนับสนุนเชิงโครงสร้างและการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ขณะที่**ปัญหาอุปสรรคคือการขาดงบประมาณ** ทำให้การดำเนินงานตามแผนแม่บทจึงต้องใช้งบประมาณเป็นพิเศษ เป็นโครงการเฉพาะที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติจากสำนักงบประมาณ เช่น งบวิจัย หรืองบประมาณในการแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งโครงการดังกล่าวส่วนมากอยู่ในพันธกิจของหน่วยงานนั้น ๆ อันเป็นปัญหาและอุปสรรคหลักที่แสดงข้อมูลอย่างชัดเจนในผลการประเมินตาม CIPP Model และการรับรู้ในวงกว้างการทำงานตามลำดับขั้นของระบบราชการ การขาดบุคลากร ความร่วมมือของแต่ละหน่วยงาน และความซ้ำซ้อน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และกรอบแนวทางการกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

(๑) สร้างความเชื่อมโยงในกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างแผนปฏิบัติการด้านการ
ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และกำหนดให้ทุกกระทรวงเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน และกำหนดให้มี
ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนหรือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม บรรลุไว้จัดสรรงบประมาณเฉพาะกิจด้านการ
ส่งเสริมคุณธรรมตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการขับเคลื่อน หรือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมระดับกระทรวง ในการขอตั้ง
งบประมาณประจำปีของแต่ละกระทรวงจากสำนักงบประมาณ

(๒) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบเครือข่ายดิจิทัล
โดยมีกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเจ้าภาพหลัก สร้างระบบติดตามประเมินผลให้ทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม มีฐาน
ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

(๓) กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงด้านการบริหารจัดการด้านวิชาการ
องค์ความรู้ การวิจัย การพัฒนามาตรฐานการส่งเสริมคุณธรรม และฐานข้อมูลสถิติ ระดับกระทรวง และภูมิภาค
โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

(๔) ปรับปรุงมาตรฐานตัวชี้วัด (Key Performance Indicator) ให้เป็นรูปธรรม
ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถตรวจสอบได้ มีหน่วยงานกลางในการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การดำเนินการตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมีตัวชี้วัดกลาง และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับบริบท
ในภูมิภาคหรือท้องถิ่น พัฒนาหลักเกณฑ์แบบอย่างด้านคุณธรรมในระดับนานาชาติร่วมกับประชาคมอาเซียน
เชิงระบบ (Systematic Model) และ ผลลัพธ์ (Product) หรือใช้ตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานสากลในการขับเคลื่อน
และส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ

(๕) ให้ความสำคัญและส่งเสริมการวางรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบัน
ครอบครัวและสถาบันการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นสถาบันหลักในการเสริมสร้างคุณธรรมให้กับเยาวชน
รุ่นใหม่

(๖) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการโดยการพัฒนาศักยภาพการบริหาร
จัดการ ศักยภาพทางวิชาการ และพัฒนาบุคลิกภาพผู้นำทุกระดับที่ทำหน้าที่ส่งเสริมคุณธรรม จัดให้มีระบบประเมิน
ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ทั้งแง่ของเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(๗) ส่งเสริมการนำหลักศาสนา ศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง เข้ามาในโครงการ/กิจกรรมที่ขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมด้านความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา
อย่างต่อเนื่อง และขยายผลจากจังหวัด อำเภอ องค์กร/หน่วยงาน ชุมชนต้นแบบเพื่อขยายผลสู่จังหวัด อำเภอ องค์กร/
หน่วยงาน และชุมชน

๓.๒ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง คือ การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความดี ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เทียงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล หากความคิด จิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูลในกาย ในใจ ของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่า ประเทศชาติไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้...”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคมงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๔

“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎร
ตลอดไป”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
พระปฐมบรมราชโองการในการออกมหาสมาคม
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬารสุริยนิมาน วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

คุณธรรมเป็นคุณค่าพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ที่เป็นการทำความดี หรือทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่นหรือสังคมส่วนรวม จึงเป็นเรื่องที่ปรากฏให้เห็นในพฤติกรรม/การกระทำของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ทุกคนควรพยายามรักษาเพื่อดำรงคุณค่านี้ ด้วยการควบคุมความคิดและการกระทำให้อยู่ในกรอบของความดี ที่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม เป็นการฝึกฝนพัฒนาจนเป็นทักษะชีวิต (Soft Skills) ที่มีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบ ก็จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเป็นมนุษย์สมบูรณ์แบบ พร้อมทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรม ปัจจัยที่ช่วยทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ และช่วยส่งผลตั้งพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF)^{๑๖} เห็นว่าทักษะชีวิตที่มีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบ เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยทำให้มนุษย์สามารถรับมือกับสถานการณ์โลกที่พลิกผันของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และหุ่นยนต์ (Robot) ตลอดจนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทั้งเรื่องความจริงใจในพฤติกรรมหรือการแสดงออก (Credibility and Authenticity) จากการดำเนินชีวิตอย่างมีเข็มทิศคุณธรรม (Moral Compass) มีความคงเส้นคงวาและความน่าเชื่อถือ ตลอดจนมีคุณธรรม

^{๑๖} World Economic Forum, WEF. (2019). 7 skills every leader needs in times of disruption [Internet] 2020. [cited 2020 Sep 20]; Available from: <https://www.weforum.org/agenda/2019/04/7-skills-every-leader-needs-in-times-of-disruption/>

ความซื่อตรง (Integrity) ความเห็นอกเห็นใจผู้รอบข้าง (Empathy) ความตระหนักต่อความสำคัญ/เร่งด่วน (Urgency) ต่อการแสดงออกดังกล่าว รวมถึงทักษะชีวิตอื่น ๆ ที่อยู่ในระบบคิดที่ทำให้เห็นความซับซ้อนของโลกปัจจุบัน จนสามารถมองไปข้างหน้าได้ การสื่อสาร (Communication) ในทิศทางเชิงบวก และนำสู่การสร้างร่วมมือ (Collaboration) ทักษะชีวิต (Soft Skills) ดังกล่าวเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ช่วยให้บุคคลไม่เป็นเพียงแรงงาน ปัจจัยการผลิตในระบบเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับปัจจัยกายภาพที่ใช้ในการผลิตประเภทอื่น เช่น ที่ดิน อาคาร หรือ เครื่องจักร เป็นต้น หากสามารถเป็นทุนมนุษย์ หรือทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเป็นมนุษย์สมบูรณ์แบบ พร้อมทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรม ปัจจัยที่ช่วยทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่ และเป็นปัจจัยหลักต้น สำคัญให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้นำหลักธรรมในทุกศาสนาที่ต่างสอนให้มนุษย์ทุกคนเป็นคนดี มีคุณธรรม ในการรักษาสืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม พร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทยเพื่อนำสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ อันเป็นแผนสืบเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ประกอบด้วย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งครอบคลุมความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ขยายความได้ดังต่อไปนี้

พอเพียง: เป็นคำที่มาจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง เป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม้โลก ไม้เบียดเบียนผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบและรอบด้าน และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ ได้

วินัย: ปฏิบัติตนตามกติกากจรยาบรรณวิชาชีพ ขององค์กรและสังคม ตามหน้าที่พลเมืองดี และเคารพกฎหมาย ตลอดจนป้องกันและรับผิดชอบผลกระทบต่องสังคมและสิ่งแวดล้อม

สุจริต: มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรม ไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอมพร้อมต่อด้านการทุจริตทุกรูปแบบ

จิตอาสา: การให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อประโยชน์สุขแก่พวกเขาเหล่านั้นและของสังคม

กตัญญู: สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สถาบันองค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำ หรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

การส่งเสริมคุณธรรมถึงแม้จะสามารถส่งเสริมหรือสร้างให้เกิดขึ้นได้ในระดับปัจเจกบุคคลหรือมนุษย์แต่ละคน โดยตรง แต่หากจะให้เกิดการพลิกโฉมทางสังคมจะต้องส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม โดยการกล่อมเกลாத่างสังคมควรเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคนตามพระราชดำริของพระบรมชนกชาติเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร “ระเบิดจากข้างใน” และหลีกเลี่ยงการสั่งการจากระดับบนสู่ล่าง (Top-Down) รวมถึงการดำเนินงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน ก่อให้เกิดกลไกหรือระบบสังคม ทั้งกระบวนการปมเพาะภายในจิตใจ ในทุกช่วงวัยของมนุษย์นับตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา การปลูกฝังเรียนรู้ในระบบครอบครัวและระบบการศึกษา ที่ไม่ได้เป็นระบบการเรียนรู้ด้วยการถ่ายทอดจากผู้สอนสู่ผู้เรียนอันเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียว แต่เป็นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นปฏิสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์หลายทิศทาง เป็นกิจกรรมการปฏิบัติของผู้เรียนรู้ได้มาร่วมกันสะท้อนการมีคุณธรรม จนเป็นการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Direct Learning) รวมทั้งการฝึกฝนและพัฒนาต่อเนื่อง ในระบบการทำงาน การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่สะท้อนการมีคุณธรรม ในระดับบุคคล จากการปรับเปลี่ยนวิถีคิด กรอบคิด หรือค่านิยม หรือการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับปัจเจกบุคคล เป็นระบบคิดที่ไม่เพียงการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์หรือคิดเป็น ยังรวมการคิดถึงคุณค่าและความหมาย

ของการดำรงอยู่ของชีวิตของมนุษย์ ซึ่งสะท้อนโดยคุณธรรมที่แสดงออกจากพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของเขา เมื่อนุชนอยู่ร่วมกันเป็นสังคม นับตั้งแต่สังคมหน่วยที่เล็กที่สุด คือ ครอบครัว หรือขยายใหญ่ขึ้นเป็นหน่วยงาน/องค์กร ตลอดจนชุมชน ก็ควรมีการพัฒนาาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม เป็นกลไกทางสังคมที่คอยกำกับ/เตือนสติปัจเจกบุคคลให้ตระหนักหรือระมัดระวังการแสดงออกในพฤติกรรม ไม่เป็นเพียงการแสดงออกถึงการมีคุณธรรมเฉพาะบุคคลหรือบางคน แต่เป็นกติการ่วมในสังคม ก่อให้เกิดเป็นกระแสหรือพฤติกรรมของคนในสังคมที่แสดงออกร่วมกัน (Collective Behavior) เป็นการสร้างกลไกร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมให้เกิดขึ้น ทำให้เกิดการดำเนินชีวิตที่สะท้อนการมีคุณธรรมได้อย่างเป็นระบบที่มีความยั่งยืน และที่สำคัญทั้งสามกระบวนการข้างต้น ยังเป็นการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในลักษณะคู่ขนานอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้เกิดการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต สามารถสร้างความร่วมมือภายในสังคมในการแก้ปัญหาวิกฤติและเหตุการณ์พลิกผันต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น ซึ่งเป็นแผนต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บท เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ นับเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศ ทำให้ “คุณธรรม” ได้ถูกนำไปพูด อภิปราย ถกเถียง และร่วมกันส่งเสริมจากทุกภาคส่วนที่ต่างเห็นคุณค่าและความสำคัญ การส่งเสริมคุณธรรมจึงเป็นประเด็นการพัฒนาของแผนปฏิบัติการฯ ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่องจากแผนแม่บท ให้เกิดการพัฒนาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ครบทุกมิติ ทุกช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และสร้างสังคมไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ เข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน และนำพลังบวกมาร่วมมือแก้ปัญหาวิกฤติและเหตุการณ์พลิกผันต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต แผนปฏิบัติการฯ นี้ จึงเป็นการถ่ายทอดเป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นหลัก^{๓๓} และบางส่วนของประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๓) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๔) และประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (๖) เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นคุณค่าหลักและนำการพัฒนา พร้อมไปกับการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม เป็นหลักนำทางและหลักคิดในการดำรงชีวิตและการพัฒนาให้ปรากฏชัดเป็นรูปธรรมในสังคมไทย

^{๓๓} เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวมและเป้าหมายแต่ละด้าน รวมถึงแผนย่อย และแนวทางการพัฒนาเป็นไปตามที่กำหนดในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓๐) ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมทางวัฒนธรรมเป็นหลัก และบางส่วนของ (๓๑) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๑๕) ประเด็นพลังทางสังคม ตลอดจน (๒๑) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้จัดทำ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒.๑ วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นอกจากเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงแนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม และประเด็นที่ ๒๑ ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผลักดันไปสู่การปฏิบัติและบริหารการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ

๑) เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

๒) เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ พัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

๓) เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กร เครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

๓.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดียิ่งงาม มีคุณธรรมเป็นคุณค่าหลักนำการพัฒนา ให้คนไทยทุกช่วงวัย ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้าน สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น มีการดำรงชีวิต วิถีชุมชน และการดำเนินงานของหน่วยงาน/องค์กรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคีการพัฒนา มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณธรรมเพื่อพัฒนาสังคมเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความร่วมมือแก้ไขวิกฤติ สิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์พลิกผันอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนปฏิบัติการที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติโดยตรง โดยมีเป้าหมายค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ คือ

๑) เป้าหมาย

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดียิ่งงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) ค่าเป้าหมาย

(๑) ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน คือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

(๒) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน คือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

๓) ตัวชี้วัด

(๑) ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

โดยดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ เป็นตัวชี้วัดที่ถ่ายถอดจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งได้มีการพัฒนาเครื่องมือและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยตัวชี้วัดคุณธรรม ๕ ประการ ใน ๖ ภูมิภาค โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)^{๓๔} ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

(๒) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น

๓.๒.๓ แนวทางการดำเนินการ/พัฒนา

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีแนวทางการดำเนินการ/พัฒนา สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดียวกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การดำเนินการของแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวม ได้กำหนดเป็น ๓ แผนย่อยเพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ และสามารถส่งผลไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังกล่าว โดยมุ่งเน้นบทบาทของผู้นำองค์กร/ชุมชนเป็นแบบอย่างในด้านคุณธรรมและสนับสนุนกิจกรรมประกอบด้วย

แผนย่อย ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

แผนย่อย ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อย ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

ดังแสดงภาพความเชื่อมโยงระหว่างแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ ในภาพที่ ๕

^{๓๔} ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (๒๕๖๕). การพัฒนาเครื่องมือและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยตัวชี้วัดคุณธรรม ๕ ประการ ใน ๖ ภูมิภาค. รายงาน.

โดยมีเป้าหมาย/ตัวชี้วัดแผนย่อย (ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์) แนวทางการพัฒนา และกิจกรรมที่ต้องดำเนินการของแต่ละแผนย่อย ดังนี้

๓.๒.๓.๑ แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ความดี ตลอดจนการปรับเปลี่ยนวิธีคิด กรอบคิด หรือค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคม ที่ช่วยให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมสร้าง ในแผนย่อยที่ ๑ ครอบคลุมถึง

- พื้นที่ทางกายภาพที่เป็นคุณภาพชีวิต นับตั้งแต่สภาพแวดล้อม ดิน น้ำ อากาศ ที่เกื้อกูลต่อชีวิต ธรรมชาติที่รื่นรมย์ มีแหล่งอาหารที่เพียงพอและมีคุณภาพเกื้อกูลต่อสุขภาพ รวมถึงอาคารสถานที่ที่มั่นคง ปลอดภัย และเป็นพื้นที่ทางกายภาพที่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

- พื้นที่ทางสังคม เป็นพื้นที่ของการปฏิสัมพันธ์ การปฏิบัติตนเพื่อสะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ทั้งที่เป็นข้อตกลงภายในครอบครัวและ/หรือชุมชน มาตราการ/นโยบาย/เจตนาของหน่วยงาน และจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ตลอดจนพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ ทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ เป็นการสร้างประสบการณ์ร่วมจากการดำเนินการตามข้อตกลงหรือทำกิจกรรม ทำให้เกิดความรับรู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

- กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี ที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมของตน ทั้งที่เป็นกิจกรรมภายในหน่วยงาน เช่น การประหยัดพลังงานและทรัพยากร การจัดการขยะต้นทางและ Zero Waste การสร้างพื้นที่สีเขียว ปลูกป่า และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การแสดงออกและส่งต่อคุณค่าของวันสำคัญต่าง ๆ ที่หน่วยงานเข้าร่วม การทำบุญเดือนเกิด และกิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น ตลอดจนกิจกรรมสร้างสรรค์นอกหรือระหว่างหน่วยงาน เช่น โครงการครอบครัวอบอุ่น ค่ายเยาวชนสมานฉันท์ ค่ายเยาวชนคนดี การแข่งขันกีฬา เป็นต้น

- กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และ/หรือเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงสู่การสร้างประโยชน์เพิ่มทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมจากชุมชนคุณธรรม เป็นต้น

๑)เป้าหมาย/ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ ระดับแนวทางการดำเนินการ/พัฒนา

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ ๑ ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	จำนวนประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)
เป้าหมายที่ ๒ เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่ายทางสังคม มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

คำอธิบายตัวชี้วัด:

๑. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๑ ถ่ายทอดจากเป้าหมายและตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลและประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕^{๓๓} และจะรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นค่าตั้งต้น (Baseline) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการประเมินผลจากการสำรวจความคิดเห็นประชากรในช่วงอายุระหว่าง ๑๓ - ๖๐ ปี จากชุดคำถามที่เกี่ยวข้องกับการมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีทัศนคติและค่านิยมที่มีจิตสาธารณะ และการประพฤติปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม นอกจากนี้ ยังสามารถนำข้อมูลจากกลไกระบบเครดิตสังคมในแผนย่อยที่ ๒ ที่ได้รับการพัฒนาในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ มาเป็นข้อมูลป้อน เพื่อบรรลุค่าเป้าหมายในปีต่อมาได้อีกทางหนึ่ง

๒. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๒ เพื่อยกระดับคุณภาพขององค์กร ชุมชน อำเภอและจังหวัดคุณธรรม ไปสู่มาตรฐานด้านคุณธรรม ที่มีขีดความสามารถในการให้คำปรึกษา และการขยายผลองค์ความรู้ในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมต่อสังคมให้เกิดการแพร่หลาย โดยมีจำนวนชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัด ที่ได้รับการพัฒนาตนเองให้เป็นระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และระดับคุณธรรมต้นแบบ ตามเกณฑ์การประเมิน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นข้อมูลป้อน เพื่อเป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

๒) แนวทางการพัฒนา มี ๖ แนวทาง และ ๓๐ ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๑

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี ทั้งการสร้างหรือปรับปรุงพื้นที่กายภาพที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม และการสร้างพื้นที่สังคมให้เกิดข้อตกลงร่วมกันให้คุณธรรมเป็นคุณค่าหลัก (Core Values) ของสังคม ในการดำเนินชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตั้งแต่ระดับครอบครัว จนถึงระดับภาพใหญ่ของพื้นที่ เช่น เมืองคุณธรรม หรือจังหวัดคุณธรรม (MORAL CITY) และการพัฒนาสังคมให้เข้มแข็ง ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน/องค์กร ทุกภาคส่วน และการขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม และโครงการคุณธรรมตลอดจนการสร้างพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ ทั้งสื่อกระแสหลัก และสื่อออนไลน์ เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนที่สะท้อนคุณธรรม ในการดำเนินชีวิต รวมทั้งการขยายผลต้นแบบที่ดี ที่มีการดำเนินการอยู่แล้วเดิม ทั้งจากรูปแบบ โรงเรียนคุณธรรม องค์กรธุรกิจคุณธรรมตามแนวทาง ศ.เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย รวมทั้งรณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชน ด้วยการนำคุณธรรมมาสร้างความร่วมมือกันในชุมชนเพื่อปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาของชุมชน ตลอดจนการสร้างวิถีชีวิตพอเพียงในระดับชุมชน	(๑) ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	(๒) ชุดโครงการพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม อาทิ โรงเรียนคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม พลังบวร อำเภอคุณธรรมและจังหวัดคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	(๓) ชุดโครงการพิพิธภัณฑ์ ในมิติด้านคุณธรรม	กระทรวงวัฒนธรรม/สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^{๓๓} กระทรวงวัฒนธรรม. (๒๕๖๕). การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕. สืบค้นเมื่อ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕. จาก https://www.m-culture.go.th/admindevelop/ewt_dl_link.php?id=341

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม ที่มีพฤติกรรม ด้านคุณธรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง เพื่อให้เป็นแบบอย่างทางสังคม	(๑) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ ยกย่องเชิดชูบุคคลด้านการ ส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	(๒) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการ ส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้สถาบันศาสนา เป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วย พลังบวร ๓ ชุมชน ๓ สถาบันศาสนา โดยมีองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมประสานพลังบวรในการจัด กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	(๓) ชุดโครงการส่งเสริมสถาบัน ศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชน และขับเคลื่อนคุณธรรมด้วย พลังบวร (บ้าน-วัด/ศาสน สถาน-โรงเรียน/ราชการ)	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงวัฒนธรรม/ สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ
แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถ ของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม สู่การสร้าง มูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม ด้วยการต่อยอดชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัดคุณธรรม สู่การสร้างผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมด้วยกระบวนการผลิต จำหน่ายอย่างมีคุณธรรมสนับสนุนเศรษฐกิจฐานราก สร้างรายได้และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมในระดับชุมชน อันเป็นการสร้างประโยชน์เพิ่ม ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	ชุดโครงการพัฒนาขีดความ สามารถของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม สู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม	สำนักนายกรัฐมนตรี/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงวัฒนธรรม/ กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา
แนวทางการพัฒนาที่ ๕ ส่งเสริมการนำคุณธรรม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่ ด้วยการนำคุณธรรม ๕ ประการ มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและรับมือกับ สภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน มาสู่การ ปฏิบัติให้เป็นวิถีชีวิต เพื่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	(๑) ชุดโครงการส่งเสริมการนำ คุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	(๒) ชุดโครงการส่งเสริมการนำ คุณธรรมเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาอันเกิดจาก ภัยธรรมชาติ และวิกฤติ โรคอุบัติใหม่	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ ๖ สนับสนุนส่งเสริมกลไก ของชุมชนให้มีระบบที่เลี้ยง เพื่อสร้างพลังที่เข้มแข็ง ให้กับครอบครัวและชุมชน ให้เกิดรูปแบบการสร้าง ภูมิคุ้มกันของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่เป็นรูปธรรม ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาศักยภาพคนในชุมชนท้องถิ่น ให้มีทักษะการเป็นที่เลี้ยง และนำไปสู่โมเดลครอบครัว พลังบวกในสังคมที่ไร้ความรุนแรง	ชุดโครงการพัฒนาระบบที่เลี้ยง ชุมชน	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์/ กระทรวงวัฒนธรรม

๓) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในแผนย่อยที่ ๑

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	
๑) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ งบบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม โดย ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมบูรณาการแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม
๒) การส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันศาสนาในพื้นที่แสดงบทบาทเป็นศูนย์กลางชุมชนหรือสถาบันศาสนาของชุมชนและขับเคลื่อนพลังบวรในชุมชน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานเชื่อมประสานพลังบวร เช่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม สมทบชุดโครงการ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม หรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอื่น ๆ เป็นต้น	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๓) การกำหนดให้มีการจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ และสื่อโฆษณาทุกรูปแบบ โดยนำเสนอตัวอย่างการมีคุณธรรม และ/หรือการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ รวมทั้งการเห็นคุณค่าการแสดงออกในการมีคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๔) การนำโครงการของแผนย่อยที่ ๑ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หลังการประกาศแผน	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๕) การนำโครงการ ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๑ ข้างต้น บรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๖) ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๑ ข้างต้น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๗) รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร และผลการดำเนินโครงการ ในรายงานผลการดำเนินงานปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกระดับ
๘) รายงานผลการดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๙) จัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำเข้าข้อมูลในระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ต่อไป	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๐) กำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรมตามข้อ ๑) ถึงข้อ ๙) และรายงานผลประจำปีในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรีทราบ	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
๑๑) ทบทวนผลการดำเนินการในกิจกรรมข้อ ๑) ถึงข้อ ๖) ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อนำเสนอมาตรการหรือนโยบาย และโครงการนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ ให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๒) การนำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ ประจำปี ที่ได้รับการทบทวน เข้ามาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) หลังการประกาศแผนฉบับปรับปรุง	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๓) การนำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๔) ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๑ ข้างต้น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๕) รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร และผลการดำเนินโครงการ ในรายงานผลการดำเนินงานปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกระดับ
๑๖) รายงานผลการดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๗) จัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติหน้าที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำเข้าข้อมูลในระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ต่อไป	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๘) กำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรมตามข้อ ๑๑) ถึงข้อ ๑๗) และรายงานผลประจำปีในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรีทราบ	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	
ดำเนินกิจกรรมตามวงรอบ ตั้งแต่ข้อ ๑) ถึงข้อ ๑๘) ในลักษณะนี้จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ทั้งการดำเนินการ การติดตาม ประเมินผลระดับกิจกรรม โครงการ และภาพรวม ตลอดจนการทบทวนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณต่อมา	

๓.๒.๓.๒ แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม ที่ช่วยให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ เข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในแผนย่อยที่ ๒ ครอบคลุมถึงกฎหมาย โครงการ มาตรการ และนโยบายภาครัฐ ที่เป็นกลไกกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจ ให้ทุกภาคส่วน เข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ให้หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ฝังงอกในการบริหารองค์กร และสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกันสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม ด้วยการนำคุณธรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม

๑) เป้าหมาย/ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ ระดับแนวทางการดำเนินการ/พัฒนา

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ ๑ เครือข่าย/องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรม สาธารณะเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่าย/องค์กรจาก ทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรม สาธารณะเพิ่มขึ้น เช่น การมีส่วนร่วม ของเครือข่ายภาคประชาชนในการ ติดตามและตรวจสอบโครงการของรัฐ หรือตรวจสอบจริยธรรมของผู้บริหาร ฝ่ายการเมือง เป็นต้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)
เป้าหมายที่ ๒ องค์กรเครือข่ายทางสังคม ที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับ การส่งเสริมคุณธรรม	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคม ที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับบริบท ของสังคมไทยเพื่อรองรับการส่งเสริม คุณธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)
เป้าหมายที่ ๓ หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

คำอธิบายตัวชี้วัด:

๑. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๑ เป็นตัวชี้วัดของเป้าหมายและตัวชี้วัด แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม คือดัชนีทุนทางสังคม โดยใช้จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเป็นตัวแทนดัชนีทุนทางสังคม โดยเป็นกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมและสร้างการมีส่วนร่วมทางสังคม อาทิ การรณรงค์ต่อต้านทุจริตหรือวันสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้นหรือมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหน่วยงานอื่น ๆ จากรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รวบรวมข้อมูลพบว่ามีจำนวนองค์กรชุมชนที่ทำกิจกรรมสาธารณะ/ภาคธุรกิจเอกชนและเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนมีจำนวนเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นตัวชี้วัดดังกล่าวสถานะบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับมากกว่าค่าเป้าหมาย

๒. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๒ ระบบเครดิตสังคมเป็นการให้คุณค่าต่อการทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละองค์กร/พื้นที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คุณค่าต่อการทำความดีต่อบุคคล/ชุมชน/องค์กรที่ทำความดี ในรูปแบบตัวเงินและไม่มีตัวเงิน หรือผลตอบแทนอื่น ๆ ตลอดจนการยกย่องเชิดชู โดยมีหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมที่ใช้ภายในองค์กร/ชุมชน อาทิ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ธนาकारความดี การให้เครดิตความดีในการรับคนเข้าทำงาน ตัวชี้วัดเป้าหมายนี้ จึงเป็นตัวชี้วัดของการพัฒนาระบบ โดยนำข้อมูลจำนวนองค์กรเครือข่ายที่พัฒนาระบบในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มาเป็นข้อมูลปีฐาน เพื่อเป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

^{๒๐} สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓. สืบค้นเมื่อ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔. จาก http://nscr.nesdc.go.th/nscr_report/

๓. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๓ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน หรือเกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งหลักความรู้และคุณธรรมมาปฏิบัติงาน โดยมีแผนงาน/กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีค่า ITA ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีจำนวนเพิ่มขึ้น

๒) แนวทางการพัฒนา มี ๔ แนวทาง และ ๖ ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๒

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกระดับโดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย การศึกษาและพัฒนากรอบระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ให้เป็นเครื่องมือหรือระบบแพลตฟอร์มในการนำเข้าสู่ข้อมูลการบันทึกการทำความดีของบุคคล ตั้งแต่ในเด็กปฐมวัยจนถึงผู้สูงอายุ เป็นฐานข้อมูลระบบคุณธรรมของสังคมไทยเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมการทำความดี และเชื่อมโยงทุกภาคส่วนในการเข้ามาหนุนเสริมและสร้างประโยชน์สังคมร่วมกันจากระบบเครดิตสังคม	ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในหรือระหว่างองค์กร/ชุมชน เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งทุนทางสังคมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชนสังคมจากภาคีเครือข่ายคุณธรรมในจังหวัดในทุกระดับ ตั้งแต่ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด อันเป็นการทำงานภายในหรือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน	(๑) ชุดโครงการพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	(๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
<p>แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม มีการจัดทำแผนที่เดินทาง (Road Map) โดยกำหนดระยะเวลา และเป้าหมาย ตลอดจนการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานตลอดระยะเวลาของแผนที่เดินทางที่ชัดเจน ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) นำกิจกรรมที่ได้รับการประเมิน ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต (Integrity Culture) และการปฏิบัติงานสุจริต (Work Integrity) ให้ความสำคัญด้านคุณธรรมในระดับผู้นำองค์กร อาทิ การแต่งตั้งกรรมการ หรือ ผู้บริหารในองค์กรต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับองค์ประกอบในมิติด้านคุณธรรมมาใช้ในการพิจารณาด้วย โดยปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรมาสู่สุจริตหรือความซื่อตรง</p>	<p>(๑) ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงามอย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคสู่องค์กรคุณธรรม</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ</p>
<p>แนวทางการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม ประสานงานกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีเป้าหมายการพัฒนาด้านคุณธรรมที่ชัดเจน เป็นพลังในการพัฒนาด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการพัฒนากระบวนการสมัชชาคุณธรรมเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาคและระดับชาติ บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ทางสังคมด้วยมิตีความดี ด้วยการส่งเสริมระบบเครือข่ายทางสังคมคุณธรรมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันสร้างกลไกการมีส่วนร่วม การสื่อสารข้อมูล และการเผยแพร่รูปธรรมความสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณธรรม โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วนในสังคมให้สามารถขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในรูปแบบวิถีใหม่ได้อย่างยั่งยืน</p>	<p>ชุดโครงการสมัชชาคุณธรรม ตลาดนัดคุณธรรม ตลาดนัดความดี</p>	<p>- กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย</p>

๓) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในแผนย่อยที่ ๒

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	
๑) พัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย อาทิ ธนาคารความดี นวัตกรรมสังคมแบบเปิดโดยภาครัฐ: "คนดีมีที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม" เป็นต้น	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒) จัดทำมาตรการ/แนวทางพัฒนา ส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐปฏิบัติราชการบนพื้นฐานของหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม โดยนำแนวทางดังกล่าวเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายองค์กรภาครัฐให้เกิดการยกระดับการดำเนินงานชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม อย่างเป็นรูปธรรม	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๓) การเชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐจากผลงานวิจัย สู่ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
๔) การเชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) จากชุดโครงการวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย สู่ระบบการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.-อปท.) (Local Performance Assessment (LPA) ประจำปี	กระทรวงมหาดไทย
๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) และขยายบทบาทการดำเนินงานของ ศปท. ให้เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กรคุณธรรมในภาครัฐ	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๖) ขยายบทบาทของ "สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ" โดยสนับสนุนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการให้เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับสำนัก/กอง ตามกฎหมาย สังกัดกรมการศาสนา รวมทั้งจัดสรรอัตรากำลังเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ตลอดจนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑	- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๗) การนำโครงการของแผนย่อยที่ ๒ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หลังการประกาศแผน	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๘) การนำโครงการภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๒ ข้างต้น บรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
๙) ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๒ ข้างต้น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๐) รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร และผลการดำเนินโครงการ ในรายงานผลการดำเนินงานปฏิบัติราชการประจำปี ของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกระดับ
๑๑) รายงานผลการดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๒) กำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรมตามข้อ ๑) ถึงข้อ ๑๑) และรายงานผลประจำปี ในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรีทราบ	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
๑๓) พัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย อาทิ ธนาคารความดี นวัตกรรมสังคมแบบเปิดโดยภาครัฐ: “คนดีมีที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม” เป็นต้น - นำผลการพัฒนาระบบเครดิตสังคมในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มาพัฒนาต่อเนื่องด้วยการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ในการทำหน้าที่ดูแลระบบเครดิตสังคมทั้งระบบ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามระเบียบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ และการจัดสรรอัตรากำลังและงบประมาณ เพื่อดำเนินการดูแลระบบเครดิตสังคม (Social Credit) : ธนาคารความดี โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลบล็อกเชน (Block Chain) มาประยุกต์ ให้ขยายทั่วทั้งประเทศ - การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการขยายจำนวนผู้เข้ามาบันทึกข้อมูลและผู้สนับสนุน	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๔) การกำหนดให้หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมคุณธรรม จัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม และนำเข้าข้อมูลในระบบเครดิตสังคม (Social Credit)	หน่วยงานภาครัฐ
๑๕) ทบทวนผลการดำเนินการในกิจกรรมข้อ ๑) ถึงข้อ ๑๔) ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อนำเสนอมาตรการหรือนโยบาย และโครงการ นำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ ให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๖) การนำโครงการของแผนย่อยที่ ๒ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ ที่ได้รับการทบทวน เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) หลังการประกาศแผน	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๗) การนำโครงการภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๒ ข้างต้น บรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
๓๘) ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๒ ข้างต้น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๓๙) รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร และผลการดำเนินโครงการ ในรายงานผลการดำเนินงานปฏิบัติราชการประจำปี ของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ/คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกระดับ
๒๐) รายงานผลการดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เฉพาะตัวชี้วัดที่ ๓	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๒๑) กำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรมตามข้อ ๓๓) ถึงข้อ ๒๐) และรายงานผล ประจำปีในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรีทราบ	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	
ดำเนินกิจกรรมตามวงรอบ ตั้งแต่ข้อ ๓) ถึงข้อ ๒๑) ในลักษณะนี้จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ทั้งการดำเนินการ การติดตามประเมินผลระดับกิจกรรม โครงการ และภาพรวม ตลอดจนการทบทวนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณต่อมา	

๓.๒.๓.๓ แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กร เครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ที่ช่วยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้และสนับสนุน ครอบคลุมถึง

- การจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และทุกระดับนับตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ของทุกภาคส่วน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

- ระบบการจัดการความรู้ ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ภายในชุมชนหรือหน่วยงานของทุกภาคส่วน

- งานวิชาการ ทั้งที่เป็นระบบการจัดการความรู้ในภาพกว้างเพื่อเสริมศักยภาพการส่งเสริมคุณธรรม การวิจัยและนวัตกรรม และพัฒนาที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมคุณธรรม ตลอดจนการเผยแพร่ที่ช่วยให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ เข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในแผนย่อยที่ ๓ ครอบคลุมถึงกฎหมาย โครงการ มาตรการ และนโยบายภาครัฐ ที่เป็นกลไกกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจ ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ให้หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ฝังงมในการบริหารองค์กร และสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกันสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม ด้วยการนำคุณธรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม

๑) เป้าหมาย/ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ ระดับแนวทางการดำเนินการ/พัฒนา

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ ๑ ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น	ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)
เป้าหมายที่ ๒ คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต จากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร เครือข่ายเพิ่มขึ้น	จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะ ชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรม ขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นค่าตั้งต้น (Baseline)

คำอธิบายตัวชี้วัด:

๑. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๑ พัฒนาโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) โดยให้เครื่องมือแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งออกแบบโดย ร.ศ.นพ. สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ ประกอบด้วย ๕ พลัง คือ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ผลการสำรวจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕^{๓๓} พบว่า พลังตัวตน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ร้อยละ ๗๐.๒๓ และขณะที่พลังชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ร้อยละ ๔๗.๗๖ ซึ่งสะท้อนถึงพลังชุมชน หรือจิตสำนึกสาธารณะที่อ่อนแอลง

๒. ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาทักษะชีวิตในมิติด้านคุณธรรม อาทิ การฝึกอบรม การบรรยาย ให้ความรู้เรื่องการส่งเสริมคุณธรรม การศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างวิทยากรกระบวนการ เพื่อให้สามารถนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต ปรับตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และพัฒนาเป็นบุคคล ชุมชน องค์กร ระดับต้นแบบ เนื่องจากจำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเป็นข้อมูลใหม่ จึงต้องมีรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นข้อมูลปีฐาน

^{๓๓} ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). ๒๕๖5. รายงานสถานการณ์คุณธรรม ปี 2565 และประเด็นคุณธรรมสำหรับอนาคต.

๒)แนวทางการพัฒนา มี ๓ แนวทาง และ ๕ ชุดโครงการเพื่อสนับสนุน

การดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ ๓

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับของหน่วยงานทุกภาคส่วน สะท้อนกระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ด้วยการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตรและรายวิชา จัดรูปแบบการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เป็นการศึกษาเชิงรุก (Active Learning) ที่เป็นการเรียนรู้แบบโครงงานด้วยวิธีต่าง ๆ และการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ กำหนดให้คุณธรรมเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญ ด้วยการสอดแทรกการฝึกฝนในวิชาต่างๆ และ/หรือ มีรายวิชาเลือกโดยตรง ตลอดจนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สะท้อนการมีคุณธรรมและสร้างภาวะผู้นำคุณธรรม (Moral Leadership) ให้กับผู้เรียน และจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนที่ได้รับการฝึกฝนทักษะและผ่านการเรียนรู้ในวิชาและ/หรือในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว	ชุดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีพฤติกรรมและทักษะชีวิตที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรม	กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม/กระทรวง วัฒนธรรม
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงาน ในการทบทวน/ย้อนทวนตนเอง ด้วยเครื่องมือการทบทวนหลังการลงมือทำ (After Action Reviews) หรือ เรื่องเล่าเสริมพลัง (Story Telling) ในกิจกรรม/โครงการส่งเสริมคุณธรรมในทุกระดับ ภายในชุมชนและหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อสร้างระบบการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นการเตือนสติ ให้เฝ้าระวังพฤติกรรมกระทำของบุคคลและผู้นำองค์กร พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งในภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ให้มีขีดความสามารถในการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรม ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมและภูมิภาค ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมในระดับชาติ และให้เป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมของสังคมไทย	(๑) ชุดโครงการเรียนรู้/ปลูกฝัง/ ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิต วิถีใหม่	หน่วยงานทุกภาคส่วน
	(๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้มีขีดความสามารถในการส่งเสริม ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	หน่วยงานทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรม พัฒนาและเผยแพร่ระบบการจัดการความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม สํารวจ รวบรวม เรียบเรียงความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสังคมด้วยคุณธรรม หรือนวัตกรรมความดีในสถานการณ์ทางสังคม เพื่อส่งเสริมและผลักดันไปสู่การปรับใช้หรือขยายผลความรู้เพื่อการส่งเสริม	(๑) ชุดโครงการส่งเสริมงาน วิชาการ งานวิจัยและ นวัตกรรม พัฒนา สํารวจ รวบรวม และเผยแพร่องค์ ความรู้ด้านการส่งเสริม คุณธรรมในสถานการณ์ ต่าง ๆ	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ความดีและการแก้ไขปัญหาทางสังคมบนพื้นฐาน ด้านคุณธรรม การสำรวจดัชนีคุณธรรมเพื่อเฝ้าระวัง สถานการณ์คุณธรรม (Moral Watch) มาตรฐาน คุณธรรม งานวิจัยมุ่งเป้า หรืองานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมคุณธรรมในชุมชนด้วยการสร้างความร่วมมือ ภาครัฐทุกภาคส่วน พลังบวร ในการนำทุนทางสังคม และ/หรือทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างนวัตกรรมสังคม ที่เป็นผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมจากชุมชนคุณธรรม หรือ การแก้ปัญหาสังคม ทั้งในลักษณะโครงการวิจัยนำร่อง และโครงการการขยายผลการวิจัยนั้นในเวลาต่อมา	(๒) ชุดโครงการพัฒนาสื่อส่งเสริม คุณธรรมที่เหมาะสมกับคน ทุกช่วงวัย	- สำนักงานกองทุน พัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์ - กรมประชาสัมพันธ์ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม

๓) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในแผนย่อยที่ ๓

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	
๑) การกำหนดให้สถานศึกษาของหน่วยงานทุกภาคส่วน (โดยเฉพาะภาครัฐ) สะท้อนกระบวนการและผลการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม
๒) การนำโครงการของแผนย่อยที่ ๓ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม แห่งชาติ ระยะที่ ๒ เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หลังการประกาศแผน	คณะกรรมการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ
๓) การนำโครงการภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๓ ข้างต้น บรรจุในแผนปฏิบัติ ราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม ของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ โครงการ
๔) ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๓ ข้างต้น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ โครงการ

การดำเนินงาน/การติดตามประเมินผล	หน่วยงานรับผิดชอบ
๕) รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร และผลการดำเนินโครงการ ในรายงานผลการดำเนินงานปฏิบัติราชการประจำปี ของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกระดับ
๖) รายงานผลการดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๗) กำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรมตามข้อ ๑) ถึงข้อ ๖) และรายงานผลประจำปี ในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรีทราบ	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
๘) ทบทวนผลการดำเนินการในกิจกรรมข้อ ๑) ถึงข้อ ๖) ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อนำเสนอมาตรการหรือนโยบาย และโครงการ นำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ ให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๙) การนำโครงการของแผนย่อยที่ ๓ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ ที่ได้รับการทบทวน เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) หลังการประกาศแผน	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
๑๐) การนำโครงการภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๓ ข้างต้น บรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๑) ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ภายใต้ชุดโครงการของแผนย่อยที่ ๓ ข้างต้น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๒) รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร และผลการดำเนินโครงการ ในรายงานผลการดำเนินงานปฏิบัติราชการประจำปี ของหน่วยงาน และ/หรือแผนปฏิบัติด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	- หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ - คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมทุกระดับ
๑๓) รายงานผลการดำเนินงานในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
๑๔) กำกับติดตามการดำเนินงานกิจกรรมตามข้อ ๘) ถึงข้อ ๑๓) และรายงานผลประจำปี ในภาพรวมต่อคณะรัฐมนตรีทราบ	คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	
ดำเนินกิจกรรมตามวงรอบ ตั้งแต่ข้อ ๑) ถึงข้อ ๑๔) ในลักษณะนี้จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ทั้งการดำเนินการ การติดตาม ประเมินผลระดับกิจกรรม โครงการ และภาพรวม ตลอดจนการทบทวนแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณต่อมา	

๓.๒.๔ โครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้ให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายของแผนกับชุดโครงการที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยแต่ละชุดโครงการมีการจัดลำดับโครงการที่เป็นต้นทางหรือต้นน้ำ กลางทางหรือกลางน้ำ และปลายทางหรือปลายน้ำ และมีความเชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่ที่นำไปสู่ผลลัพธ์หรือคุณค่าของการดำเนินงาน (Value Chain) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการของสำนักงบประมาณแนวทางและชุดโครงการที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดผลลัพธ์และค่าเป้าหมายของแผนย่อย และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔^{๓๒} เรื่องแนวทางการจัดทำงบประมาณปี ๒๕๖๖ ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นโยบายสำคัญของรัฐบาล รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ และให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจการจัดบริการสาธารณสุข ลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และประสิทธิผลการใช้จ่ายของ อปท.

โดยสรุปชุดโครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^{๓๓} ในแต่ละแผนย่อย ตามแนวทางการพัฒนาดังนี้

ชื่อแผนย่อย	แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	แนวทางการพัฒนาที่ ๑ สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี	(๑) ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่	หน่วยงานทุกภาคส่วน
		(๒) ชุดโครงการพัฒนาชุมชนองค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
		(๓) ชุดโครงการพิพิธภัณฑสถานด้านคุณธรรม	- กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม	(๑) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูบุคคลด้านการส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
		(๒) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน

^{๓๒} สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล. (๒๕๖๔). สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔. สืบค้นเมื่อ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔. จาก <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/47196>.

^{๓๓} รายละเอียดโครงการแนบท้ายแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หน้าที่ ๔๐ - ๒๕๕

ชื่อแผนย่อย	แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร	ชุดโครงการส่งเสริมสถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน-วัด/ศาสนสถาน-โรงเรียน/ราชการ)	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
	แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม สู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม	ชุดโครงการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม สู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม	- สำนักนายกรัฐมนตรี - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	แนวทางการพัฒนาที่ ๕ ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่	(๓) ชุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	หน่วยงานทุกภาคส่วน
		(๒) ชุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่	- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	แนวทางการพัฒนาที่ ๖ สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชนให้มีระบบที่เลี้ยง	ชุดโครงการพัฒนาระบบที่เลี้ยงชุมชน	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม
แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม	แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัยโดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย	ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	แนวทางการพัฒนาที่ ๒ สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในหรือระหว่างองค์กร/ชุมชน เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน	(๑) ชุดโครงการพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
		(๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชื่อแผนย่อย	แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาทั่วโลกให้หน่วยงานภาครัฐ ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทย ที่ดำรง	(๑) ชุดโครงการขับเคลื่อน การส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีวัฒนธรรม ไทยที่ดำรงอย่างเป็นระบบ ของหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สู่องค์กรคุณธรรม	สำนักงานคณะ กรรมการพัฒนาระบบ ราชการ
		(๒) ชุดโครงการขับเคลื่อน การส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทย ที่ดำรงอย่างเป็นระบบของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สู่องค์กรคุณธรรม	กระทรวงมหาดไทย
	แนวทางการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	ชุดโครงการสมัชชาคุณธรรม ตลาดนัดคุณธรรม ตลาดนัด ความดี	- กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม
แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนา ศักยภาพคนและ องค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการ ส่งเสริมคุณธรรม	แนวทางการพัฒนาที่ ๑ กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับ ของหน่วยงานทุกภาคส่วน สะท้อนกระบวนการจัดการศึกษา ที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนา คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต	ชุดโครงการพัฒนาเด็กและ เยาวชน ให้มีพฤติกรรมและ ทักษะชีวิตที่สะท้อนคุณธรรม จริยธรรม	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม
	แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการ ความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ ตลอดชีวิตภายในชุมชน หรือหน่วยงาน	(๑) ชุดโครงการเรียนรู้/ปลูกฝัง/ ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิต วิถีใหม่ (๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้มีขีดความสามารถ ในการส่งเสริมและขับเคลื่อน การพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสม กับบริบทของสังคมไทย	หน่วยงานทุกภาคส่วน หน่วยงานทุกภาคส่วน

ชื่อแผนย่อย	แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรม พัฒนาและ เผยแพร่ระบบการจัดการความรู้ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	(๓) ชุดโครงการส่งเสริมงาน วิชาการ/งานวิจัย และ นวัตกรรมพัฒนาสำรวจ รวบรวมและเผยแพร่ องค์ความรู้ด้านการส่งเสริม คุณธรรมในสถานการณ์ ต่าง ๆ	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม - กระทรวงวัฒนธรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		(๒) ชุดโครงการพัฒนาสื่อ ส่งเสริมคุณธรรมที่เหมาะสม กับคนทุกช่วงวัย	- สำนักงานกองทุน พัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์ - กรมประชาสัมพันธ์ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม

๓.๒.๕ สรุปงบประมาณโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

งบประมาณโครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการฯ รวมทั้งหมดจำนวน ๒๑ ชุดโครงการ
ครอบคลุมแหล่งงบประมาณจากหน่วยงานทุกภาคส่วน และไม่ใช้งบประมาณ ประกอบด้วย

๑. แหล่งงบประมาณจากภาครัฐภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (แผนปฏิบัติการ)
๒. แหล่งงบประมาณจากโครงการบูรณาการในแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ หรือแผนอื่น ๆ (แผนอื่น)
๓. แหล่งงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้รับผิดชอบหลัก (ผู้รับผิดชอบหลัก)
๔. แหล่งงบประมาณจากภาคเอกชน (เอกชน)
๕. แหล่งงบประมาณจากภาคประชาสังคม (ประชาสังคม)
๖. เป็นกิจกรรมที่จัดโดยไม่ใช้งบประมาณ (ไม่ใช้)

โดยมีงบประมาณของแผนปฏิบัติการฯ ตามแหล่งงบประมาณ ในแต่ละปีงบประมาณ
ดังนี้ เป็นโครงการที่มีรายละเอียดงบประมาณ (แนบท้ายเล่ม) และขอรับการจัดสรรภายใต้แผนปฏิบัติการฯ
ทั้ง ๓ แผนย่อย รวมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จำนวน ๓๔๔,๖๔๔,๕๐๐ บาท โดยแบ่งเป็น ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๗๘,๕๒๗,๒๐๐ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๕๕,๐๑๙,๗๐๐ บาท ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๖๔,๕๘๒,๗๐๐ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๖๙,๙๓๐,๗๐๐ บาท และปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๗๖,๖๒๘,๒๐๐ บาท ดังตารางที่ ๓ - ๕

๑. ภาพรวมงบประมาณของโครงการทั้ง ๓ แผนย่อย จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	จำนวนงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท) ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑: แผนปฏิบัติการ	๗๘.๕๓	๕๕.๐๒	๖๔.๕๘	๖๙.๙๓	๗๖.๖๓	๓๔๔.๖๙
๒: แผนอื่น*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๓: ผู้รับผิดชอบหลัก*	๕๑๓.๗๑	๕๒๒.๔๘	๕๙๒.๖๘	๖๔๗.๒๕	๗๐๖.๑๖	๒,๙๘๒.๒๘
๔: เอกชน	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๕: ประชาสังคม	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๖: ไม่ใช้	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

หมายเหตุ : *ตัวเลขดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมงบประมาณทั้งหมดจากแหล่งงบประมาณ แผนอื่นๆ และผู้รับผิดชอบหลัก เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ (N/A) จึงไม่สามารถรวมงบประมาณทั้งหมดได้

๒. ภาพรวมงบประมาณของโครงการทั้ง ๓ แผนย่อย เฉพาะที่ขอรับการจัดสรรจากแผนปฏิบัติการ

ปีงบประมาณ งบประมาณ (บาท)	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
แผนย่อยที่ ๑	๓๗,๗๕๙,๐๐๐	๓๗,๒๔๙,๐๐๐	๒๑,๘๐๙,๐๐๐	๓๙,๗๕๙,๐๐๐	๓๙,๔๔๙,๐๐๐	๑๖๖,๐๒๖,๐๐๐
แผนย่อยที่ ๒	๕๓,๐๐๐,๐๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐	๓๓,๐๐๐,๐๐๐	๓๘,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๙๓,๐๐๐,๐๐๐
แผนย่อยที่ ๓	๗,๗๖๘,๒๐๐	๙,๗๖๐,๗๐๐	๙,๗๖๐,๗๐๐	๑๒,๓๗๖,๗๐๐	๑๒,๓๗๖,๗๐๐	๕๒,๖๖๘,๕๐๐
รวม ๓ แผนย่อย	๙๘,๕๒๗,๒๐๐	๕๕,๐๑๙,๗๐๐	๖๔,๕๖๖,๗๐๐	๖๙,๙๐๖,๗๐๐	๗๖,๑๙๒,๒๐๐	๓๕๖,๖๖๘,๕๐๐

๓. จำนวนงบประมาณของโครงการในแผนย่อยที่ ๑ จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	จำนวนงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท) ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑: แผนปฏิบัติการ	๓๗.๗๖	๓๗.๒๕	๒๑.๘๑	๓๙.๗๕	๓๙.๔๕	๑๖๖.๐๒
๒: แผนอื่น*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๓: ผู้รับผิดชอบหลัก	๔๘๗.๔๔	๔๙๖.๒๐	๕๖๖.๔๓	๖๒๐.๙๗	๖๓๙.๘๘	๒,๘๑๐.๙๐
๔: เอกชน*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๕: ประชาสังคม	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๑๐
๖: ไม่ใช้	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

หมายเหตุ : *ตัวเลขดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมงบประมาณทั้งหมดจากแหล่งงบประมาณ แผนอื่นๆ และผู้รับผิดชอบหลัก เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ (N/A) จึงไม่สามารถรวมงบประมาณทั้งหมดได้

๔. จำนวนงบประมาณของโครงการในแผนย่อยที่ ๒ จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	จำนวนงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท) ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑: แผนปฏิบัติการ	๕๓.๐๐	๒๘.๐๐	๓๓.๐๐	๓๘.๐๐	๔๕.๐๐	๑๙๗.๐๐
๒: แผนอื่น*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๓: ผู้รับผิดชอบหลัก	๐.๙๗	๐.๙๗	๐.๙๗	๐.๙๗	๐.๙๗	๕.๘๓
๔: เอกชน*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๕: ประชาสังคม*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๖: ไม่ใช้	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

หมายเหตุ : *ตัวเลขดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมงบประมาณทั้งหมดจากแหล่งงบประมาณ แผนอื่นๆ และผู้รับผิดชอบหลัก เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ (N/A) จึงไม่สามารถรวมงบประมาณทั้งหมดได้

๕. จำนวนงบประมาณของโครงการในแผนย่อยที่ ๓ จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แหล่งงบประมาณ	จำนวนงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท) ปีงบประมาณ พ.ศ.					
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑: แผนปฏิบัติการ	๗.๗๗	๙.๗๗	๙.๗๗	๑๒.๑๘	๑๒.๑๘	๕๓.๖๗
๒: แผนอื่น*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๓: ผู้รับผิดชอบหลัก	๒๕.๓๓	๒๕.๓๓	๒๕.๓๓	๒๕.๓๓	๒๕.๓๓	๑๒๖.๕๕
๔: เอกชน*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๕: ประชาสังคม*	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๖: ไม่ใช้	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐

หมายเหตุ : *ตัวเลขดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมงบประมาณทั้งหมดจากแหล่งงบประมาณ แผนอื่นๆ และผู้รับผิดชอบหลัก เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ (N/A) จึงไม่สามารถรวมงบประมาณทั้งหมดได้

๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการ (หน่วยงานระดับกรม หรือเทียบเท่าขึ้นไป)

๓.๓.๑ กลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ที่ผ่านมา

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนปฏิบัติการที่ต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่เสนอแนะ และให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย และหน้าที่อื่น ๆ เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งมีอนุกรรมการจากผู้แทนหน่วยงานทุกภาคส่วน พิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน มีคณะอนุกรรมการระดับนโยบาย จำนวน ๔ คณะ คือ

๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและผลักดันให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม

๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ทำหน้าที่ด้านวิชาการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม ทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บท รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทระยะต่อไป

๓) คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์เชิงรุกในการส่งเสริมคุณธรรมตามแผนแม่บท ให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

๔) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม ทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ประเมิน พิจารณาคัดเลือก ติดตามผลการดำเนินงานชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม เป็นกลไกขับเคลื่อนแผนแม่บท ร่วมกับภาคีเครือข่ายในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

และมีคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ จำนวน ๓ คณะ คือ

๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวงทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการฯ ระดับกระทรวง

๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด

๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการฯ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

โดยสรุปการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการต่างทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย จากการประเมินผลการดำเนินงานที่พบว่ายังขาดการบูรณาการในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติในภาพรวมระดับชาติ อีกทั้งยังขาดเจ้าภาพหลักหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการนำแผนฯ สู่การปฏิบัติ และขาดงบประมาณสนับสนุน ดังผลการประเมินแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ในหัวข้อ ๓.๑.๓

๓.๓.๒ กลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หรือผู้รับผิดชอบร่วม ในลักษณะบูรณาการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติโดยตรง สามารถนำแผนไปสู่การปฏิบัติและบริหารการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Z) ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ หัวข้อ ๓.๒.๔ ให้บรรลุผลสำเร็จ (บรรลุตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ตามค่าเป้าหมายที่กำหนด) ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ และเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) ประเด็น (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมทางวัฒนธรรม (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๑๕) พลังทางสังคม และ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ (X) ด้าน (๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๔) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และ (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ไปพร้อมกันภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการในภาพรวม ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ นำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เขาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENS CR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติหลังการประกาศแผนตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น ตลอดจนการสนับสนุนและให้ข้อเสนอทางวิชาการในการส่งเสริมคุณธรรม ร่วมกับ หน่วยงานทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ และทบทวน ปัญหาและอุปสรรคและรายงานผลสัมฤทธิ์ ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

๒) คณะอนุกรรมการระดับนโยบาย ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน แผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (๓) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (๔) คณะอนุกรรมการด้านการประเมิน ชุมชน อองค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม เป็นระบบกลไกบริหารขับเคลื่อนและการติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการฯ ในการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ ทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตาม เป้าหมาย และทบทวน สรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมีสำนักงาน เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ

๓ คณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ระดับกระทรวง (๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย (๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ระดับจังหวัด (๔) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนแผน ทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีในภาพรวมของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ประสานงาน กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานในสังกัด ในการขับเคลื่อนโครงการภายใต้ แผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วย งานตามแบบฟอร์มที่กำหนด รวมทั้งในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) โดยมีสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ เพื่อรวบรวม เสนอต่อคณะอนุกรรมการระดับนโยบายในด้านที่เกี่ยวข้อง

๔) หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการตามแผนย่อยที่ ๑ - ๓

- นำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของหน่วยงาน พร้อมทั้งดำเนิน โครงการหรือชุดโครงการหรือโครงการย่อย และรายงานผลการได้รับการจัดสรร หรือสาเหตุที่ไม่ได้รับการจัดสรร รวมทั้งสาเหตุที่ไม่สามารถดำเนินการกิจกรรมดังกล่าวได้

- รายงานผลการดำเนินโครงการในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- รายงานผลการดำเนินงานในแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของหน่วยงาน และ/หรือ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีของหน่วยงาน เพื่อรายงานต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับปฏิบัติการ (กระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) และรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ รับทราบตามลำดับ

- จัดทำฐานข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติหน้าที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เตรียมนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการตาม แผนย่อยที่ ๑ - ๓ ดังนี้

หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน	แผนย่อยที่		
		๑	๒	๓
๑. ส่วนราชการระดับกระทรวง	(๑) จัดทำและดำเนินการโครงการองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้ชุดโครงการพัฒนาชุมชนองค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และสนับสนุนโครงการและกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมของภาคีเครือข่าย โดยมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง ทำหน้าที่กำกับดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น	/		
	(๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (สปท.) ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานด้วยการส่งเสริมคุณธรรมหน่วยงานทุกภาคส่วน		/	
๒. ส่วนราชการระดับกระทรวง/ หน่วยงานทุกภาคส่วน	(๑) จัดทำและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมต่าง ๆ	/		
	(๒) จัดทำและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมต่าง ๆ		/	
	(๓) จัดทำและดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมต่าง ๆ			/
๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์				
สำนักงานปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย อาทิ ธนาคารความดี นวัตกรรมสังคมแบบเปิดโดยภาครัฐ: “คนดีมีที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม” เป็นต้น		/	
๔. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม				
๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กำหนดให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของหน่วยงานทุกภาคส่วน สะท้อนกระบวนการและผลการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา			/
๔.๒ สำนักงานการวิจัย แห่งชาติ	สนับสนุนงบประมาณการวิจัยและพัฒนาชุดโครงการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	/	/	/

หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน	แผนย่อยที่		
		๑	๒	๓
๕. กระทรวงวัฒนธรรม				
๕.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ร่วมกับกลไกภาคีเครือข่ายในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด บูรณาการร่วมกัน ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ทำหน้าที่กำกับดูแล ติดตาม เสนอแนะและ ให้ความเห็น ดังนี้			
	(๑.๑) จัดทำและดำเนินการโครงการย่อย ตามภูมิสังคม ภูมินิเวศ และภูมิวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัด ในชุดโครงการที่เกี่ยวข้อง	/		
	(๑.๒) จัดทำและดำเนินการโครงการย่อย ตามความพร้อมของภาคีเครือข่าย ของชุดโครงการ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย		/	
	(๑.๓) จัดทำและดำเนินการโครงการย่อยของชุดโครงการหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ			/
	(๒) บูรณาการกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของกระทรวงวัฒนธรรมในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น			/
๕.๒ กรมการศาสนา	ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันศาสนาในพื้นที่ แสดงบทบาทเป็นศูนย์กลางชุมชนหรือสถาบันศาสนาของชุมชนและขับเคลื่อนพลังบวรในชุมชน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานเชื่อมประสานพลังบวร เช่น พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม สมทบชุดโครงการ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม หรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอื่น ๆ เป็นต้น โดยมีกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานสนับสนุน	/		

หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน	แผนย่อยที่		
		๑	๒	๓
๕.๓ ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน)	สนับสนุนงานวิชาการอันเป็นระบบการจัดการความรู้ ในภาพกว้าง เพื่อเสริมหนุนกระบวนการขับเคลื่อน การพัฒนาคุณธรรม และเสริมศักยภาพวิทยากรแกนนำ เพื่อการส่งเสริมคุณธรรม ทั้งการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการเผยแพร่ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ร่วมกับเครือข่ายทางสังคม ที่สะท้อนให้เห็นตัวแบบ ครอบครัวคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม อำเภอคุณธรรม และจังหวัดคุณธรรม			/
๖. กระทรวงมหาดไทย				
๖.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย	กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณ งบบริหารจังหวัดและ กลุ่มจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม โดย ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมบูรณาการแผนพัฒนา จังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด	/		
๖.๒ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	(๑) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท ในการเชื่อมประสานพลังบวร โดยมีสถาบันศาสนา เป็นศูนย์กลางชุมชน และจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม เช่น สมทบชุดโครงการ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรมต้นแบบ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอื่น ๆ เป็นต้น	/		
	(๒) เชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็น เศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง (SEP) จากชุดโครงการวิจัยเรื่องการ ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย สู่ระบบการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (สท.-อปท.) (Local Performance Assessment; LPA) ประจำปี โดยมีสำนักงานการวิจัย แห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สนับสนุนงบประมาณการวิจัย และพัฒนา		/	

หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน	แผนย่อยที่		
		๑	๒	๓
	(๓) สนับสนุนและร่วมรับผิดชอบโครงการ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรคุณธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่		/	
๗. กระทรวงศึกษาธิการ				
๗.๓ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามให้สถานศึกษาและหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแล เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดทำและดำเนินการโครงการย่อยตามบริบทและสภาพแวดล้อมของชุดโครงการที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมอื่น ๆ โดยมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นโครงการย่อยเหล่านี้ภายในจังหวัด			/
๗.๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๗.๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๗.๔ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา		(๒) กำหนดให้สถานศึกษาของหน่วยงานทุกภาคส่วน (โดยเฉพาะภาครัฐ) สะท้อนกระบวนการและผลการจัดการศึกษา ที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา		
๘. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	เชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ จากผลการวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) กับหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศไทยสู่ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)		/	
๙. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับสื่อทุกรูปแบบ กำหนดให้มีจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศ ทั้งสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ และสื่อโฆษณาทุกรูปแบบ ด้วยการนำเสนอตัวอย่างการมีคุณธรรม และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ รวมทั้งการเห็นคุณค่า การแสดงออกในการมีคุณธรรม โดยมีคณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น	/		

หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน	แผนย่อยที่		
		๑	๒	๓
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	(๑) จัดทำมาตรการ/แนวทางพัฒนา ส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐปฏิบัติราชการบนพื้นฐานของหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม โดยนำแนวทางดังกล่าว เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายองค์กรภาครัฐให้เกิดการยกระดับการดำเนินงานชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม อย่างเป็นรูปธรรม		/	
	(๒) ขยายบทบาทของ “สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ” โดยสนับสนุนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ให้เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับสำนัก/กอง ตามกฎหมาย สังกัดกรมการศาสนา รวมทั้งจัดสรรอัตรากำลังเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ตลอดจนงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงาน ก.พ.		/	
๑๑. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	(๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) และขยายบทบาทการดำเนินงานของ ศปท. ให้เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กรคุณธรรมในภาครัฐ		/	
	(๒) จัดทำและดำเนินโครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต		/	
	(๓) ขยายบทบาทของ “สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ” โดยสนับสนุนโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการให้เป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับสำนัก/กองตามกฎหมาย สังกัดกรมการศาสนา รวมทั้งจัดสรรอัตรากำลังเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ตลอดจนงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงาน ก.พ.		/	

หน่วยงานรับผิดชอบ	แนวทางการดำเนินงาน	แผนย่อยที่		
		๑	๒	๓
๑๒. คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	(๑) คณะอนุกรรมการด้านการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นภาพรวม การดำเนินโครงการของแผนย่อยที่ ๑ - ๓	/	/	/
	(๒) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นภาพรวมการดำเนินโครงการของแผนย่อยที่ ๓			/
	(๓) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น ในการดำเนินงานจัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศ ทั้งสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ และสื่อโฆษณาทุกรูปแบบ ด้วยการนำเสนอตัวอย่างการมีคุณธรรม และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ รวมทั้งการเห็นคุณค่าการแสดงออกในการมีคุณธรรม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก	/		
	(๔) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอและจังหวัดคุณธรรม ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด และระดับกระทรวง เพื่อเป็นข้อมูลนำเข้าในการประเมินชุมชน องค์กร หน่วยงานและจังหวัดคุณธรรม เป็นการสรุปภาพรวมการดำเนินการแผนย่อยที่ ๑	/		
	(๕) คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม (ระดับกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินงาน เสนอแนะและให้ความเห็นโครงการในแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง ของหน่วยงานในสังกัด/ในพื้นที่จังหวัด	/	/	/
๑๓. หน่วยงานด้านสื่อสารมวลชน ทุกภาคส่วน	มีบทบาทสำคัญในการขยายผล และเผยแพร่ข้อมูล สถานการณ์การทำความดี หรือคนดีในทุกรูปแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำความดีและเอื้ออำนวยต่อการสร้างระบบนิเวศน์ทางสังคม ที่จะสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรม	/		

หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ที่กล่าวข้างต้น รวมทั้งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการคณะต่าง ๆ เป็นกลไกสำคัญมีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ ดังที่แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างกลไกการขับเคลื่อนและการติดตามผลการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการฯ ตามแผนภาพที่ ๖

โดยสรุป แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ เป็นกลไกขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ ร่วมกับภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน โดยดำเนินกิจกรรมที่ต้องดำเนินการที่เป็นมาตรการหรือนโยบาย และการดำเนินโครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ด้วยการติดตามและประเมินผลจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและภาคีเครือข่ายหน่วยงานทุกภาคส่วน และผ่านระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้บรรลุเป้าหมาย พร้อมกับบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดั่งงาม เป็นหลักนำทางและหลักคิดในการดำรงชีวิตและการพัฒนาให้ปรากฏชัดเป็นรูปธรรมในสังคมไทย

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ โดยกลไกคณะอนุกรรมการระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

ระบบ eMENSQR

- นำแผนปฏิบัติการฯ เข้าระบบ
- รายงานผลสัมฤทธิ์ฯ ประจำปี

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

กำหนดนโยบาย/กำกับติดตาม/ให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานทุกภาคส่วน

ทบทวน/สรุปปัญหาอุปสรรค/รายงานผลการดำเนินงาน

สำนักขานเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (กรมการศาสนา)

คณะอนุกรรมการระดับนโยบาย

กรมการศาสนาและศูนย์คุณธรรม (ฝ่ายเลขานุการฯ)

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการประเมินชุมชนองค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนย่อยที่ ๑

แผนย่อยที่ ๒

แผนย่อยที่ ๓

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด

คณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงการท่องเที่ยว

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(องค์กรอิสระ องค์กรภาครัฐ เอกชน ฯลฯ)

คณะกรรมการ/คณะทำงานที่หน่วยงานจัดตั้งขึ้น

กำกับติดตาม/ให้ข้อเสนอแนะ

รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการฯ

หน่วยงานในสังกัด

- จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- นำโครงการรณรงค์ในแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรายงานผลตามตัวชี้วัดของแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง
- รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ และรายงานผลการดำเนินโครงการในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSQR)

ภาคผนวก ก

ชุดโครงการและรายละเอียดโครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการ

โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนย่อยที่ ๑ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

- ตัวชี้วัดที่ ๑** ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)
ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น
- ตัวชี้วัดที่ ๒** จำนวนเครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น
ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	จ.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	จ.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	จ.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ สร้างเติบโตและสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี														
(๑.๑) ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่														
การทำงานบูรณาการที่ศรวิทย์ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการจัดกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์และแสดงออกถึงการมีคุณธรรมของบุคลากรและครอบครัว	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินกิจกรรมบนฐานวิถีชีวิตใหม่ผ่านสื่อที่มีมิติของหน่วยงาน	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และสร้างสุขภาพทางใจให้แก่บุคลากรและครอบครัวในสังกัด	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน						การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน เครือข่าย และกิจกรรมแสดงออกถึงการมีคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
										ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงในปีถัดไป	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
(๑.๒) ชุดโครงการพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม														
หน่วยงานส่วนภูมิภาค (กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน ชุมชน และองค์กร ทุกอำเภอ ทุกจังหวัด)														
การจัดทำฐานข้อมูลยกระดับกลุ่มเก่า ขยายกลุ่มใหม่ ชุมชน คุณธรรมสร้างความเข้าใจ/ประกาศ/เจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง	๗/๑๐	๖	๐	ส.ป.ว.	การส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย/ถอดบทเรียนองค์กรความรู้	๗/๑๐	๖	๐	ส.ป.ว.	งานสมัชชา/ตลาดนัดคุณธรรม/นวัตกรรมวัฒนธรรมชุมชน ยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล ชุมชน คุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	ส.ป.ว.

ต้นป่า					กลางป่า					ปลายป่า				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
การสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำเพื่อเป็นต้นแบบและขยายผล	๗/๑๐	๖	๐	สป.วธ.	การส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ 6 องค์กร การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สป.วธ.	การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในกิจกรรมตามที่ได้ไป	๗/๑๐	๖	๐	สป.วธ.
โครงการย่อย ๑ คนศิริสุพรรณ ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร จังหวัดสุพรรณบุรี														
การเตรียมการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.สุพรรณบุรี	ส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมที่อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดโครงการจังหวัดสุพรรณบุรี	๗/๑๐	๓	๑๐๐,๐๐๐	สวจ.สุพรรณบุรี	การจัดงานสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓	N/A	ศูนย์คุณธรรม สวจ.สุพรรณบุรี
โครงการย่อย ๒ การขับเคลื่อนชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดนครศรีธรรมราช														
ฐานข้อมูล ยกระดับกลุ่มเก่า ขยายกลุ่มใหม่	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.นครศรีธรรมราช	ส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมที่อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดโครงการจังหวัดนครศรีธรรมราช	๗/๑๐	๓	๒๓๐,๐๐๐	สวจ.นครศรีธรรมราช	งานสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓	N/A	ศูนย์คุณธรรม สวจ.นครศรีธรรมราช
โครงการย่อย ๓ ส่งเสริม ยกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม														
ฐานข้อมูล ยกระดับกลุ่มเก่า ขยายกลุ่มใหม่	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.นครพนม	ส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมที่อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดโครงการจังหวัดนครพนม	๗/๑๐	๓	๑๒๐,๐๐๐	สวจ.นครพนม	งานสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓	N/A	ศูนย์คุณธรรม สวจ.นครพนม
โครงการย่อย ๔ วัคซีนคุณธรรม นำสุรินทร์รุ่งเรือง														
ฐานข้อมูล ยกระดับกลุ่มเก่า ขยายกลุ่มใหม่	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.สุรินทร์	ส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมที่อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดโครงการจังหวัดสุรินทร์	๗/๑๐	๓	๑๒๐,๐๐๐	สวจ.สุรินทร์	งานสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓	N/A	ศูนย์คุณธรรม สวจ.สุรินทร์
โครงการย่อย ๕ ส่งเสริม ยกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง														
ฐานข้อมูล ยกระดับกลุ่มเก่า ขยายกลุ่มใหม่	๗/๑๐	๓	๖๐๐,๐๐๐	สวจ.สกลนคร	ส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมที่อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดโครงการจังหวัดสกลนคร	๗/๑๐	๓	๗๕๐,๐๐๐	สวจ.สกลนคร	งานสมัชชาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓	๒,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์คุณธรรม สวจ.สกลนคร
โครงการย่อย ๖ ส่งเสริม ยกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง														
ฐานข้อมูล ยกระดับกลุ่มเก่า ขยายกลุ่มใหม่	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.น่าน	การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย กอศบพ.เวียนองค์ความรู	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.น่าน	การถอดบทเรียนและบูรณาการร่วมกับงานต่าง ๆ ภายในจังหวัด	๗/๑๐	๖	N/A	ศูนย์คุณธรรม สวจ.น่าน

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๗ ส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดกระบี่														
ทบทวนลักษณะข้อปฏิบัติหลักขององค์กร/หน่วยงานคุณธรรมในจังหวัด	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.กระบี่	การขับเคลื่อนแผนส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด และสร้างความเข้มแข็งของบรรพชน เพื่อความมั่นคงที่ยั่งยืนของชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรม นำธรรมาภิบาลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สวจ.กระบี่	รักษาสืบสานวิถีถิ่น วิถีไทย และวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กรชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.กระบี่
โครงการย่อย ๘ เสริมสร้างชุมชนคุณธรรมนำคุณภาพชีวิต														
ระดับความสำเร็จของการเป็นชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตรัง	กิจกรรมทางวัฒนธรรมสืบสาน รักษา ต่อยอด ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๓	๑,๘๐๐,๐๐๐	สวจ.ตรัง	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติชุมชน บุคคลคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๓,๖	๐	สวจ.ตรัง
ฐานข้อมูลชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๓	๒๔๐,๐๐๐	สวจ.ตรัง						กิจกรรมประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานชุมชนคุณธรรม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๗/๑๐	๓,๖	๐	สวจ.ตรัง
จัดทำข้อตกลงประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของชุมชน	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตรัง						การประเมินผลเพื่อการพัฒนาในวงรอบถัดไป	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตรัง
โครงการย่อย ๘ ส่งเสริมและพัฒนา ชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา														
การทบทวนตนเองในกลุ่มเก่า	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา	ส่งเสริมและพัฒนาชุมชนคุณธรรมนำธรรมาภิบาลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร	๗/๑๐	๓	๓๐๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา	การประเมินชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	๓๗.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	๓๗.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	๓๗.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง	๗/๕๐	๓	๕๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา						การคัดเลือกชุมชน ออัคร และอำเภอคุณธรรมต้นแบบที่โดดเด่น และการคัดเลือกบุคคลคุณธรรมดีเด่น	๗/๕๐	๓	๒๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา
										การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ชุมชน ออัคร อำเภอ คุณธรรม	๗/๕๐	๓	๒๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา
โครงการย่อย ๑๐ สนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับ ชุมชน ออัคร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร จังหวัดสุโขทัย														
การทบทวนตนเองและการยกระดับ (ชุมชน ออัคร อำเภอ) ในกลุ่มท่า	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.สุโขทัย	การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย	๗/๕๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สวจ.สุโขทัย	การบูรณาการร่วมกับงานกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของจังหวัด	๗/๕๐	๓,๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	สวจ.สุโขทัย
การเพิ่มขึ้นของเครือข่ายชุมชน ออัคร และอำเภอคุณธรรม	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.สุโขทัย										
โครงการย่อย ๑๑ ชุมชน ออัคร อำเภอ จังหวัด คุณธรรมต้นแบบตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง														
ฐานข้อมูล ชุมชน ออัคร อำเภอ คุณธรรม	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ปทุมธานี	กิจกรรมสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชน ออัคร อำเภอ คุณธรรม	๗/๕๐	๓	N/A	สวจ.ปทุมธานี	การประกาศยกย่อง เชิดชูเกียรติ ชุมชน ออัคร อำเภอคุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ปทุมธานี
จัดทำข้อตกลง ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกับ ชุมชน ออัคร อำเภอ จังหวัด	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ปทุมธานี						กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานชุมชน ออัคร อำเภอคุณธรรมต้นแบบ ผ่านสื่อมีเดีย	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ปทุมธานี
พัฒนาศักยภาพ ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๖	N/A	สวจ.ปทุมธานี						การประเมินผลเพื่อการพัฒนาในวาระต่อไป	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ปทุมธานี

ลพบุรี					กลางป่า					ปลายป่า							
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ			
โครงการย่อย ๑๒ ส่งเสริมอนุรักษ์ พัฒนา สืบสานมรดกความดี ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง																	
ฐานข้อมูล/การทบทวนข้อมูล	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์	ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรมยึดสืบสองคลองสิบสี่และ การพัฒนาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม (มรดกความดี)	๗/๑๐	๓	๒,๒๕๐,๐๐๐	สวจ.กาฬสินธุ์	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์	
การพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพคน ชุมชน องค์กร คุณธรรม	๗/๑๐	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐		สวจ.กาฬสินธุ์	กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย ตลอดทเวือนและองค์ความรู้	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์	งานสนธิชาและศกาศนิตคุณธรรม	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์
การยกระดับชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรม	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์						มทพรมศิลปะการแสดงทางวัฒนธรรม และการแสดงพื้นบ้าน ประกอบด้วย ศิลปะการแสดง การสาธิต จัดนิทรรศการ	๗/๑๐	๓	๑,๕๐๐,๐๐๐		สวจ.กาฬสินธุ์	
											กิจกรรมประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผลงาน ชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรม ต้นแบบ ผ่านสื่อมวลชนวิทย และเผยแพร่ทางระบบ อินเทอร์เน็ต	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์	
											การประเมินผลเพื่อการพัฒนา	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.กาฬสินธุ์	
โครงการย่อย ๑๓ การขับเคลื่อน ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรมต้นแบบตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)																	
ฐานข้อมูล ชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรม	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐		สวจ.ขอนแก่น	กิจกรรมลงพื้นที่ ถ่ายทอดองค์ความรู้แนวทางการขับเคลื่อน ชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรมต้นแบบตามแผนปฏิบัติการ	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สวจ.ขอนแก่น	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ชุมชน อำเภอ คุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.ขอนแก่น	

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
การประชุมเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๗/๑๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	ส.ป.ว.										
โครงการย่อย ๓ องค์การคุณธรรมต้นแบบ กระทรวงสาธารณสุข														
การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๗/๑๐	๖	๐	ส.อ.	ดำเนินกิจกรรมตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ	๗/๑๐	๖	N/A	ส.อ.	ถอดบทเรียนการดำเนินการองค์การคุณธรรมต้นแบบฯ	๗/๑๐	๖	๐	ส.อ.
ประชุมชี้แจงตัวชี้วัด	๗/๑๐	๖	N/A	ส.อ.						มอบรางวัลด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	ส.อ.
โครงการย่อย ๔ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดย กระทรวงการต่างประเทศ														
การพัฒนาและยกระดับองค์การคุณธรรม	๖/๑๐	๓	๔,๘๐๐	ศ.ป.ท.ก.	การกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาและยกระดับองค์การคุณธรรมและการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๑๐	๓	N/A	ศ.ป.ท.ก.	การประกาศยกย่องเชิดชูบุคลากรและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๑๐	๓	๑๕,๘๐๐	ศ.ป.ท.ก.
การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๑๐	๓	๔,๘๐๐	ศ.ป.ท.ก.										
โครงการย่อย ๕ การส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรม โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธ.ท.)														
ปรับปรุงกฎเกณฑ์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๖	๐	ธ.ท.	สร้างบุคลากรให้เป็นจิตอาสาและมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๖	๐	ธ.ท.	กิจกรรมประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้พนักงานตระหนักถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม และเผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ	๗/๑๐	๖	๐	ธ.ท.
การสร้างและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๓	๖๐,๐๐๐	ธ.ท.	กิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๓	๓,๐๐๐,๐๐๐	ธ.ท.					

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑๒ สทศ. สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามพระราชปณิธาน เพื่อนำคุณธรรมสู่สังคมไทย โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
สทศ. สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามพระราชปณิธาน เพื่อนำคุณธรรมสู่สังคมไทย	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สทศ.	สทศ. สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามพระราชปณิธาน เพื่อนำคุณธรรมสู่สังคมไทย	๗/๑๐	๓	N/A	สทศ.	สทศ. สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามพระราชปณิธาน เพื่อนำคุณธรรมสู่สังคมไทย	๗/๑๐	๓	N/A	สทศ.
กิจกรรมร่วมกันสร้างประมวลจริยธรรมของ สทศ.	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	กิจกรรมสร้างข้อตกลงทางจริยธรรมร่วมกันของ สทศ.	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	กิจกรรม สทศ. ปีนน้ำใจสู่สังคม	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
กิจกรรมสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.						กิจกรรมจริยธรรมนำสุขสู่ สทศ.	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
โครงการย่อย ๑๓ สทศ. สร้างกลไกจิตอาสา กตัญญู ร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
บุคลากร สทศ. ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	จัดกิจกรรมจิตอาสา	๗/๑๐	๓	๘,๐๐๐	สทศ.	ประเมินผลโครงการ และถอดบทเรียน	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ กำหนดแนวปฏิบัติ หลักกิจกรรมจิตอาสา และความกตัญญู	๗/๑๐	๓	๕,๐๐๐	สทศ.	จัดกิจกรรมระดมถึงคุณงามความดีรองผู้ทรงคุณวุฒิขององค์กร	๗/๑๐	๓	๒,๐๐๐	สทศ.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดองค์ความรู้	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
ประสานงานเครือข่ายจิตอาสา	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.										
ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนและกำกับติดตามการปฏิบัติตามกิจกรรม	๗/๑๐	๓	๒,๐๐๐	สทศ.										
โครงการย่อย ๑๔ ธนาคารออมสินเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม														
โครงการธนาคารออมสินเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	๗/๑๐	๓	N/A	ธ.ออมสิน	โครงการธนาคารออมสินเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	๗/๑๐	๓	N/A	ธ.ออมสิน	โครงการเสริมสร้างความรู้และความเข้มแข็งทางการเงิน	๗/๑๐	๓	N/A	ธ.ออมสิน

สิ้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
จัดกิจกรรม ไร่เรียน วิถีพอเพียง/ไร่เรียน ศสค. (สามปี ๓๓๓.)				ธ.อมสิน	จัดทำสื่อสารคดีเพื่อสร้าง ค่านิยม จัดสำนักที่ดี ในกลุ่มเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป				ธ.อมสิน	การให้ความรู้ทางการเงิน ออนไลน์ (FL Online)				ธ.อมสิน
จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ผู้พิการ				ธ.อมสิน						โครงการความร่วมมือ พัฒนาระบบการให้ความรู้ ทางการเงิน (SBFC)				ธ.อมสิน
จัดกิจกรรมรอบวันธนาคาร (บ ว ร)				ธ.อมสิน										
จัดกิจกรรมตามนโยบาย CSR ของธนาคาร				ธ.อมสิน										
กิจกรรมฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (การจัดการน้ำในชุมชน)				ธ.อมสิน										
โครงการย่อย ๑๕ โครงการสถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ														
จัดสรรงบประมาณ ให้สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด และสำนักงาน ศึกษาธิการภาค เพื่อขับเคลื่อน โครงการ สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๑,๕๕๐,๐๐๐	ศธ.	จัดดูแลข่าวโครงการ สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๕๖,๓๐๐	ศธ.	จัดงานประกาศผล และจัดพิธีมอบโล่ และเกียรติบัตร สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๕๐๒,๐๐๐	ศธ.
จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสถานศึกษา คุณธรรม กระทรวง ศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๑,๖๖๕,๐๐๐	ศธ.	การประกวดสถานศึกษา คุณธรรม กระทรวง ศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๑,๒๐๓,๕๐๐	ศธ.	จัดเสวนาถอดบทเรียน โครงการสถานศึกษา คุณธรรมกระทรวง ศึกษาธิการ สรุปผล การดำเนินงานโครงการ และจัดทำแผนรายงาน ผลการดำเนินงาน	๗/๑๐	๓	๑๘๖,๖๐๐	ศธ.
					การจัดอบรมการพัฒนา สื่อโครงการสถานศึกษา คุณธรรม กระทรวง ศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๔๐๗,๑๐๐	ศธ.					

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑๒ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาอุดรธานีข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัยของหน่วยงานจัดการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาการศึกษาทุกระดับ														
การวิเคราะห์และออกแบบการจัดทำระบบบัญชีข้อมูล				สกศ.	นำขึ้นสู่ข้อมูล metadata เข้าสู่ระบบบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน				สกศ.	ขยายผลการนำข้อมูลกับหน่วยงานจัดการศึกษา				สกศ.
กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๗/๑๐	๓	๒,๕๖๘,๐๐๐	สกศ.	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.
กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๒,๕๖๘,๐๐๐	สกศ.	กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.	กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.
จัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สกศ.	จัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.	จัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.
จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อจัดทำกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สกศ.	จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อจัดทำกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.	จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อจัดทำกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาชุดฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๑๐	๓	๐	สกศ.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือน	๑พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	๑พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	๑พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑๗ ส่งเสริมและพัฒนาจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา														
พัฒนาบทเรียนจรรยาบรรณวิชาชีพออนไลน์	๗/๑๐	๖		๐ ครูสุภา ศธ.	ส่งเสริมและพัฒนาจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา	๗/๑๐	๓	๒,๐๐๐,๐๐๐	ครูสุภา ศธ.	กิจกรรมประชาสัมพันธ์และแพร่ผลงานสื่อในรูปแบบต่างๆ	๗/๑๐	๖		๐ ครูสุภา ศธ.
ผลิตสื่อส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ	๗/๑๐	๖		๐ ครูสุภา ศธ.	ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	๗/๑๐	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	ครูสุภา ศธ.	ต้นแบบผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาและนักศึกษาครูที่ผ่านการพัฒนาด้านจรรยาบรรณเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์	๗/๑๐	๖		๐ ครูสุภา ศธ.
สร้างเครือข่ายสถาบันผลิตครูและสถานศึกษามีกประสบการณ์วิชาชีพ	๗/๑๐	๖		๐ ครูสุภา ศธ.		๗/๑๐	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	ครูสุภา ศธ.		๗/๑๐	๖		๐ ครูสุภา ศธ.
โครงการย่อย ๑๘ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.														
การพัฒนาวัฒนธรรมสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก	๗/๑๐	๓	๒๕,๓๕๖,๖๐๐	สพฐ.	การเสริมสร้างคุณธรรมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา	๗/๑๐	๓	๑๐๖,๑๐๘,๘๖๐	สพฐ.	การสร้างคนดีให้บ้านเมือง	๗/๑๐	๓	๒๐๗,๓๕๖,๕๖๐	สพฐ.
					การพัฒนากระบวนทัศน์คุณธรรมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	๗/๑๐	๓	๙,๑๒๗,๘๐๐	สพฐ.	การสร้างวัฒนธรรมเข้มแข็งให้โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	๗/๑๐	๓	๘๕,๖๘๓,๒๖๐	สพฐ.
โครงการย่อย ๑๙ ครอบครัวยุติอาชญา MWIT														
กำหนดวิสัยทัศน์/รายละเอียดโครงการร่วมกับระหว่างโรงเรียนและเครือข่ายผู้ปกครอง	๗/๑๐	๖		๐ รร.มหิตล วิทยานุสรณ์	สร้างแกนนำจิตอาสาจากเครือข่ายผู้ปกครองครูและนักเรียนที่เป็นแกนนำจิตอาสา	๗/๑๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	รร.มหิตล วิทยานุสรณ์	รายงานการจัดกิจกรรมพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อเป็นบทเรียนนำไปพัฒนางานในครั้งต่อไป	๗/๑๐	๖		๐ รร.มหิตล วิทยานุสรณ์
พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการเตรียมพร้อมและสร้างความเข้าใจ	๗/๑๐	๖		๐ รร.มหิตล วิทยานุสรณ์	กิจกรรมครอบครัวยุติอาชญา	๗/๑๐	๕	๒๐,๐๐๐	รร.มหิตล วิทยานุสรณ์	เผยแพร่การจัดกิจกรรมโดยสะท้อนมุมมองเกี่ยวกับความรู้สึกและสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมของผู้ปฏิบัติกิจกรรมและผู้ที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมนั้น	๗/๑๐	๖		๐ รร.มหิตล วิทยานุสรณ์
					กิจกรรมค่ายบำเพ็ญประโยชน์	๗/๑๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	รร.มหิตล วิทยานุสรณ์					

ลุ่มน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๑.๓) ชุดโครงการพิพิธภัณฑ์ในมิติด้านคุณธรรม														
การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้/สถานที่/พิพิธภัณฑ์ในมิติด้านคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งเรียนรู้/สถานที่/พิพิธภัณฑ์ในมิติด้านคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	งานกิจกรรม/เทศกาลสร้างสรรค์ สืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างความเข้าใจ/ประกาศเจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	ขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีคุณธรรม					การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในเชิงปริมาณถัดไป	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
โครงการย่อย ๑ การฟื้นฟูอนุรักษ์ พัฒนา สืบสานความรู้ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชน (ภม.ชุมพรพรหมราชาพิริวี)														
การทำ MOU ฐานข้อมูล และพัฒนาสื่อ	๗/๑๐	๖		○ สวจ.ชุมพร	การส่งเสริมคุณธรรม (ชุมพรพรหมราชาพิริวี)	๗/๑๐	๓	๓๕,๐๐๐	สวจ.ชุมพร	การประชาสัมพันธ์ แสดงผลงาน และทบทวนเพื่อพัฒนา	๗/๑๐	๖		○ สวจ.ชุมพร
โครงการย่อย ๒ การสืบสานต่อยอดนครแห่งอารยธรรม														
ขับเคลื่อนมรดกธรรมมรดกโลก	๗/๑๐	๓	๕,๕๐๐,๐๐๐	สวจ. นครศรีธรรมราช	สร้างคนสร้างศิลป์ถิ่นนคร : เด็กเมืองคอนรักษ์คนศรีไทย	๗/๑๐	๓	๒,๐๐๐,๐๐๐	สวจ. นครศรีธรรมราช	เทศกาลสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเมืองนคร	๗/๑๐	๓	๓,๕๐๐,๐๐๐	สวจ. นครศรีธรรมราช

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม
(๒.๑) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูบุคคลด้านการส่งเสริมคุณธรรม

การจัดทำฐานข้อมูลบุคคลที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ รณรงค์การยกย่องบุคคลที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคลที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างความเข้าใจ/ประกาศเจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน						การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในเชิงปริมาณถัดไป	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน

ต้นป่า					กลางป่า					ปลายป่า				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๒.๒) ชุดโครงการค้นพบ/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม														
การจัดทำฐานข้อมูลชุมชนองค์กร อำเภอ จังหวัด ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ วรรค์การยกย่องชุมชน องค์กรอำเภอ จังหวัดที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ชุมชน องค์กรอำเภอ จังหวัด ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างความเข้าใจ/ประชาสัมพันธ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน						การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในปีงบประมาณถัดไป	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน - วัด/ศาสนสถาน - โรงเรียน/ราชการ)														
ชุดโครงการส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน - วัด/ศาสนสถาน - โรงเรียน/ราชการ)														
การจัดทำฐานข้อมูลนักบวชในศาสนา ศาสนสถานส่งเสริมคุณธรรม เครือข่ายคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย/ถอดบทเรียนองค์ความรู้	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	ศูนย์กลางชุมชนคุณธรรมร่วมสร้างสังคมคุณธรรมขับเคลื่อนผ่านพลังบวร	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างและพัฒนานักบวชในศาสนาเพื่อเป็นต้นแบบและขยายผล	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการอบรมนักบวชในศาสนา	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ นักบวชในศาสนาและศาสนสถานคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
					การพัฒนาศาสนสถานต้นแบบตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การถอดบทเรียนการประเมินและทบทวนผลการดำเนินงาน	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
					การพัฒนาเครือข่ายพลังบวร (บ้าน วัด-โบสถ์-มัสยิด โรงเรียน)	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	เพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในปีงบประมาณถัดไป				

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ลพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ลพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ลพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
จัดสรรเงินอุดหนุน ในส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค				กรมการศาสนา										
โครงการย่อย ๓ สร้างการรับรู้ความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างศาสนา โดย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม														
สร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างศาสนา	๓/๑๐	๒	๐	สง.ระยอง	กิจกรรมดำเนินการร่วมกัน ระหว่างศาสนา	๓/๑๐	๓	๒๕๐,๐๐๐	สง.ระยอง	ประเมินและทบทวน ผลการดำเนินการ	๓/๑๐	๒	๐	สง.ระยอง

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาขีดความสามารถของชุมชน อองค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ผู้การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม														
ชุดโครงการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน อองค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ผู้การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม														
กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน ชุมชน และองค์กร ของแต่ละอำเภอในจังหวัดต่าง ๆ														
การจัดทำฐานข้อมูล ชุมชน อองค์กร อำเภอ ที่สร้างผลิตภัณฑ์คุณธรรม เช่น ชุมชนคุณธรรม บวรออนทัวร์ และ ห้องเที่ยวชุมชนอวิถี ไฟฟ้าพร้อมในทุกวิถี	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด	การเปิดเวทีให้วิทยากร แกนนำศึกษานิทรรศการ ในการสนับสนุน ส่งเสริม ในระดับต่าง ๆ	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในงานสมัชชา/ตลาดนัด คุณธรรม/นทกรรม วัฒนธรรมชุมชน โดย บูรณาการกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด
การประชุมทบทวนตนเอง ผ่านการถอดบทเรียน คัดเลือกชุมชนคุณธรรม ร่วมเป็นเครือข่าย ขึ้นเครือข่ายชุมชนที่สร้าง ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม อย่างมีคุณธรรม	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด	การส่งเสริมและสนับสนุน การยกระดับกิจกรรม และผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม ที่ส่งเสริมคุณธรรม ของเครือข่าย	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด	การประกาศยกย่อง เชิดชูเกียรติ บุคคล ชุมชน อองค์กร อำเภอ ที่สร้างผลิตภัณฑ์ วัฒนธรรมอย่างมีคุณธรรม ต้นแบบ	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด
การสร้างความเข้าใจ/ ประกาศเจตนารมณ์/ จัดทำข้อตกลง MOU การสร้างและพัฒนา วิทยากรแกนนำ เพื่อเป็น ต้นแบบและขยายผล	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด	การส่งเสริมและสนับสนุน การประชาสัมพันธ์ องค์กร การยกระดับ ชุมชน องค์กร อำเภอ ที่สร้าง ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม อย่างมีคุณธรรม	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด	การประเมินและทบทวน ผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงพัฒนา ในถึงงบประมาณถัดไป	๓/๑๐	๒	๐	๓๖ จังหวัด

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑ ส่งเสริม ชกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม นำอนาถาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชียงราย : จังหวัดคุณธรรมตามศาสตร์พระราชา ดำเนินแม่ฟ้าหลวง														
การยกระดับการขับเคลื่อนงานของชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สวจ.เชียงราย	การส่งเสริมและพัฒนาชุมชนคุณธรรมท่องเที่ยวเชิงวิถีวัฒนธรรม	๗/๑๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	สวจ.เชียงราย	การส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย	๗/๑๐	๓	๓๐๐,๐๐๐	สวจ.เชียงราย
โครงการย่อย ๒ บุคคลคุณธรรม นำพลังทางสังคม														
ทุนทางวัฒนธรรม (พลังทางสังคม)	๗/๑๐	๖		สวจ.เพชรบูรณ์	การสืบสาน ส่งเสริม และต่อยอดกิจกรรมผู้ผลิตสินค้าวัฒนธรรม	๗/๑๐	๓	๘๐,๐๐๐	สวจ.เพชรบูรณ์	การตลาด/การประชาสัมพันธ์และการยกย่องเชิดชูเกียรติ	๗/๑๐	๓	๘๐,๐๐๐	สวจ.เพชรบูรณ์
โครงการย่อย ๓ การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดชุมชนคุณธรรมต้นแบบ เชี่ยวชุมชน ยอวิถี จังหวัดตาก														
จัดทำฐานข้อมูลวัฒนธรรมของชุมชน	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตาก	การพัฒนาผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมของชุมชน	๗/๑๐	๓	๒๔๐,๐๐๐	สวจ.ตาก	จัดตลาดนัดพอเพียงผู้คุณธรรม	๗/๑๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สวจ.ตาก
พัฒนาศักยภาพชุมชนคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๓	๑๒๐,๐๐๐	สวจ.ตาก						สอดแทรก บูรณาการร่วมกับงานต่าง ๆ ภายในจังหวัด และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ	๗/๑๐	๓,๖	๐	สวจ.ตาก
โครงการย่อย ๔ ส่งเสริม ชกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง														
ประชุมพบพวณและสร้างการรับรู้ของชุมชนคุณธรรมจำนวน ๑๖ ชุมชน	๗/๑๐	๓	๗๐,๐๐๐	สวจ.สมุทรสงคราม	การสนับสนุนกิจกรรมให้กับชุมชนต่าง ๆ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	๗/๑๐	๓	๓๐,๐๐๐	สวจ.สมุทรสงคราม	นทกรรมวัฒนธรรมชุมชน โดยบูรณาการกับงานเทศกาลประจำปีหรือจัดขึ้นเป็นการเฉพาะและบูรณาการกับภาคีทุกภาคส่วนในจังหวัด	๗/๑๐	๓,๖	๐	สวจ.สมุทรสงคราม

แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติและวิกฤติโรคอุบัติใหม่

(๔.๑) จุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

การจัดทำฐานข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	กิจกรรมส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกหน่วยงาน	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การถอดบทเรียน การประเมินผลและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาในปีงบประมาณถัดไป	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
---	------	---	---	--------------------	---	------	---	---	--------------------	--	------	---	---	--------------------

โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

- ตัวชี้วัดที่ ๑** จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)
 ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕
- ตัวชี้วัดที่ ๒** จำนวนเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น
 ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖ มีจำนวนองค์กรเครือข่ายที่มีการพัฒนาระบบ เป็นค่าตั้งต้น
- ตัวชี้วัดที่ ๓** จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น
 ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ตพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ตพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ตพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ เสริมกับคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงชีวิตโดยนำโครงการมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย														
ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย														
การพัฒนาระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ให้เป็นเครื่องมือ หรือระบบแพลตฟอร์มในการนำเข้าข้อมูลการบันทึกการทำความดีของบุคคล	๗/๑๐	๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	สป. พม./ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง										

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง														
(๒.๑) ชุดโครงการพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่														
การจัดวางระบบเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและเป็นช่องทางในการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินงานขององค์กร และนำเสนอความคิดเห็นเพื่อการพัฒนา	๖/๒๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การสะท้อนข้อมูลผลการดำเนินงาน การส่งเสริมคุณธรรมเพื่อการเตือนสติ และกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานและเครือข่ายเห็นความสำคัญ	๖/๒๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การสร้างเครือข่ายคุณธรรมภายในหน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อส่งเสริมคุณธรรมตามเจตนารมณ์ขององค์กร	๖/๒๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
การประกาศนโยบายหรือวางแนวปฏิบัติในการสร้างวินัยให้บุคลากรดำเนินการตามแผนงานขององค์กรและส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงานภาครัฐ	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงพฤติกรรมด้านจริยธรรมสำหรับนำไปใช้กับระบบการบริหารงานบุคคล	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ระบบการเปิดเผยข้อมูลวินัยองค์กร และการสร้างเครือข่ายคุณธรรม	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสะท้อนข้อมูลผลการดำเนินการงานส่งเสริมคุณธรรม เพื่อการเตือนสติและกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานและเครือข่ายเห็นความสำคัญ	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การทบทวนกฎระเบียบของหน่วยงานเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การทบทวนผลการทำงานเพื่อการปรับปรุงในเชิงปริมาณถัดไป	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงพฤติกรรมด้านจริยธรรมสำหรับนำไปใช้กับระบบการบริหารงานบุคคล	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน						เครือข่ายจัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรม	๖/๒๕	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
โครงการย่อย ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต														
แผนการยกระดับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.) ด้านกำกับและนโยบายการดำเนินงานของต่อหน่วยงาน	๖/๒๕	๖		○ กท/กพร./ป.ป.ท./วธ.	การเสริมพลังบุคลากรหลักของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.)	๖/๒๕	๖		○ กท/กพร./ป.ป.ท./วธ.	การขยายเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.) ผู้ ชมรม/สมาคมศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.)	๖/๒๕	๖		○ กท/กพร./ป.ป.ท./วธ.
ฐานข้อมูลบุคลากรของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.)	๖/๒๕	๖		○ กท/ป.ป.ท./วธ.										

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๓.๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย														
กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน ชุมชน และองค์กร ทุกอำเภอ ทุกจังหวัด														
การจัดทำฐานข้อมูล กลุ่ม หน่วยงาน ภาคี เครือข่ายในการส่งเสริม คุณธรรม	๗/๕๐	๖		๐ มท./วธ./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและการนำ คุณธรรมที่เข้มแข็ง ของหน่วยงาน/ชุมชน มาแก้ปัญหาต่าง ๆ	๗/๕๐	๖		๐ มท./วธ./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและการนำ คุณธรรมที่เข้มแข็ง ของหน่วยงาน/ชุมชน มาแก้ปัญหาต่าง ๆ	๗/๕๐	๖		๐ มท./วธ./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
การจัดเวทีร่วมกำหนด เป้าหมายการส่งเสริม คุณธรรมของจังหวัด/ หน่วยงาน	๗/๕๐	๖		๐ มท./วธ./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง										
พัฒนาองค์ความรู้และ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับภาคี เครือข่าย	๗/๕๐	๖		๐ มท./วธ./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง										
โครงการย่อย ๑ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมพิษณุโลกให้บรรลุเป้าหมาย														
การจัดทำฐานข้อมูล กลุ่ม หน่วยงาน ภาคีเครือข่าย ในการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๕๐	๖		๐ สวจ.พิษณุโลก	สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและการส่งเสริม คุณธรรม	๗/๕๐	๓	๕๒๐,๐๐๐	สวจ.พิษณุโลก	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ	๗/๕๐	๓	๒๒๐,๐๐๐	สวจ.พิษณุโลก
การจัดเวทีร่วมกำหนด เป้าหมายการส่งเสริม คุณธรรมของจังหวัด/ หน่วยงาน	๗/๕๐	๖		๐ สวจ.พิษณุโลก										
พัฒนาองค์ความรู้และการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้กับภาคีเครือข่าย	๗/๕๐	๓	๒๒๕,๐๐๐	สวจ.พิษณุโลก										

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แผนยุทธศาสตร์พัฒนาที่ ๓ พัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่สืบสาน														
(๓.๓) ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่สืบสาน อย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผู้องค์กรคุณธรรม														
โครงการย่อย ๑ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคผู้องค์กรคุณธรรมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน														
กำหนดมาตรการส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ นำแนวทางการปฏิบัติราชการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคุณค่าหลักในการบริหารองค์กร	๖/๒๓	๖	๐	กพร.	เชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ จากผลการวิจัย ผู้ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๒๓	๖	๐	บ.ป.จ.	จัดทำแนวทางดำเนินการพัฒนาองค์กร ผู้การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ (PMQA ๔.๐-SEP Roadmap)		๖	๐	กพร.
					บูรณาการแนวทางการปฏิบัติราชการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผลงานการวิจัยร่วมกับเครื่องมือ/ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) ผู้การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแนวทางดำเนินการพัฒนาองค์กร ผู้การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ (PMQA ๔.๐-SEP Roadmap)		๓	๓,๐๐๐,๐๐๐	๒๕.	เวทีวิชาการประจำปี เพื่อนำเสนอผลการดำเนินการพัฒนาองค์กร ผู้การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ (PMQA ๔.๐-SEP Roadmap) ผู้องค์กรคุณธรรมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน		๓	N/A	กพร.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ฉ.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ฉ.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ฉ.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๓.๒) ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ทำงาน อย่างเป็นระบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คู่มือการคุณธรรม														
โครงการย่อย ๑ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคู่มือการคุณธรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่														
ปฏิบัติการชุดโครงการวิจัย เนื่องการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย	๖/๒๓	๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	วศ.	หลักสูตรการเดินรู้อะไร และกลไกขยายเครือข่าย อปท. ที่ขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารองค์กร	๖/๒๓	๓	N/A	กรมส่งเสริม การปกครอง ท้องถิ่น	เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประจำปีเพื่อนำเสนอ ผลงานส่งเสริมคุณธรรม และประโยชน์สุข แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารงานตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ของเครือข่ายองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ประยุกต์ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะ อปท. ที่อยู่ ในระดับเข้าถึง	๖/๒๓	๓	N/A	กรมส่งเสริม การปกครอง ท้องถิ่น
การเชื่อมโยงหรือมือ การประเมินระดับ ความเป็นเศรษฐกิจพอ เพียงในการบริหารจัดการ ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ประยุกต์ ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง (SEP) จากชุด โครงการวิจัยฯ คู่มือ การประเมินประสิทธิภาพ ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (๓๐-๓๒.๓) (Local Performance Assessment (LPA) ประจำปี	๖/๒๓	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	วศ.										

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการประชาสัมพันธ์ ๕ เน้นสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้ประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม														
ชุดโครงการสนับสนุนชาคณธรรม ตลาดนัดคุณธรรม ตลาดนัดความดี														
การจัดทำฐานข้อมูลองค์กรเครือข่ายร่วมส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ.	กิจกรรมพัฒนากระบวนการสนธิชาคณธรรม เชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคม	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ.	การออกแบบเว็บไซต์การประเมินผลและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาในปีงบประมาณถัดไป	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ.
การสร้างความเข้าใจ/ประกาศเจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ.	ทุกภาคส่วน อาทิ สนธิชาคณธรรม ตลาดนัดคุณธรรม ตลาดนัดความดี									

รวมงบประมาณโครงการภายใต้แผนย่อยที่ ๒	
จากทุกแหล่ง งบ. (๑) แผนปฏิบัติการ/(๒) แผนอื่น/(๓) ผู้รับผิดชอบหลัก/(๔) เอกชน/(๕) ประชาสังคม/(๖) ภาษี งบ.	๕๖,๘๖๕,๐๐๐ บาท
จากแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (๑)	๕๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๒ หลักการบูรณาการกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของกระทรวงวัฒนธรรม ในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม														
จัดทำฐานข้อมูล การส่งเสริมคุณธรรม ในสถานศึกษา	๓/๒๓	๖	๐	สพ. วธ.	การพัฒนาวิชาและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของสถานศึกษา	๓/๒๓	๖	๐	สถานศึกษา	ระบบฐานข้อมูลนักเรียน บุคคล ชุมชน องค์กร และอำนาจคุณธรรม ด้านจิตอาสาและ ทำประโยชน์ให้สังคม (เตรียมความพร้อม สู่ Social Credit)	๓/๒๓	๖	๐	สถานศึกษา
บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การบูรณาการ กิจกรรมการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม ของกระทรวงวัฒนธรรม ในหลักสูตรและกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของ สถานศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ	๓/๒๓	๖	๐	สถานศึกษา	การขับเคลื่อนกิจกรรมที่ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	๓/๒๓	๓	N/A	สถานศึกษา	สมาชิกคุณธรรม/ สถานศึกษา : การจัดแสดง ผลงาน และการประกาศ ยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียน บุคคลและ สถานศึกษาคุณธรรม	๓/๒๓	๓	N/A	สถานศึกษา
การประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม (ศาสนพิธีกร มารยาทไทย และหลักการค้าเป็นชีวิต ตามหลักศีก ๕) ให้กับครู/ บุคลากร (ครูแม่ไก่/ครู ก) ของสถานศึกษา	๓/๒๓	๓	N/A	สพ. วธ.										
โครงการย่อย ๓ การบูรณาการการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (ศาสนพิธีกร มารยาทไทย และหลักการค้าเป็นชีวิตตามหลักศีก ๕) ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/วิชาเลือกในหลักสูตรของสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร														
จัดทำฐานข้อมูลชุมชน องค์กร และอำนาจ คุณธรรมของจังหวัด กำแพงเพชร	๓/๒๓	๖	๐	สวจ. กำแพงเพชร	การพัฒนาวิชาที่ส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมของ สถานศึกษาในจังหวัด กำแพงเพชร (คู่มือส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ในสถานศึกษา)	๓/๒๓	๓	๓๐๐,๐๐๐	สวจ. กำแพงเพชร	ระบบฐานข้อมูลนักเรียน บุคคล ชุมชน องค์กร และอำนาจคุณธรรม ด้านจิตอาสาและ ทำประโยชน์ให้สังคม (เตรียมความพร้อมสู่ Social Credit)	๓/๒๓	๖	๐	สวจ. กำแพงเพชร

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชิงแผน	ตป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชิงแผน	ตป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชิงแผน	ตป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของจังหวัดกำแพงเพชร และการพัฒนาการจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในสถานศึกษา	๗/๑๑	๖		๐ สวจ. กำแพงเพชร	การขับเคลื่อนกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยครู/บุคลากร/นักเรียน ของโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นำการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (ศาสนพิธีกร มารยาทไทย และการดำเนินชีวิต ตามหลักคือ ๕)	๗/๑๑	๔	๕๐๐,๐๐๐	สวจ. กำแพงเพชร	สถานศึกษาคุณธรรม/สถานศึกษา : การจัดแสดงผลงาน และการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียน บุคคลและสถานศึกษาคุณธรรม	๗/๑๑	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐	สวจ. กำแพงเพชร
การประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม (ศาสนพิธีกร มารยาทไทย และหลักการดำเนินชีวิต ตามหลักคือ ๕) ให้กับครู/บุคลากร (ครูแม่ไก่/ครู ก) ของสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร	๗/๑๐	๑	๓๐๐,๐๐๐	สวจ. กำแพงเพชร						การทบทวนผลการดำเนินงานกิจกรรมของแต่ละสถานศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร	๗/๑๐	๖		๐ สวจ. กำแพงเพชร

แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงาน

(๒.๑) ชุดโครงการเรียนรู้/ปลูกฝัง/ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในชุมชน หรือบุคลากรในหน่วยงาน

การวางระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการประจำเดือนหรืออยู่ในวิธีการทำงานที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเครื่องมือการทบทวนหลังการลงมือทำ (After Action Reviews) และ/หรือ การเล่าเรื่องเสริมพลัง (Story Telling) ในโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ตามระบบที่ได้วางไว้	๗/๑๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรต้นแบบคุณธรรม คนดี ศรี... (ชื่อหน่วยงาน/เครือข่าย)	๗/๑๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
					การสร้างให้บุคลากรและครอบครัวเกิดความตระหนักรู้และเท่าทันสื่อมีสติมีเดียงและสื่อสังคมออนไลน์ และการฝึกะวังภาวะวัฒนธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม	๗/๑๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การทบทวนผลการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อการปรับปรุงในงบประมาณปีถัดไป	๗/๑๑	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ						
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ		
					การสร้างคนคุณธรรม (Mentor หรือรุ่นพี่ (ผู้สร้างแรงบันดาลใจ) การพัฒนาบุคลากร การ Upskill การ Reskill และทักษะชีวิตที่ส่งเสริมคุณธรรม ๕ ประการ ด้วยการฝึกปฏิบัติ ผ่านกลางการทำงานจริง (On the Job Training))	๗/๑๓	๖		๐	หน่วยงาน ชุมชนภาคส่วน						
(๒.๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้มีขีดความสามารถในการส่งเสริม ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย																
กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในชุมชน หรือบุคลากรในหน่วยงาน																
โครงการย่อย ๑ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ของบุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน																
เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ของบุคลากร สังกัด โดยการวางระบบ การจัดการความรู้ที่เป็น การประชุมประจำเดือน หรืออยู่ในวิถีการทำงาน ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ในโครงการ/ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๓	๓	๒๙,๖๐๐	สช.	กิจกรรมการจัดการความรู้ ตามระบบ	๗/๑๓	๖		๐	สช.	การประกาศยกย่องเชิดชู เกียรติบุคลากรต้นแบบ คุณธรรม	๗/๑๓	๖		๐	สช.
					การสร้างคนคุณธรรม	๗/๑๓	๖		๐	สช.						
โครงการย่อย ๒ โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและราชการใสสะอาดของสำนักงาน กศน.																
กำหนดกลุ่มเป้าหมาย/ แต่งตั้งคณะทำงาน	๗/๑๓	๖		๐	กศน.	กิจกรรมอบรมโครงการ คุณธรรม จริยธรรม	๗/๑๓	๓	๑๓๗,๖๕๐	กศน.	ประกาศยกย่องเชิดชู เกียรติบุคคลต้นแบบ	๗/๑๓	๖		๐	กศน.
ประชาสัมพันธ์ไปยัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๗/๑๓	๖		๐	กศน.	สรรหาและคัดเลือก เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคลากรรางวัลเพชร กศน.	๗/๑๓	๓	๒๖,๐๐๐	กศน.						

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ท.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ท.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ท.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๓ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในความมีระเบียบวินัย														
ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ในความมีระเบียบวินัย	๗/๒๑	๓	๑,๕๐๐,๐๐๐	สอศ.	ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ในความมีระเบียบวินัย	๗/๒๑	๓	๑,๕๐๐,๐๐๐	สอศ.	ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ในความมีระเบียบวินัย	๗/๒๑	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	สอศ.
ประกาศเจตจำนง วิสัยทัศน์ขององค์กร					สร้างกฎระเบียบ ส่งเสริม ความมีคุณธรรม					ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ผลงาน กิจกรรม				
บุคลากรมีวินัยและ ศักยภาพในการร่วม กิจกรรม					เปิดกิจกรรมแข่งขันร่วมกัน แห่งคุณธรรม									
โครงการย่อย ๔ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสนับสนุนการต่อต้านการทุจริต														
ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสนับสนุนการต่อต้าน การทุจริต	๗/๒๐	๓	๑๓๐,๐๐๐	สทสศ.	ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสนับสนุนการต่อต้าน การทุจริต	๗/๒๑	๖	๐	สทสศ.	ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสนับสนุนการต่อต้าน การทุจริต	๗/๒๑	๖	๐	สทสศ.
พัฒนาศักยภาพของ บุคลากรผ่านกิจกรรม การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม					สร้างบุคลากรรุ่นใหม่ ให้เป็นจิตอาสาสร้างองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งความสุข และโปร่งใสซื่อสัตย์					หลักยุทธการอบรม online จริยธรรมในการทำงาน ที่ความยั่งยืน				
โครงการย่อย ๕ กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง														
กิจกรรมการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมและ ต่อต้านการทุจริต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๗/๒๑	๓	๕,๐๐๐	สสวท.	กิจกรรมการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม และต่อต้านการทุจริต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๗/๒๑	๓	๑๐,๐๐๐	สสวท.	กิจกรรมการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม และต่อต้านการทุจริต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๗/๒๑	๓	๕,๐๐๐	สสวท.
ประกาศเจตนารมณ์ ด้านคุณธรรมและ จริยธรรม ในองค์กร					กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและต่อต้านทุจริต					สอดแทรกและบูรณาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมกับ กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร				

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม สหกรณ์ ๕ ปี และรายปี					สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เช่น Micro learning และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ					การประเมินเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรม				
สร้างความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					กิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม					พบทวนและถอดบทเรียนจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ				
โครงการย่อย ๖ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำชีวิตสู่คุณค่าหลักของบุคลากร สหค.														
การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำชีวิตสู่คุณค่าหลักของบุคลากร สหค.	๗/๑๑	๓	๕๐,๐๐๐	สหค.	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำชีวิตสู่คุณค่าหลักของบุคลากร สหค.	๗/๑๑	๓	๕๐,๐๐๐	สหค.	การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำชีวิตสู่คุณค่าหลักของบุคลากร สหค.	๗/๑๑	๓	๕๐,๐๐๐	สหค.
กิจกรรมการเรียนรู้แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อความยั่งยืนของชาว สหค.					กิจกรรมพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ด้วยแนวพระบรมราโชวาท				
					กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต					กิจกรรมจิตอาสาเพื่อสังคม				
					กิจกรรมพัฒนาความสุขในการปฏิบัติงานสู่มาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดีและความยั่งยืน									
โครงการย่อย ๗ สหค. ส่งองค์การมหาชนคุณธรรม บทหลักความพอเพียง														
บุคลากร สหค. ประกาศเจตนารมณ์ ร่วมกัน	๗/๑๑	๖	๐	สหค.	กระตุ้นให้บุคลากร นำหลักกิจกรรม สหค. ส่งองค์การมหาชน คุณธรรม บทหลักความพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติ	๗/๑๑	๖	๐	สหค.	ประเมินผลโครงการและถอดบทเรียน	๗/๑๑	๖	๐	สหค.

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	๑๓ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	๑๓ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	๑๓ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ กำหนดแนว ปฏิบัติ หลักกิจกรรม สทศ. สู่องค์การมหาชน ศูนย์รวม บนหลักความพอเพียง	๗/๑๑	๓	๕,๐๐๐	สทศ.	ประชุมคณะทำงาน เพื่อกำกับติดตามการ ปฏิบัติตามกิจกรรม สทศ. สู่องค์การมหาชน ศูนย์รวม บนหลักความพอเพียง	๗/๑๑	๓	๒,๐๐๐	สทศ.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ด้วยหอจดหมายเหตุ	๗/๑๑	๖	๐	สทศ.
					จัดกิจกรรมประกาศยกย่อง ผู้ที่มีผลการปฏิบัติตาม หลัก สทศ. สู่องค์การ มหาชน ศูนย์รวม บนหลักความพอเพียง	๗/๑๑	๓	๒,๐๐๐	สทศ.					
โครงการย่อย ๔ โครงการลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน														
โครงการลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน	๗/๑๑	๓	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	สทศ.	โครงการลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน	๗/๑๑	๓	๕,๐๐๐,๐๐๐	สทศ.	โครงการลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน	๗/๑๑	๓	๕,๐๐๐,๐๐๐	สทศ.
หลักสูตรการฝึกอบรม บุคลากรทางการลูกเสือจิต อาสาพระราชทาน					อบรมวิทยากรแกนนำ ลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน ประจำจังหวัด					การปฏิบัติกิจกรรม จิตอาสา ดำเนินการ จัดกิจกรรม สรุปผล การดำเนินงานและรายงาน ผลการดำเนินงาน				
หลักสูตรการฝึกอบรม ลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน					อบรมผู้บังคับบัญชา ลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน ระดับสถานศึกษา									
					อบรมลูกเสือจิตอาสา พระราชทาน ในสถานศึกษา									

โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนย่อยที่ ๑ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

- ตัวชี้วัดที่ ๑** ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)
 ตัวเป้าหมาย ปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๕
- ตัวชี้วัดที่ ๒** จำนวนเครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น
 ตัวเป้าหมาย ปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี														
(๑.๑) ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่														
การทำนุบำรุงสถานที่ ศรัทธาที่ อุบถรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการจัดกิจกรรม การปฏิบัติตนที่สะท้อน การมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงาน ทุกภาคส่วน	กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ และแสดงออกถึง การมีคุณธรรมของ บุคลากรและครอบครัว	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงาน ทุกภาคส่วน	การประชาสัมพันธ์และ เผยแพร่ผลการดำเนิน กิจกรรมบนฐานวิถีชีวิต ใหม่ผ่านสื่อมีเดีย ของหน่วยงาน	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงาน ทุกภาคส่วน
การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และสร้างสุข ภาวะทางใจให้แก่บุคลากร และครอบครัวในสังกัด	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงาน ทุกภาคส่วน						การประกาศยกย่องเชิดชู เกียรติ บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน เครือข่าย และกิจกรรมแสดงออกถึง การมีคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงาน ทุกภาคส่วน
										ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงในครั้งต่อไป	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงาน ทุกภาคส่วน
(๑.๒) ชุดโครงการพัฒนาชุมชน อองค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม														
หน่วยงานส่วนภูมิภาค (กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน ชุมชน และองค์กร ทุกอำเภอ ทุกจังหวัด)														
การจัดทำฐานข้อมูล ยกระดับกลุ่มเก่า ชยาย กลุ่มใหม่ ชุมชน คุณธรรม สร้างความรัก/ปรองดอง/ เจตนารมณ์/จิตทำดีออก	๗/๑๐	๖	๐	ส.ป.วส.	การส่งเสริมและสนับสนุน การขับเคลื่อนกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมของ เครือข่าย/ถอดบทเรียน องค์ความรู้	๗/๑๐	๖	๐	ส.ป.วส.	งานสมาชิก/ตลาดนัด คุณธรรม/นทกรรม วัฒนธรรมชุมชน ยกย่อง เชิดชูเกียรติ บุคคล ชุมชน คุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	ส.ป.วส.

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ทพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ทพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ทพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๗ ส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดกระบี่														
ทบทวนลักษณะข้อปฏิบัติหลักขององค์กร/หน่วยงานคุณธรรมในจังหวัด	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.กระบี่	การขับเคลื่อนแผนส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด และสร้างความเข้มแข็งของบรร-บรรม เพื่อความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืนของชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรม นำอ้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สวจ.กระบี่	รักษาสืบสานวิถีถิ่น วิถีไทย และวัฒนธรรมที่ดีงามขององค์กรชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.กระบี่
โครงการย่อย ๘ เสริมสร้างชุมชนคุณธรรมนำคุณภาพชีวิต														
ระดับความสำนึกของการเป็นชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตรัง	กิจกรรมทางวัฒนธรรมสืบสาน วิชา ส้อยอด ศาสตร์พระราชา	๗/๑๐	๓	๑,๘๐๐,๐๐๐	สวจ.ตรัง	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติชุมชน บุคคลคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๓,๖	๐	สวจ.ตรัง
ฐานข้อมูลชุมชนคุณธรรม	๗/๑๐	๓	๒๕๐,๐๐๐	สวจ.ตรัง	สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนคุณธรรม					กิจกรรมประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานชุมชนคุณธรรม ผ่านสื่อสังคมเดีย	๗/๑๐	๓,๖	๐	สวจ.ตรัง
จัดทำข้อตกลงประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของชุมชน	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตรัง						การประเมินผลเพื่อการพัฒนาในวงรอบถัดไป	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.ตรัง
โครงการย่อย ๘ ส่งเสริมและพัฒนา ชุมชน องค์กร อำเภอ คุณธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา														
ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา	ส่งเสริมและพัฒนาชุมชนคุณธรรมนำอ้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร	๗/๑๐	๓	๓๐๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา	การประเมินชุมชน องค์กร อำเภอคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา
										การคัดเลือกชุมชน องค์กร และอำเภอคุณธรรมต้นแบบที่โดดเด่น และการคัดเลือกบุคคลคุณธรรมดีเด่น	๗/๑๐	๓	๒๐,๐๐๐	สวจ.พระนครศรีอยุธยา

ต้นป่า					กลางป่า					ปลายป่า						
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	คพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	คพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	คพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ		
จัดทำข้อตกลงประกาศเขตนากรมร่วมกันในกลุ่มชน ออค์กร อำเภอ และจังหวัด	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.ขอนแก่น					กิจกรรมประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงาน ชุมชน ออค์กร อำเภอ คุณธรรมต้นแบบ ผ่านสื่อมีเดีย	๗/๑๐	๓,๖		๐	สวจ.ขอนแก่น	
จัดทำองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชน ออค์กร อำเภอ คุณธรรมต้นแบบตามแผนปฏิบัติการ	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.ขอนแก่น											
โครงการย่อย ๑๓ ส่งเสริม ยกระดับชุมชน ออค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดร้อยเอ็ด																
การทบทวนตนเองในกลุ่มเก่า	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.ร้อยเอ็ด	การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย ออค์กรเรียน องค์ความรู้	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สวจ.ร้อยเอ็ด	งานสัมมนาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓		N/A	สวจ.ร้อยเอ็ด
การยกระดับ (ชุมชนคุณธรรม) ในกลุ่มเก่า	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สวจ.ร้อยเอ็ด	๗/๑๐		๓,๖		๐	สวจ.ร้อยเอ็ด	การถอดบทเรียนและบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานภายในจังหวัด					
การเพิ่มขึ้นจำนวนวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม/กิจกรรม/เครือข่าย/ผลิตภัณฑ์ (วัดจากชุมชนคุณธรรม) ๑๕ ชุมชน	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สวจ.ร้อยเอ็ด												
โครงการย่อย ๑๔ ส่งเสริม ยกระดับชุมชน ออค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง																
การทบทวนตนเองในกลุ่มเก่า	๗/๑๐	๖		๐	สวจ.ฉะเชิงเทรา	การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย โดยครบเรียน องค์ความรู้	๗/๑๐	๓	๓๐๐,๐๐๐	สวจ.ฉะเชิงเทรา	งานสัมมนาและตลาดนัดคุณธรรม	๗/๑๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สวจ.ฉะเชิงเทรา	
การยกระดับชุมชนในกลุ่มเก่า	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สวจ.ฉะเชิงเทรา	๗/๑๐		๓,๖		๐	สวจ.ฉะเชิงเทรา	การถอดบทเรียนและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด					
การเพิ่มจำนวนวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม/จำนวนชุมชนคุณธรรม/จำนวนกิจกรรม	๗/๑๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สวจ.ฉะเชิงเทรา												

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	กท.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	กท.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	กท.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑๕ การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ราชบุรีวิถีพอเพียง														
การประชุมเตรียมจัดงานจังหวัดคุณธรรมราชบุรีวิถีพอเพียง	๗/๑๐	๖	๐	สว.ราชบุรี	การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมราชบุรีวิถีพอเพียง	๗/๑๐	๓	๕๕๐,๐๐๐	สว.ราชบุรี	การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาในเชิงประจักษ์ต่อไป	๗/๑๐	๖	๐	สว.ราชบุรี
(๑.๒) ชุดโครงการพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอรณ จังหวัดคุณธรรม														
หน่วยงานส่วนกลาง (กลุ่มเป้าหมาย: บุคลากรองค์กรภาครัฐ และครอบครัว)														
การจัดทำฐานข้อมูลชุมชนองค์กร อำเภอรณ คุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ	การส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย/ถอดบทเรียนองค์กรความรู้	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ	งานสมาชิก/ภาคสมัครธรรม/มหกรรมวัฒนธรรมชุมชน โดยบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ
การสร้างความเข้าใจ/ประกาศเจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ	การส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ารขับเคลื่อน ชุมชนองค์กร อำเภอรณคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล องค์กรคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ
การสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำ เพื่อเป็นต้นแบบและขยายผล	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ						การถอดบทเรียนการประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาในเชิงประจักษ์ต่อไป	๗/๑๐	๖	๐	หน่วยงานภาครัฐ
โครงการย่อย ๑ องค์กรคุณธรรมต้นแบบตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)														
องค์กรคุณธรรมต้นแบบตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๓	๓๗,๐๐๐	อว.	องค์กรคุณธรรมต้นแบบตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๓	๖๒,๐๐๐	อว.	องค์กรคุณธรรมต้นแบบตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๓	๑๕,๐๐๐	อว.
ประกาศเจตนารมณ์ให้บุคลากรในหน่วยงานบริหารบ เกี่ยวข้อง				อว.	หน่วยงานดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมตามแผนส่งเสริมคุณธรรม (ปัญหาที่อยากแก้ ความสำเร็จที่อยากทำ)				อว.	ประกาศเชิดชูเกียรติองค์กรคุณธรรมต้นแบบ				อว.

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	๑๓ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	๑๓ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	๑๓ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประเมินองค์การคุณธรรมตามแนวทางของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ				ธว.	ส่งเสริมบุคลากรเข้ามาเป็นจิตอาสาเพื่อสร้างองค์การให้เป็นองค์กรแห่งความสุขและประโยชน์สุข				ธว.	โมเดลการสร้างองค์กรคุณธรรมของแต่ละหน่วยงาน				ธว.
										กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่างๆ				ธว.
										บทพจนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ / ศึกษาดูงานขององค์กรคุณธรรมต้นแบบปีต่อไป				ธว.
โครงการย่อย ๒ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมสุจริต โดย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (สป.วธ.)														
การขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ	๓/๑๐	๖	๐	สป.วธ.	การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๓/๑๐	๖	๐	สป.วธ.	การประกาศยกย่องเชิดชูบุคคลคุณธรรม	๓/๑๐	๖	๐	สป.วธ.
การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในองค์กร	๓/๑๐	๖	๐	สป.วธ.		การถอดองค์ความรู้จากโครงการ/กิจกรรม	๓/๑๐	๖	๐	สป.วธ.				
กิจกรรมอบรมเครือข่ายด้านการป้องกันการทุจริตและการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	๓/๑๐	๓	๓๕๐,๐๐๐	สป.วธ.						การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ	๓/๑๐	๖	๐	สป.วธ.
การจ้างผลิตสื่อรณรงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๓/๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	สป.วธ.										
การประชุมเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๓/๑๐	๓	๓๕๐,๐๐๐	สป.วธ.										

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เริ่มแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เริ่มแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เริ่มแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ กระทรวงสาธารณสุข														
การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๗/๑๐	๒	๐	สธ.	ดำเนินกิจกรรมตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ	๗/๑๐	๒	N/A	สธ.	ถอดบทเรียนการดำเนินการองค์กรคุณธรรมต้นแบบฯ	๗/๑๐	๒	๐	สธ.
ประชุมชี้แจงตัวชี้วัด	๗/๑๐	๒	N/A	สธ.						มอบรางวัลด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๒	๐	สธ.
โครงการย่อย ๔ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดย กระทรวงการต่างประเทศ														
การพัฒนาและยกระดับองค์กรคุณธรรม	๖/๑๐	๓	๔,๘๐๐	ศปท.กต.	การกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาและยกระดับองค์กรคุณธรรมและการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๑๐	๓	N/A	ศปท.กต.	การประกาศยกย่องเชิดชูบุคลากรและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๑๐	๓	๗๕,๘๐๐	ศปท.กต.
การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๑๐	๓	๔,๘๐๐	ศปท.กต.	การกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาและยกระดับองค์กรคุณธรรมและการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)									
โครงการย่อย ๕ การส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรม โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)														
ปรับปรุงกฎเกณฑ์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๒	๐	ธปท.	สร้างบุคลากรให้เป็นจิตอาสาและมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๒	๐	ธปท.	กิจกรรมประชาชนสัมพันธ์ กระตุ้นให้พนักงานตระหนักถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม และเผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ	๗/๑๐	๒	๐	ธปท.
การสร้างและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๓	๐	ธปท.	กิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๑๐	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	ธปท.					

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
การจัดทำสื่อเพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๕๐	๖	๐	ร.ป.ท.	กิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมจริยธรรม	๗/๕๐	๓	๖,๐๐๐,๐๐๐	ร.ป.ท.	การประเมินความรู้ความเข้าใจในคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรและประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม	๗/๕๐	๖	๐	ร.ป.ท.
ประกาศเจตนารมณ์/วิสัยทัศน์ ร่วมกันในองค์กร	๗/๕๐	๖	๐	ร.ป.ท.										
โครงการย่อย ๖ คุณธรรม สร้างสังคมที่ดี โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)														
ประกาศเจตนารมณ์/วิสัยทัศน์ ร่วมกันในองค์กร	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.	กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.	ถอดบทเรียนจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.
การทำนุบำรุงสถานที่ให้พร้อมต่อการแสดงออกในการมีคุณธรรมของบุคลากร (ศาสนสถาน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่สาธารณะของหน่วยงาน ฯลฯ)	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.	กิจกรรมเสริมสร้างความพร้อมขับเคลื่อนความเข้าใจโดยวิทยากรคุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์กรคุณธรรม	๗/๕๐	๓	๑๐๐,๐๐๐	ป.ป.ท.
										กิจกรรมจริยธรรมเพื่อคุณภาพชีวิต	๗/๕๐	๓	๓๔,๖๐๐	ป.ป.ท.
										ประกาศเชิดชูเกียรติคนคุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.
										กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.
										การประเมินผลการทำงานกิจกรรม	๗/๕๐	๖	๐	ป.ป.ท.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๗ ขับเคลื่อนงานจริยธรรมของสำนักงาน ก.ค.ศ. ศูนย์คุ้มครองคน โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
ประกาศเจตนารมณ์ ขับเคลื่อนหน่วยงาน ให้เป็นองค์กรคุณธรรม	๗/๕๐	๖	๐	ก.ค.ศ.	ยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคลากรดีเด่นของ สำนักงาน ก.ค.ศ.	๗/๕๐	๓	๑๐,๐๐๐	ก.ค.ศ.	เผยแพร่องค์ความรู้ จากการดำเนินงานของ สำนักงาน ก.ค.ศ.	๗/๕๐	๖	๐	ก.ค.ศ.
โครงการย่อย ๘ โครงการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
ทบทวนประมวลจริยธรรม ของ สกศ. ฉบับปรับปรุง	๗/๕๐	๓	๒๕๐,๐๐๐	สกศ.	กิจกรรมอบรม เชิงปฏิบัติการ แนวทาง การดำเนินงานด้านการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับส่วนราชการ	๗/๕๐	๓	๒๕๐,๐๐๐	สกศ.	กิจกรรมอบรม เชิงปฏิบัติการ แนวทาง การดำเนินงานด้านการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับส่วนราชการ	๗/๕๐	๓	N/A	สกศ.
การจัดทำแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมคุณธรรมของ สกศ. ประจำปี	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.	กิจกรรมรณรงค์ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ภายในองค์กร	๗/๕๐	๓	N/A	สกศ.	กิจกรรมรณรงค์ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ภายในองค์กร	๗/๕๐	๓	๑๐๐,๐๐๐	สกศ.
โครงการย่อย ๙ การพัฒนาหน่วยงานตามแนวทางองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
การพัฒนาหน่วยงาน ตามแนวทางองค์กร คุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๓	๑๐,๐๐๐	สสวท.	การพัฒนาหน่วยงาน ตามแนวทางองค์กร คุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๖	๐	สสวท.	การพัฒนาหน่วยงาน ตามแนวทางองค์กร คุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๖	๐	สสวท.
ประกาศเจตนารมณ์/ วิสัยทัศน์ร่วมกันในองค์กร				สสวท.	สร้างบุคลากรรุ่นใหม่ ให้เป็นจิตอาสา สร้างองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งความสุข และประโยชน์สุข				สสวท.	การถอดบทเรียน จากกิจกรรมที่ปฏิบัติ				สสวท.
การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ศักยภาพของบุคลากร (เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ คุณธรรมจริยธรรม/ เตรียมความพร้อม ชี้ชัดข้อความเข้าใจ)				สสวท.	หาแนวทางการปฏิบัติ ที่ดี (Best Practice) และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยเอื้อ/ปัจจัยอุปสรรค)				สสวท.	การประเมินระดับความ เป็นเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการ องค์กร				สสวท.
										กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานในรูปแบบ ต่าง ๆ				สสวท.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	จ.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	จ.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	จ.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑๐ สทศ. องค์การคุณธรรมต้นแบบตามหลักความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
สทศ. องค์การคุณธรรมต้นแบบตามหลักความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สทศ.	สทศ. องค์การคุณธรรมต้นแบบตามหลักความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สทศ.	สทศ. องค์การคุณธรรมต้นแบบตามหลักความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู	๗/๑๐	๓	๕๐,๐๐๐	สทศ.
ประกาศเจตนารมณ์/วิสัยทัศน์ ร่วมกันในองค์กร	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	การออกกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการค้าเป็นงาน	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	การถอดบทเรียนจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
ฐานข้อมูลคนดีในองค์กร อัครลักษณ์องค์กร เครือข่ายองค์กรคุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	สร้างบุคลากรรุ่นใหม่ ให้เป็นจิตอาสาสร้างองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งความสุข และประโยชน์สุข	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	ประกาศเชิดชูเกียรติคนคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
พัฒนาศักยภาพของบุคลากรผ่านกิจกรรมต่าง ๆ (กิจกรรมการระดมความคิด เพื่อหา ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ/กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม)	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	หาแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยเชื้อ/ปัจจัยอุปสรรค)	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	การประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
										กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
โครงการย่อย ๑๑ สทศ. มีระเบียบนำอยู่ มุ่งสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ														
บุคลากร สทศ. ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	จัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติหลักกิจกรรมมีระเบียบนำอยู่	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	ประเมินผลโครงการ	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากร สทศ. ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ/เตรียมความพร้อม/สานสัมพันธ์ในองค์กร	๗/๑๐	๓	๕,๐๐๐	สทศ.	กระตุ้นให้บุคลากรนำหลักกิจกรรมมีระเบียบนำอยู่ ไปสู่การปฏิบัติ	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.	ถอดบทเรียนจากกิจกรรม	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.
					ประชุมคณะทำงาน เพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติตามกิจกรรมมีระเบียบนำอยู่	๗/๑๐	๓	๒,๐๐๐	สทศ.	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดองค์ความรู้	๗/๑๐	๖	๐	สทศ.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี					
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	
จัดกิจกรรม โรงเรียน วิถีพอเพียง/โรงเรียน ศชต. (สถานีน ศชต.)				ธ.อมสิน	จัดทำเอกสารคดีเพื่อสร้าง คำนิยาม จัดสำนักพิชิต โมกข์ผู้เด็ก เยาวชน และ ประชาชนทั่วไป				ธ.อมสิน	การให้ความรู้ทางการเงิน ออนไลน์ (FL Online)				ธ.อมสิน	
จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ผู้พิการ				ธ.อมสิน						โครงการความร่วมมือ พัฒนาระบบการให้ความรู้ ทางการเงิน (SBFIK)				ธ.อมสิน	
จัดกิจกรรมรอบวันอาคาร (บ.ว.ร.)				ธ.อมสิน											
จัดกิจกรรมตามนโยบาย CSR ของธนาคาร				ธ.อมสิน											
กิจกรรมฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (การจัดการน้ำในชุมชน)				ธ.อมสิน											
โครงการย่อย ๑๕ โครงการสถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ															
จัดสรรงบประมาณ ให้สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด และสำนักงาน ศึกษาธิการภาคเพื่อ ขับเคลื่อน โครงการ สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๑,๕๖๐,๐๐๐	ศธ.	จัดแถลงข่าวโครงการ สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๕๖,๓๐๐	ศธ.	จัดงานประกาศผล และจัดพิธีมอบโล่ และเกียรติบัตร สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๕๐๓,๐๐๐	ศธ.	
					การประกวด สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ					จัดเสวนาถอดบทเรียน โครงการสถานศึกษา คุณธรรมกระทรวง ศึกษาธิการ สรุปผล การดำเนินงานโครงการ และจัดทำเล่มรายงาน ผลการดำเนินงาน					
จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๑,๑๖๕,๐๐๐	ศธ.	การสร้างและส่งเสริม สำนักวิภาวดี รัชชীন ความเป็นพลเมืองดี	๗/๑๐	๓	๒๐๐,๕๐๐	ศธ.						
					การจัดอบรม การพัฒนาสื่อโครงการ สถานศึกษาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	๗/๑๐	๓	๕๐๗,๒๐๐	ศธ.						

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑๖ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาฯฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัยของหน่วยงานจัดการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาการศึกษาทุกระดับ														
การวิเคราะห์และออกแบบการจัดทำระบบบัญชีข้อมูล				สกศ.	นำขึ้นชุดข้อมูล metadata ตัวสู่ระบบบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน				สกศ.	ขยายผลการเก็บข้อมูลกับหน่วยงานจัดการศึกษา				สกศ.
กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วย การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๗/๕๐	๓	๓,๖๓๓,๐๐๐	สกศ.	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.
กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๓,๖๓๓,๐๐๐	สกศ.	กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.	กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.
จัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สกศ.	จัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.	จัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.
จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อจัดทำกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สกศ.	จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อจัดทำกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.	จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อจัดทำกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาฐานข้อมูลระบบคุณธรรมรายบุคคลทุกช่วงวัย	๗/๕๐	๓	๐	สกศ.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๓๗ ส่งเสริมและพัฒนาจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา														
พัฒนาบทเรียนจรรยาบรรณวิชาชีพออนไลน์	๗/๕๐	๖		○ ครูสภา ศธ.	ส่งเสริมและพัฒนาจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา	๗/๕๐	๓	๒,๕๐๐,๐๐๐	ครูสภา ศธ.	กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานสื่อในรูปแบบต่างๆ	๗/๕๐	๖		○ ครูสภา ศธ.
ผลิตสื่อส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ	๗/๕๐	๖		○ ครูสภา ศธ.	ส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	๗/๕๐	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	ครูสภา ศธ.	ต้นแบบผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาและนักศึกษาครูที่ผ่านการพัฒนาด้านจรรยาบรรณเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์	๗/๕๐	๖		○ ครูสภา ศธ.
สร้างเครือข่ายสถาบันผลิตครูและสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	๗/๕๐	๖		○ ครูสภา ศธ.										
โครงการย่อย ๓๘ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.														
การพัฒนานวัตกรรมสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก	๗/๕๐	๓	๓๐,๒๕๖,๖๖๐	สพฐ.	การเสริมสร้างคุณธรรมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา	๗/๕๐	๓	๑๒๖,๕๐๘,๘๖๐	สพฐ.	การสร้างคนดีให้บ้านเมือง	๗/๕๐	๓	๒๐๘,๒๕๖,๕๖๐	สพฐ.
					การพัฒนากระบวนการข้อมูลโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	๗/๕๐	๓	๑๐,๐๕๐,๕๘๐	สพฐ.	การสร้างวัฒนธรรมเข้มแข็งให้โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	๗/๕๐	๓	๒๖,๕๕๖,๐๓๐	สพฐ.
โครงการย่อย ๓๙ ครอบครัวยุติอาชญา MWIT														
กำหนดวิสัยทัศน์/รายละเอียดโครงการร่วมกันระหว่างโรงเรียนและเครือข่ายผู้ปกครอง	๗/๕๐	๖		○ รมว.พิศล วิทยานุสรณ์	สร้างแกนนำจิตอาสาจากเครือข่ายผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ที่เป็นแกนนำจิตอาสา	๗/๕๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	รมว.พิศล วิทยานุสรณ์	รายงานการจัดกิจกรรมพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อเป็นบทเรียนนำไปพัฒนางานในครั้งต่อไป	๗/๕๐	๖		○ รมว.พิศล วิทยานุสรณ์
พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการเตรียมพร้อมและสร้างความเข้าใจ	๗/๕๐	๖		○ รมว.พิศล วิทยานุสรณ์	กิจกรรมครอบครัวยุติอาชญา	๗/๕๐	๕	๒๐,๐๐๐	รมว.พิศล วิทยานุสรณ์	เผยแพร่การจัดกิจกรรมโดยสะท้อนมุมมองเกี่ยวกับความรู้สึกละเอียดเกี่ยวกับความรู้สึกและสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมของผู้ปฏิบัติกิจกรรมและผู้ที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมนั้น	๗/๕๐	๖		○ รมว.พิศล วิทยานุสรณ์

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมแผน	อง.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมแผน	อง.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมแผน	อง.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๓.๒) ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม														
การจัดทำฐานข้อมูลชุมชนองค์กร อำเภอ จังหวัด ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์รณรงค์การยกย่องชุมชนองค์กร อำเภอ จังหวัด ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างความเข้าใจ/ประกาศเจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน						การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในปีงบประมาณถัดไป	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน - วัด/ศาสนสถาน - โรงเรียน/ราชการ)														
ชุดโครงการส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน - วัด/ศาสนสถาน - โรงเรียน/ราชการ)														
การจัดทำฐานข้อมูลนักบวชในศาสนา ศาสนสถานส่งเสริมคุณธรรม เครือข่ายคุณธรรม	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่าย/องค์กรบวรในศาสนา	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	ศูนย์กลางชุมชนคุณธรรมร่วมสร้างสังคมคุณธรรมขับเคลื่อนผ่านพลังบวร	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างและพัฒนานักบวชในศาสนาเพื่อเป็นต้นแบบและขยายผล	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การส่งเสริมและสนับสนุนการอบรมนักบวชในศาสนา	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ นักบวชในศาสนาและศาสนสถานคุณธรรมต้นแบบ	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
					การพัฒนาศาสนสถานต้นแบบตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	การถอดบทเรียนการประเมินและทบทวนผลการดำเนินงาน	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน
					การพัฒนาเครือข่ายพลังบวร (บ้าน วัด-โบสถ์-มัสยิด โรงเรียน)	๗/๑๐	๖		○ หน่วยงานทุกภาคส่วน	เพื่อการปรับปรุง/พัฒนาในปีงบประมาณถัดไป				

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ต.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๓ การส่งเสริมและพัฒนาห้อยออกชุมชนคุณธรรมต้นแบบ เชี่ยวชุมชน ชลวิถี จังหวัดตาก														
จัดทำฐานข้อมูลวัฒนธรรมของชุมชน	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ตาก	การพัฒนาผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมของชุมชน	๗/๕๐	๓	๒๕๐,๐๐๐	สวจ.ตาก	กิจกรรมประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานชุมชนองค์กร อำเภอ คุณธรรมผ่านสื่อ	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ตาก
พัฒนาศักยภาพชุมชนคุณธรรมต้นแบบ	๗/๕๐	๓	N/A	สวจ.ตาก	กิจกรรมสืบสานรักษาต่อยอดประเพณีท้องถิ่น	๗/๕๐	๓	๓๒๐,๐๐๐	สวจ.ตาก					
การอบรมพัฒนาการเป็นเจ้าของที่ดี	๗/๕๐	๓	N/A	สวจ.ตาก						การสอดแทรก บูรณาการร่วมกับงานต่าง ๆ ภายในจังหวัด	๗/๕๐	๖	๐	สวจ.ตาก
พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม	๗/๕๐	๓	N/A	สวจ.ตาก						จัดตลาดนัดพอเพียงสู่คุณธรรม	๗/๕๐	๓	๕๐๐,๐๐๐	สวจ.ตาก
โครงการย่อย ๔ ส่งเสริม ยกระดับชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง														
ประชุมทบทวนและสร้างการรับรู้ของชุมชนคุณธรรมจำนวน ๗๖ ชุมชน	๗/๕๐	๓	๗๖,๐๐๐	สวจ.สมุทรสงคราม	การสนับสนุนกิจกรรมให้กับชุมชนต่าง ๆ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	๗/๕๐	๓	๓๔๐,๐๐๐	สวจ.สมุทรสงคราม	มหกรรมวัฒนธรรมชุมชน โดยบูรณาการกับงานเทศกาลประจำปีหรือจัดขึ้นเป็นการเฉพาะ และบูรณาการกับภาคีทุกภาคส่วนในจังหวัด	๗/๕๐	๓,๖	๐	สวจ.สมุทรสงคราม
แนวทางการพัฒนาที่ ๕ ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติและวิกฤติโรคอุบัติใหม่														
(๕.๑) ชุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม														
การจัดทำฐานข้อมูลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน	๗/๕๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	กิจกรรมส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกหน่วยงาน	๗/๕๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การถอดบทเรียน การประเมินและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาในปีงบประมาณถัดไป	๗/๕๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสร้างความเข้าใจ/ประกาศเจตนารมณ์/จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๕๐	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน										

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.ป.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๕.๒) ชุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาอันตรายที่เกิดจากภัยธรรมชาติและวิกฤติโรคอุบัติใหม่														
การจัดทำฐานข้อมูล การป้องกันและแก้ไข ปัญหาอันเกิดจาก ภัยธรรมชาติและวิกฤติ โรคอุบัติใหม่ของหน่วยงาน	๗/๕๐	๖		๐ สสส./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการนำ คุณธรรมเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหายาอันตรายเกิดจาก ภัยธรรมชาติและวิกฤติ โรคอุบัติใหม่	๗/๕๐	๖		๐ สสส./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	การถอดบทเรียน การประเมินและทบทวน ผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุง/พัฒนา ในปีงบประมาณถัดไป	๗/๕๐	๖		๐ สสส./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
การสร้างความเข้าใจ/ ประสานงานกรม/ จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๕๐	๖		๐ สสส./ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง										
แนวทางการพัฒนาที่ ๖ สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชนให้มีระบบที่เอื้อ														
ชุดโครงการพัฒนาระบบที่เอื้อชุมชน														
การจัดทำฐานข้อมูล ครอบครัว ชุมชน และวิทยากรแกนนำ ส่งเสริมคุณธรรม	๗/๕๐	๖		๐ มท./พม./วธ.	กิจกรรมส่งเสริมการและ พัฒนาศักยภาพคน ในชุมชนให้มีทักษะ การเป็นพี่เลี้ยง	๗/๕๐	๖		๐ มท./พม./วธ.	การถอดบทเรียน การประเมินและทบทวน ผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุง/พัฒนา ในปีงบประมาณถัดไป	๗/๕๐	๖		๐ มท./พม./วธ.
การสร้างความเข้าใจ/ ประสานงานกรม/ จัดทำข้อตกลง MOU	๗/๕๐	๖		๐ มท./พม./วธ.										
รวมงบประมาณโครงการภายใต้แผนย่อยที่ ๑														
จากทุกแหล่ง งบ. (๑) แผนปฏิบัติการจ./บ. แผนอื่น/(๓) ผู้รับผิดชอบหลัก/(๔) เอกชน/(๕) ประชาสังคม/(๖) ภาษี งบ.											๕๑,๕๕๘,๒๖๖ บาท			
จากแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (๑)											๑๗,๒๕๖,๐๐๐ บาท			

โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

- ตัวชี้วัดที่ ๑** จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วนที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)
 ช่วงเป้าหมาย ปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๕
- ตัวชี้วัดที่ ๒** จำนวนเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)
 ช่วงเป้าหมาย ปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นค่าตั้งต้น
- ตัวชี้วัดที่ ๓** จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น
 ช่วงเป้าหมาย ปี ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นค่าตั้งต้น

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ลพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ลพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เชื่อมโยง	ลพ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัยโดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย														
ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย														
					การจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรองรับการทำหน้าที่ดูแลระบบเครดิตสังคมทั้งระบบ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		๑	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	สป. พม.	การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการขยายจำนวนผู้เข้ามาบันทึกข้อมูลและผู้สนับสนุนและประโยชน์/ผลกระทบเชิงบวกของระบบเครดิตสังคม		๑	๕,๐๐๐,๐๐๐	สป. พม.

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือน	ค.พ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาปี ๒ สู่วิสัยทัศน์ช่วยคู่ค้าและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น														
(๒.๑) ชุดโครงการพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่														
การจัดวางระบบเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและเป็นช่องทางในการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินงานขององค์กร และนำเสนอความคิดเห็นเพื่อการพัฒนา	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การสะท้อนข้อมูลผลการดำเนินงาน การส่งเสริมคุณธรรม เพื่อการเดือนสติ และกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานและเครือข่ายเห็นความสำคัญ	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การสร้างเครือข่ายคุณธรรมภายในหน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อส่งเสริมคุณธรรมตามเจตนารมณ์ขององค์กร	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
การประกาศนโยบายหรือวางแนวปฏิบัติในการสร้างวินัยให้บุคลากรดำเนินการตามเจตนารมณ์ขององค์กร และส่งเสริมคุณธรรมในหน่วยงานภาครัฐ	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงพฤติกรรมด้านจริยธรรมสำหรับนำไปใช้กับระบบการบริหารงานบุคคล	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ระบบการเปิดเผยข้อมูลวินัยองค์กร และการสร้างเครือข่ายคุณธรรม	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
การสะท้อนข้อมูลผลการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อการเดือนสติ และกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานและเครือข่ายเห็นความสำคัญ	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การทบทวนกฎระเบียบของหน่วยงานเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน	การทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงในปีงบประมาณถัดไป	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน
การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงพฤติกรรมด้านจริยธรรมสำหรับนำไปใช้กับระบบการบริหารงานบุคคล	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน						เครือข่ายจัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรม	๖/๒๕๖๓	๖	๐	หน่วยงานทุกภาคส่วน

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
โครงการย่อย ๑ เสริมสร้างเสริมแข็งเครือข่ายศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต														
แผนการยกระดับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.) ด้านกำกับและนโยบายการดำเนินงานของคณะหน่วยงาน	๖/๒๕๖	๖	๐	กท./กพร./ป.ป.ท./วธ.	การเสริมพลังบุคลากรหลักของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.)	๖/๒๕๖	๖	๐	กท./กพร./ป.ป.ท./วธ.	การขยายเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.) ผู้ธรรม/สมาคมศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.)	๖/๒๕๖	๖	๐	กท./กพร./ป.ป.ท./วธ.
ฐานข้อมูลบุคลากรของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ผู้ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต (ศจท.)	๖/๒๕๖	๖	๐	กท./ป.ป.ท./วธ.										

ต้นปี					กลางปี					ปลายปี				
โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	คณ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	คณ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	เดือนแผน	คณ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
(๖.๒) ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย														
กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน ชุมชน และองค์กร ทุกอำเภอ ทุกจังหวัด														
การจัดทำฐานข้อมูล กลุ่ม หน่วยงาน ภาคี เครือข่ายในการส่งเสริม คุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ./ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และการนำคุณธรรมที่เข้ม แข็งของหน่วยงาน/ชุมชน มาแก้ปัญหาต่าง ๆ	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ./ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และการนำคุณธรรมที่เข้ม แข็งของหน่วยงาน/ชุมชน มาแก้ปัญหาต่าง ๆ	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ./ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
การจัดเวทีร่วมกำหนด เป้าหมายการส่งเสริม คุณธรรมของจังหวัด/ หน่วยงาน	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ./ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง										
พัฒนาองค์ความรู้และ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับภาคี เครือข่าย	๗/๑๐	๖	๐	มท./วธ./ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง										
โครงการย่อย ๑ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมพิชญุโลกให้บรรลุเป้าหมาย														
การจัดทำฐานข้อมูล กลุ่ม หน่วยงาน ภาคี เครือข่ายในการส่งเสริม คุณธรรม	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.พิชญุโลก	สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและการส่งเสริม คุณธรรม	๗/๑๐	๓	๕๒๐,๐๐๐	สวจ.พิชญุโลก	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ	๗/๑๐	๓	๓๒๐,๐๐๐	สวจ.พิชญุโลก
การจัดเวทีร่วมกำหนด เป้าหมายการส่งเสริม คุณธรรมของจังหวัด/ หน่วยงาน	๗/๑๐	๖	๐	สวจ.พิชญุโลก										
พัฒนาองค์ความรู้ และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับภาคี เครือข่าย	๗/๑๐	๓	๑๒๕,๐๐๐	สวจ.พิชญุโลก										

ต้นน้ำ					กลางน้ำ					ปลายน้ำ				
โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม	ชื่อแผน	ค.บ.	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม														
(๓.๑) ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม อย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สู่องค์กรคุณธรรม														
โครงการย่อย ๑ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสู่องค์กรคุณธรรมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน														
กำหนดมาตรการส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ นำแนวทางการปฏิบัติราชการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคุณค่าหลักในการบริหารองค์กร	๖/๒๑	๖	๐	กพร.	เชื่อมโยงเครื่องมือการประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ จากผลงานวิจัยสู่ระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	๖/๒๑	๖	๐	ป.ป.ช.	จัดทำแนวทางดำเนินการพัฒนาองค์กร สู่การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ (PMQA ๔.๐-SEP Roadmap)		๖	๐	กพร.
					บูรณาการแนวทางการปฏิบัติราชการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผลงานการวิจัยร่วมกับเครื่องมือ/ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) สู่การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแนวทางดำเนินการพัฒนาองค์กรสู่การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ (PMQA ๔.๐-SEP Roadmap)		๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	กธ.	เวทีวิชาการประจำปี เพื่อนำเสนอผลการดำเนินการพัฒนาองค์กรสู่การยกระดับการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ราชการ ๔.๐ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ (PMQA ๔.๐-SEP Roadmap) สู่องค์กรคุณธรรมเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน		๓	N/A	กพร.